

**Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Zielonej Górze**

**PROTOKÓŁ
Z NARADY WSTĘPNEJ
PLANU URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA Świebodzin
NA LATA 2028-2037**

Zielona Góra, dnia 23.07.2025 r.

Spis treści

1. Dane dotyczące aktualności stanu posiadania w zakresie opisowym i geometrycznym, stanowiące podkład geodezyjny do projektu planu urządzenia lasu (§ 11)	7
2. Sprawozdanie z realizacji wykazu rozbieżności dotyczącego ewidencji gruntów i budynków w obowiązującym planie urządzenia lasu (§ 11).....	11
3. Informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska (§ 10).....	11
4. Propozycje korekt podziału powierzchniowego, w tym na obręby leśne, leśnictwa, numeracje oddziałów, zmian ich zasięgu	14
5. Potrzeby w zakresie zmian ustanowionych kategorii ochronności w lasach	16
6. Omówienie oraz zestawienie danych o formach ochrony przyrody, zweryfikowanych w organach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie (§ 9).....	17
6.1 Rezerваты przyrody	18
6.1.1. Rezerwat przyrody „Nad Jeziorem Trześniowskim”.....	18
6.1.2. Rezerwat przyrody „Buczyna Łagowska”	20
6.1.3. Rezerwat przyrody „Pawski Ług”	21
6.1.4. Rezerwat przyrody „Dębowy Ostrów”.....	23
6.1.5. Rezerwat przyrody „Pniewski Ług”	24
6.2. Parki krajobrazowe	26
6.2.1 Łagowsko-Sulęciński Park Krajobrazowy.....	28
6.2.2 Gryżyński Park Krajobrazowy	31
6.3. Obszary Chronionego Krajobrazu.....	32
6.4. Obszary Natura 2000.....	34
6.4.1. Buczyna Łagowsko-Sulęcińska PLH080008	35
6.4.2. Dolina Leniwej Obry PLH080001	40
6.4.3. Nietoperek PLH080003.....	42
6.4.4. Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042.....	43
6.5. Pomniki przyrody	45
6.6. Użytki ekologiczne	47
6.6.1 Użytek ekologiczny „Żurawie Trzciny”	48
6.6.2. Użytek ekologiczny „Uroczysko Zagaje”	49
6.6.3. Użytek ekologiczny „Łąka Storczykowa w Wielowsi”	50
6.6.4. Użytek ekologiczny „Torfowisko Barcikowo”	51
6.7. Stanowiska i strefy ochrony roślin, zwierząt i grzybów	52
6.8. Chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów	53

6.8.1.	Ochrona gatunkowa roślin, grzybów i porostów.....	53
6.8.2.	Ochrona gatunkowa zwierząt	55
6.9.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	58
6.10.	Ważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego	58
6.10.1.	Zabytki archeologiczne	58
6.11.	Propozycje nowych form ochrony przyrody	65
6.11.1.	Propozycje nowych form ochrony przyrody.....	65
6.11.2	Propozycja powiększenia istniejących form ochrony przyrody	66
6.12	Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody	68
7	Potrzeby opracowania w projekcie planu urządzenia lasu zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000	69
8	Informacje o zrealizowanych działaniach wynikających z planów zadań ochronnych, planów ochrony lub planów urządzenia lasu z zakresem PZO	71
8.1	Realizacja Planu Ochrony dla rezerwatu przyrody „Nad Jeziorem Trześcińskim”	71
8.2	Realizacja Planu Ochrony dla rezerwatu przyrody „Pawski Ług”	71
8.3	Realizacja Planu Ochrony dla rezerwatu przyrody „Pniewski Ług”	71
8.4	Realizacja Planu Ochrony dla Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego	72
8.5	Realizacja Planu Zadań Ochronnych dla SOOS Natura 2000 „Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008”	73
8.6	Realizacja Planu Zadań Ochronnych dla SOOS Natura 2000 „Dolina Leniwej Obry PLH080001”	76
8.7	Realizacja Planu Zadań Ochronnych dla SOOS Natura 2000 „Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042”	76
9	Prezentowanie informacji o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz potrzeb ich uzupełnienia	77
10	Ustalenie określenia metody inwentaryzacji zasobów drzewnych (metoda reprezentacyjna lub metoda ALS).....	83
11	Potrzeba ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu Leśnych Gospodarstw Węglowych (LGW)	83

12	Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II).....	83
13	Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych – do ewentualnego uszczegółowienia podczas obrad NU	84
14	Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.....	92
15	Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw	93
16	Propozycja przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych – do uszczegółowienia podczas obrad NU	97
17.	Określenie potrzeb w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego	97
18	Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł itp.	98
18.1.	Uporczywe pędraczyska	98
18.2.	Pierwotne ogniska gradacyjne	101
18.3.	Obszar Wzmoczonego Występowania Kornika Ostrozębnego (OWWKO)	102
18.4.	Obszary wzmoczonego występowania szkód od zwierzyny łownej.....	103
18.5.	Obszary wzmoczonego występowania szkód od jemioli.....	103
18.6.	Obszary wzmoczonego występowania bobra europejskiego	104
19	Propozycja podziału na gospodarstwa, w tym potrzeby utworzenia gospodarstwa lasów niestabilnych oraz wyróżnienia jednostek kontrolnych w gospodarstwie przerębowym – do uszczegółowienia podczas obrad NU	105
20	Wskazanie wstępnej propozycji obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności i potrzebie utworzenia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego	106
21	Przedstawienie wstępnej listy interesariuszy procesu opracowywania projektu planu urządzenia lasu, tj. zespołu lokalnej współpracy	107
22	Przyjęcie wykazu map i formy ich przygotowania (zgodnie z zapisami § 84, 150, 151 i 160) oraz wskazanie formy oprawy opisów taksacyjnych, opisanie ogólnego, programu ochrony przyrody, a także ewentualnych dodatkowych opracowań	108
23	Inne istotne problemy dotyczące nadleśnictwa	111
24	Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko, dokonywanej na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, otrzymane z właściwego RDOŚ oraz inne istotne zagadnienia z zakresu działania RDLP (na podstawie uprzedniego wystąpienia do RDOŚ naczelnika właściwego ds. urządzania lasu).....	113
25	Istotne dodatkowe elementy:.....	114

25.1	Potrzeba oznaczenia niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowania w planie urządzenia lasu gruntów stanowiących współwłasność.....	114
25.2	Inne formy władania nieruchomościami	115
25.3	Zakres wykorzystania materiałów teledetekcyjnych do planu urządzenia lasu	116
25.4	Uwzględnianie zwiększonej powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych	116
25.5	Określenie zasad pomiarów drewna martwego (zgodnie z zapisami § 82)	116
25.6	Określenie terminów i sposobów kontroli prac urządzeniowych (okresowych, etapowych i końcowej).....	116
25.7	Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego.	117
25.8	Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.	118
25.8.1	Użytkowanie uboczne.....	118
25.8.2.	Zagospodarowanie łowieckie.....	119
25.9	Wytyczne w sprawie ujmowania w PUL zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.....	121
25.10	Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej	121
25.11	Obszary z wyłączoną lub ograniczoną gospodarką leśną	121
25.11.1	Obszary Cenne Przyrodniczo.....	122
25.11.2	Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF).....	122
25.12	Inne specyficzne zagadnienia	123
	PODSUMOWANIE	123

W posiedzeniu Narady Wstępnej dotyczącej opracowania projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Świebodziń udział wzięli pracownicy Lasów Państwowych wg poniższej listy

LISTA OBECNOŚCI

Narada Wstępna - projekt Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Świebodziń na lata 2028-2037

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Podpis
1	David Dęga	Nadleśniczy	N-leśn Świebodziń	
2	Jerzy Jan Gąsior	2 ^{ca} młoda	- - -	
3	Marek Maciantowicz	GT-specj. SL	RDLP w Zielonej Górze	
4	Dariusz Mieszk	2 ^{ca} dyrektora	- - -	
5	Anna Wawrzyniak	Naczelnik	- " - "	
6	Radosław Lisicki	GT-specj. SL	ZOL w Kąkulińcu	
7	Maciej Miśkowiak	St. spec. SL	RDLP w Zielonej Górze	
8	Grzegorz Nowak	Inżynier nadzoru	N-leśn Świebodziń	
9	Topolśki Dariusz	St. spec. SL ds. ochrony	Nadleśnictwo Świebodziń	
10	Ankiewicz Agnieszka	St. spec. SL ds. hodowli lasu	N-leśn Świebodziń	
11	Stojakowski Dariusz	St. specj. ds. ochrony	N-leśn Świebodziń	
12	Mielnicki Paweł	St. spec. nadzoru	N-leśn Świebodziń	
13	Dominika Gierlik	St. spec. SL ds. dyktowania	N-leśn Świebodziń	
14	Paweł Wasił	Naczelnik DS	RDLP w ZG	
15	Mirka Olech	St. spec. SL ds. dyktowania	RDLP w ZG	
16	Dariusz Krawiec	Naczelnik ZS	RDLP w Ziel. Górze	
17	Kamil Węglarz	St. spec. SL ds. ochrony przyrody i ukształtowania	N-leśn Świebodziń	
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				

W oparciu o wystąpienie nadleśniczego Nadleśnictwa Świebodzin oraz stanowisko naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Zielonej Górze, po przeprowadzonej dyskusji poszczególnych zagadnień, przewodniczący narady podjął następujące ustalenia:

1. Dane dotyczące aktualności stanu posiadania w zakresie opisowym i geometrycznym, stanowiące podkład geodezyjny do projektu planu urządzenia lasu (§ 11)

Nadleśnictwo przeprowadziło analizę zgodności danych ewidencyjnych, znajdujących się w bazie SILP-LAS z danymi w ewidencji gruntów i budynków. Bazy opisowe są co do zasady zgodne za wyjątkiem sytuacji przedstawionych poniżej, które Nadleśnictwo Świebodzin aktualnie wyjaśnia ze starostwem:

Obręb ewidencyjny Wilkowo:

Na działce ewidencyjnej 236/1 wykazano użytek Tr, o powierzchni 0,5500 ha, faktycznie grunt ten stanowi użytek Ls, a przebiegająca w latach ubiegłych linia energetyczna została zlikwidowana.

Obręb ewidencyjny Ołobok:

Na działce ewidencyjnej 316/4 błędnie wykazano użytek Dr, o powierzchni 0,0002 ha.

Dane geometryczne EGiB zostały porównane z bazą ewidencyjną LMN. Pomiędzy tymi zasobami istnieją nieznaczne różnice. Przykłady rozbieżności przedstawiono poniżej:

Różnice pomiędzy SILP a EGiB (dz. ew 124/6, obr. ew. Glińsk, gmina Świebodzin ob. wiejski)

Różnice pomiędzy SILP a EGiB (dz. ew 360/1, obr. ew. Darnawa, gmina Skąpe)

Różnice pomiędzy SILP a EGiB (dz. ew 354; 355, obr. ew. Rosin, gmina Świebodzin ob. wiejski)

Wszelkie zmiany gruntowe związane m.in. z nabywaniem i zbywaniem nieruchomości, decyzjami administracyjnymi, zmianą klasyfikacji gruntów, podziałami nieruchomości i in. były wprowadzane do bazy SILP na bieżąco, na podstawie informacji dostarczanych z właściwych starostw.

Nadleśnictwo Świebodzin na bieżąco realizowało również zadania zmierzające do prawidłowej klasyfikacji gruntów zlecając uprawnionemu geodecie szereg działań polegających na przeklasyfikowaniu gruntów, zgodnie ze stanem faktycznym; jednak istnieją grunty, które należy opisać na etapie prac urządzeniowych zgodnie ze stanem faktycznym, m.in. grunty rolne, które w wyniku sukcesji mają już charakter lasu.

Nadleśnictwo podejmie próbę przeklasyfikowania - jeszcze przed rozpoczęciem prac urządzeniowych - ewidentnych lasów na użytkach rolnych. Złożone zostaną wnioski do odpowiednich PODGIK, które będą zawierały protokół uznania odnowienia naturalnego.

Ocena pozostałych gruntów pod kątem ich uznania za grunty leśne zostanie dokonana przez taksatorów w trakcie prac urządzeniowych.

Również inne grunty wymagające zmian klasyfikacji użytków lub korekt ich granic zostaną wychwycone podczas prac taksacyjnych; dodatkowo nadleśnictwo przekaze (pomocniczo) wykaz znanych mu przypadków wymagających takich zmian, przed przystąpieniem wyłonionego wykonawcy do prac urządzeniowych.

Poniżej zestawiono przykładowe pozycje:

Wykaz prop. zmian klasyfikacji użytków gruntowych zaproponowany przez Nadleśnictwo Świebodzin

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Pow. w (ha)	Obecnie rodzaj użytku	Zmiana
1.	Dolina	140-f-00	0,4027	R VI	Ls
2.	Bucze	318-f-00	0,4220	R V	Ls
3.	Niedźwiedź	59-i-00	0,2803	R IIIA, R IIIB	Ls
4.	Chociule	299-k-00	1,2963	N	Ls
5.	Ołobok	106-o-00	0,9700	R IVA, R VI	Ls
6.	Ołobok	101-h-99	0,3300	R VI	Ls
7.	Ołobok	179-m-00	8,7981	R IVA, R IVB, R V, R VI	Ls
8.	Lubrza	164-c-00	1,5132	R IVA, R V	Ls

Nadleśnictwo dokonało analizy i porównania konturów działek ewidencyjnych do granic oddziałów wynikających z ortofotomapy. Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin występują rozbieżności konturów działek ewidencyjnych w stosunku do granic oddziałów. Nadleśnictwo jest na etapie doprowadzenia Leśnej Mapy Numerycznej do zgodności konturów działek ewidencyjnych z danymi uzyskanymi z Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB). Prace w tym kierunku rozpoczęły się i do dnia 31.03.2026 r. nadleśnictwo dołoży starań by zostały zakończone.

Termin aktualizacji LMN ustala się na 15.02.2026 r., dotyczy to aktualizacji za ósmy rok obowiązywania planu urządzenia lasu i wynika z konieczności przekazania danych SILP wykonawcy projektu nowego planu urządzenia lasu (IUL § 180 ust. 5).

Przed rozpoczęciem prac taksacyjnych nadleśnictwo przekaze wykonawcy podstawowe materiały do prac z zakresu inwentaryzacji lasu, w tym geobazę opisu taksacyjnego i geometrii SILP-LAS zaktualizowaną za 2025 rok. Baza zostanie udostępniona wykonawcy prac przy wykorzystaniu systemu WebTaksator, po podpisaniu umowy na wykonanie PUL. W celu właściwej obsługi baz SILP osobom biorącym udział w tworzeniu PUL zostaną przyznane stosowne uprawnienia. Nastąpi to zgodnie z wytycznymi ZILP.

Po udostępnieniu danych SILP wykonawcy projektu planu niezbędna jest bieżąca synchronizacja całości informacji z zakresu ewidencji gruntów i budynków pomiędzy nadleśniczym a wykonawcą projektu planu urządzenia lasu, tak aby wykonawca ujął w nim wszystkie grunty według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu. W związku z powyższym nadleśnictwo wstrzyma dokonywanie zmian w stanie posiadania po 30.09.2027 r. (IUL § 11 ust. 5). Zmiany, które powstaną do tej daty, zostaną ujęte w projekcie planu u.l. Wszelkie zmiany w stanie posiadania powstałe po 30.09.2027 r. (ruchy gruntowe) Nadleśnictwo Świebodzin uzupełni tuż po wgraniu nowej bazy SILP.

Ujawnione przez Wykonawcę podczas wstępnych prac taksacyjnych rozbieżności pomiędzy danymi ewidencyjnymi nadleśnictwa a danymi PODGiK, w zakresie konturów oraz powierzchni działek ewidencyjnych, po weryfikacji terenowej, będą przekazywane nadleśniczemu na bieżąco, celem zlecenia prac geodezyjnych i dokonania możliwych zmian w ewidencji gruntów i budynków, które będą ujęte w sporządzanym projekcie PUL.

Przy niewielkich różnicach przebiegu działek ewidencyjnych w stosunku do linii oddziałowych, oddziały leśne będą odzwierciedlać przebieg linii oddziałowych, a więc skrajne pododdziały będą mogły się składać z kilku działek ewidencyjnych.

Ostateczny wykaz rozbieżności w zakresie kategorii użytków gruntowych, pomniejszony o pozycje załatwione na bieżąco, zostanie przedstawiony nadleśniczemu w formie protokołu rozbieżności. Do końca sierpnia 2027 r. Nadleśniczy przekaze Wykonawcy oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych decyzję w sprawie sposobu rozstrzygnięcia spraw niezgodności ewidencyjnych - podpisany wykaz rozbieżności (§ 11 ust. 7 i 8 IUL).

W efekcie nadleśniczy przeprowadzi zmiany w ewidencji gruntów, które wprowadzi do bazy SILP-LAS w ramach aktualizacji LMN i stanu posiadania, po zatwierdzeniu nowego PUL, a więc w pierwszych dwóch latach obowiązywania nowego planu u.l. - w oparciu o art. 20 ust. 2 ustawy o lasach.

W przypadku stwierdzenia zadawnionego naruszenia stanu posiadania na granicy polno-leśnej, w celu ochrony granic gruntów Skarbu Państwa „luki” w planie u.l. należy zaprojektować dolesienia lub wprowadzenia podszytów celu odtworzenia strefy ekotonowej. Odstępstwo od tej zasady wymaga uzgodnienia z Wydziałem Zarządzania Zasobami Leśnymi. Ustalenie granic w takich przypadkach będzie leżało w gestii nadleśnictwa.

Nadleśnictwo uzyskało i jest w trakcie uzyskiwania decyzji o warunkach zabudowy dla przedsięwzięć polegających na zalesianiu gruntów rolnych. Dla gruntów zalesionych w 2025 r. i 2026 r. zmianę użytku ewidencyjnego z gruntu rolnego na leśny nadleśnictwo zgłosi do odpowiednich Powiatowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. Nadleśnictwo dostarczy Wykonawcy PUL przed przystąpieniem do prac wykaz gruntów rolnych, które zamierza przeznaczyć do zalesienia, zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku ich braku - w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. Tylko te pozycje znajdują się w planie urządzenia lasu jako grunty do zalesienia.

Błędy w sytuacji wewnętrznej, w tym w przebiegu elementów liniowych, zostaną skorygowane w ramach prac urządzeniowych natomiast uregulowanie niewłaściwych przebiegów dróg publicznych, rzek i innych wód obcej własności leży w gestii nadleśniczego i powinno odbywać się na bieżąco

Nadleśnictwo Świebodzin nie jest użytkownikiem wieczystym nieruchomości, posiada grunty w trwałym zarządzie (opisane szczegółowo w pkt. 25.2.1).

Nadleśnictwo posiada grunty we współwłasności opisane szczegółowo w pkt. 25.1.

2. Sprawozdanie z realizacji wykazu rozbieżności dotyczącego ewidencji gruntów i budynków w obowiązującym planie urządzenia lasu (§ 11)

Nadleśnictwo Świebodzin dokonało weryfikacji wykazu rozbieżności przekazanego przez Wykonawcę Planu Urządzenia Lasu na lata 2018 – 2027. Wykaz rozbieżności zawierał 129 działek ewidencyjnych. Nadleśnictwo Świebodzin dokonało wszystkich zmian wynikających z wykazu rozbieżności.

3. Informacje o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska (§ 10)

Nadleśnictwo Świebodzin dokonało przeglądu aktów prawnych prawa miejscowego w zakresie obowiązujących planów, polityk i strategii. Wnioski dotyczące powiązań ustaleń planistycznych z gospodarką leśną, zostaną przekazane Wykonawcy planu, w celu ich ujęcia w opisanu ogólnym. Generalnie należy stwierdzić, że nie ma w obowiązujących dokumentach planistycznych ustaleń, które mogłyby w sposób znaczący zmienić założenia i sposoby prowadzenia wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Świebodzin.

Z uwagi na fakt, że PUL zostanie sporządzony wg stanu na 01.01.2028 r., nadleśnictwo prześle wykonawcy prac informację o każdym nowopowstałym, przyjętym dokumencie dotyczącym polityki przestrzennej, mogącym mieć wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Świebodzin.

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która zobowiązuje gminy do uchwalenia planów ogólnych do 30 czerwca 2026 r., wykonawca Planu Urządzenia Lasu uwzględni ustalenia planów ogólnych na terenie których znajduje się nadleśnictwo.

Zgodnie z § 10 pkt. 2 oraz 3 Instrukcji Urządzania Lasu wykonawca projektu planu urządzenia lasu w swym wystąpieniu na NPP zaktualizuje zestawione przez nadleśniczego Nadleśnictwa Świebodzin informacje dotyczące podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu.

O ile w trakcie prac urzędzeniowych wydane zostaną uchwały podające ostatecznie przeznaczenie w MPZP przedmiotowych gruntów wykonawca projektu PUL dokona stosownych zapisów w informacjach dodatkowych poszczególnych pododdziałów.

Część gruntów leśnych Skarbu Państwa będących w zarządzie Nadleśnictwa Świebodzin jest objętych wydaną decyzją Ministra Środowiska o wyrażeniu zgody na przeznaczenie ich na cele

nierolnicze i nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz objęta obowiązującymi uchwałami w tym zakresie, tj:

- Decyzja nr DLP-II-6501.2.2015/JS z dnia 24.12.2015, wyrażająca zgodę na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne 1,8500 ha gruntów leśnych będących własnością Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Świebodzin stanowiących część działki ewidencyjnej nr 9040/1, obręb ewidencyjnego Wielowieś, gmina Sulęcín obszar wiejski, w oparciu o uchwałę nr XXI/138/16 Rady Miejskiej w Sulęcín z dnia 25 maja 2016 r.w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania dla terenów położonych w obrębie wsi Wielowieś i Zarzyń.

Nadleśnictwo Świebodzin przekazało w użytkowanie jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej, na potrzeby związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa grunty o łącznej powierzchni 1382,0374 ha.

W stanie posiadania Nadleśnictwa Świebodzin znajdują się grunty wyłączone z produkcji leśnej w oparciu o decyzje administracyjne, które należy ująć w PUL, jako osobne pododdziały:

Zestawienie gruntów wyłączonych z produkcji leśnej w oparciu o decyzje administracyjne

a) trwale wyłączone z produkcji

Gmina Obręb ewid.	Adres leśny	Decyzja		Nr działki	Pow. w [ha]	Cel wyłączenia
		nr	data			
Skąpe Niesulice	14-11-2-08-122-d-00	ZU-2120- 39/11	02.08.2011	122/5	0,1203	Budowa hangaru żeglarskiego oraz wyłożenie ciągów komunikacyjnych kostką brukową
Świebodzin ob. wiejski Chociule	14-12-2-08-332-i-00	4/224/2016	18.03.2016	332	1,1752	Zagospodarowanie odwiertów ropy naftowej złoża Radoszyn 3k i Radoszyn 5k oraz budowa i eksploatacja infrastruktury kopalnianej
Ogółem					1,2955	

b) nietrwale wyłączone z produkcji

Gmina Obręb ewid.	Adres leśny	Decyzja		Nr działki	Pow. w [ha]	Cel wyłączenia
		nr	data			
Lubrza Lubrza	14-11-3-13-115-n-01	9/2215/2023	10.10.2023	115/2	0,0634	Odwiert poszukiwawczy węglowodorów w rejonie „Sulęcín – Międzyrzecz” – odwiert Chałupczyn-1
	14-11-3-13-134-d-01			134	0,0502	
Ogółem					0,1136	

Należy przyjąć następujący sposób postępowania z gruntami wyłączonymi z produkcji leśnej:

a) grunty wyłączone w oparciu o decyzje zezwalające wydane przez dyrektora RDLP, na których wyłączenie zostało zrealizowane – opisać jako grunty nieleśne zgodnie z kategorią użytkowania wynikającą z celu wyłączenia,

b) grunty do wyłączenia w oparciu o decyzje zezwalające wydane przez dyrektora RDLP, na których nie doszło jeszcze do faktycznego wyłączenia z produkcji – opisać jako las, zgodnie z aktualnym stanem, podając w inf. różnych informację o decyzji wyłączeniowej,

c) grunty wyłączone w oparciu o decyzje zezwalające wydane przez dyrektora RDLP, na których inwestycja jest rozpoczęta, ale jeszcze nie dokonano zmian w ewidencji - grunt taki trzeba opisać jako INNE WYL (na lesie) – i takie pozycje powinny trafiać do wykazu rozbieżności (należy dokonać bieżących zmian w ewidencji)

d) Grunty faktycznie wyłączone z produkcji leśnej, bez decyzji zezwalającej na takie wyłączenie należy opisać jako WYL INNE (pow. nieleśna) i ująć w wykazie rozbieżności. Nadleśnictwo taki przypadek zobowiązane jest zgłosić do dyrektora RDLP, który podejmie działania zmierzające do ustalenia sprawcy wyłączenia i ew. wydania decyzji karnych.

Audyt Krajobrazowy Województwa Lubuskiego (2024):

W ramach audytu zidentyfikowano 1 746 odrębnych krajobrazów na obszarze województwa lubuskiego. Spośród nich wytypowano 159 krajobrazów priorytetowych – obszary o szczególnych walorach przyrodniczych, kulturowych, historycznych lub widokowych, które wymagają utrzymania i wzmocnienia ochrony. Nadleśnictwo Świebodzin obejmuje obszar przynależny przede wszystkim do:

- krajobrazów leśnych z przewagą siedlisk lasowych (Lasy w dolinie Leniwej Obry, Lasy między jeziorami Niesłysz i Wilkowskim, Lasy nad jeziorem Paklicko Wielkie, Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie,).
- krajobrazów leśnych z przewagą siedlisk borowych (Bory Równiny Torzyskiej, Bory Pojezierza Lubuskiego,)

W obszarze Nadleśnictwa Świebodzin audyt formułuje następujące, główne zalecenia:

- utrzymywanie i/lub zwiększanie zasobów martwego drewna w ekosystemach leśnych, pozostawianie drzew biocenotycznych do ich biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia;
- wyłączenie z użytkowania rębniami zupełnymi i gniazdowymi drzewostanu w pasie o szerokości 25 metrów od linii brzegu naturalnych cieków i naturalnych zbiorników;
- kształtowanie stref ekotonowych na granicy między lasem a zewnętrznymi terenami otwartymi lub zabudowanymi oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
- zachowanie polan śródleśnych i gruntów ornych w strukturze przestrzennej lasu;
- zapobieganie sukcesji łąk poprzez utrzymanie lub przywrócenie gospodarki rolnej, głównie kośnej i pastwiskowej, w tym eliminacja trzcinowisk.

4. Propozycje korekt podziału powierzchniowego, w tym na obręby leśne, leśnictwa, numeracje oddziałów, zmian ich zasięgu

Projekt planu urządzenia lasu zostanie opracowany w oparciu o dotychczasowe granice zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Świebodzin z utrzymaniem dotychczasowych obrębów leśnych.

Dotychczasowy podział Nadleśnictwa Świebodzin na obręby reguluje Decyzja Dyrektora RDLP w Zielonej Górze nr 6/2018 z dnia 15.01.2018 r. w sprawie określenia zasięgów terytorialnych obrębów leśnych w nadleśnictwach nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Zielonej Górze (zn. spr.: ZG.014.1.2018).

Aktualny podział na leśnictwa wg stanu na dzień 1.05.2025 r.

Nr	Nazwa leśnictwa	Siedziba	Oddziały	Powierzchnia [ha]			Powierzchnia ogółem [ha]
				Grunty leśne		Grunty nieleśne	
				zalesione i niezalesione	związane z gosp. leśną		
1	Bukowiec	01-52A z	1-8, 14-40, 40A, 41-46, 46A, 46B, 47-52, 52A, 53, 53A, 54-56	1 656,57	38,49	27,56	1 722,62
2	Łagów	02-93 f	57-59, 59A, 60-81, 83-94, 237-245, 258-264, 275-281, 295-298	1 654,28	58,02	12,61	1 724,90
3	Dolina	02-93 g	9-13, 133-146, 159-171, 185-195, 210-220, 265	1 485,34	40,65	27,04	1 597,85
4	Bucze	04-105 t	82, 95-132, 303-305, 316-318, 320-329, 333-340	1 595,32	45,76	32,38	1 673,47
5	Toporów	05-306 b	196-209, 221-236, 246-257, 266-274, 282-294, 299-302, 306-315, 319, 330-332	1 899,64	49,73	72,59	2 022,66
1	Obręb ŁAGÓW			8 291,15	232,64	172,19	8 695,98

Nr	Nazwa leśnictwa	Siedziba	Oddziały	Powierzchnia [ha]			Powierzchnia ogółem [ha]
				Grunty leśne		Grunty nieleśne	
				zalesione i niezalesione	związane z gosp. leśną		
6	Niedźwiedź	06-59 j (kancelaria)	1-3,5-61,77-78,82-91,121	1 874,50	58,69	52,86	1 896,94
7	Chociule	15-337 x (kancelaria)	228-229,252-254,271-273, 285-288,298-300,304- 310,318,320-364	1 541,57	29,18	15,90	1 596,24
8	Ołobok	08-215 a	95-106, 112-116, 122-129, 135-142, 154-155, 155A, 156-161, 167-176, 179-190, 194-197, 209-215, 230-232	1 712,31	58,06	33,83	1 826,25
10	Międzylesie	Międzylesie 1, 66-213 Skąpe (kancelaria)	198-206, 216-226, 233-251, 255-262, 262A, 262B, 263-269, 269A, 270, 274- 284, 289-297, 301-303	1 847,05	55,09	7,79	1 909,92
2	Obręb OŁOBOK			6 975,43	201,01	110,37	7 296,41
11	Myszęcin	11-311 s	73-76,263-267,279-282, 288-328	1 309,78	19,20	13,78	1 342,76
12	Jordanowo	12-87 g	9-14,71-72,77-94,101-104, 106-110,119-120, 122-130, 138-142, 268-278,283-287	1 483,79	30,52	30,12	1 584,94
13	Lubrza	13-155 c (kancelaria)	111-118,131-137,143-199	1 639,23	43,38	32,27	1 735,40
14	Staropole	13-155 c (kancelaria)	1-8, 15-44, 44A, 45-70, 95-100	1 756,93	36,29	73,41	1 867,23
15	Krzeczkowo	15-337 x (kancelaria)	329-340, 200-201, 214-236, 236A, 237-262	1 469,49	49,78	35,40	1 554,92
3	Obręb ŚWIEBODZIN			7 659,22	179,17	184,99	8 023,63
Nadleśnictwo Świebodzin				22 925,80	612,83	467,54	24 006,17

Wykonawca dostosuje granice zasięgów leśnictw biegnące poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa do granic obrębów leśnych, w oparciu o granice dróg, cieków, działek ewidencyjnych (o ile takie zmiany będą konieczne).

Niewielkie powierzchnie gruntów przejętych zostaną przydzielone do najbliższej położonych oddziałów. Weryfikacji i uporządkowaniu będą podlegać oddziały złożone z gruntów przejętych, oznaczone dodatkową dużą literą alfabetu. W trakcie prac kameralnych literacja wydzielen, w których znajdują się np. obiekty nasiennictwa leśnego lub obiekty chronione, których lokalizacja jest ujmowana w rejestrach prowadzonych przez instytucje zewnętrzne (np. Biuro Nasiennictwa Leśnego) lub których lokalizacja została zatwierdzona w formie aktów prawnych - w miarę możliwości - będzie pozostawiana bez zmian. W przypadku konieczności dokonania zmian w literowaniu takich obiektów wykonawca przedstawi nadleśnictwu wykaz tych zmian.

Potrzeby w zakresie poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu winny zostać określone przez wykonawcę planu, a następnie znaleźć odzwierciedlenie we wskazaniach gospodarczych (opis zadrzewień i wskazówka DRZEWE).

W trakcie prac wykonawca zinwentaryzuje brakujące słupy oddziałowe. Zobrazowanie braków zostanie wykonane na mapach przeglądowych. Uzupełnienie słupów i odnowienie numeracji oddziałów na słupach oddziałowych nie wchodzi w zakres prac nad projektem PUL.

5. Potrzeby w zakresie zmian ustanowionych kategorii ochronności w lasach

Zasięg i lokalizację lasów ochronnych w Nadleśnictwie Świebodzin reguluje Zarządzenie nr 132 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 9 maja 1995 r.

Kategorie ochronności lasów w Nadleśnictwie Świebodzin stan na dzień 9 maja 1995 r

Lp.	Kategoria lasów ochronnych	Obręb Łągów		Obręb Ołobok		Obręb Świebodzin		Nadleśnictwo Świebodzin	
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Lasy glebochronne	1032	45	202	33	146	9	1380	30
2.	Lasy wodochronne	239	10	406	67	1495	91	2140	46
3.	lasy na stałych pow. badawczych i doświadczalnych (GPW)	321	13	-	-	-	-	321	7
4.	lasy stanowiące drzewostany nasienne	61	3	-	-	-	-	61	1
5.	lasy w strefie ochronnej sanatoriów i uzdrowisk	203	9	-	-	-	-	203	4
6.	lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności Państwa	459	20	-	-	-	-	459	10
Razem		2315	100	608	100	1641	100	4564	100

Kategorie ochronności lasów w Nadleśnictwie Świebodzin stan na 26.06.2025 r (źródło: baza SILP)

Lp.	Kategoria lasów ochronnych	Obręb Łągów		Obręb Ołobok		Obręb Świebodzin		Nadleśnictwo Świebodzin	
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Lasy glebochronne	1032,42	43	139	25	209,42	13	1 380,84	30
2.	Lasy wodochronne	324,57	14	411,16	75	1402,5	87	2 138,23	47
3.	lasy na stałych pow. badawczych i doświadczalnych (GPW)	<u>295,16</u>	12				-	<u>295,16</u>	7
4.	lasy stanowiące drzewostany nasienne	61,89	3				-	61,89	1
5.	lasy w strefie ochronnej sanatoriów i uzdrowisk	202,56	9				-	202,56	5
6.	lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności Państwa	459,58	19				-	459,58	10
Razem		2376,18	100	550,16	100	1611,92	100	4538,26	100

W stanie posiadania Nadleśnictwa Świebodzin od roku 1995 doszło do wielu zmian, które wiązały się również z lokalizacją i powierzchnią lasów ochronnych. Zgodnie z aneksem nr 1 z dnia 5 marca 2024 r. do umowy o przekazaniu lasów w użytkowanie z dnia 21 kwietnia 2020 r. nastąpiła zmiana, w której określono powierzchnię leśną przeznaczoną na cele obronne na 1362,2587 ha. Ponadto lasy wyznaczone jako lasy w strefie ochronnej sanatorium i uzdrowisk nie są zlokalizowane wokół obszarów o takim statusie. Dodatkowo do lasów ochronnych należy włączyć d-stany w granicach administracyjnych miasta Świebodzin o pow. 17,74 ha.

Wykonawca prac zobligowany zostanie do:

- a) wstępnego przygotowania projektu aktualizacji zasięgów lasów ochronnych na etapie prac przygotowawczych (przed taksacją) – plik shp – a ostatecznego przed uzgodnieniem planu cięć,
- b) wystąpienia z wnioskiem, w roli pełnomocnika RDLP w Zielonej Górze, do właściwych rad gmin o uzyskanie opinii w zakresie zmian lokalizacji lasów ochronnych w projekcie planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2028-2037,
- c) zlikwidowania kategorii ochronnej: lasy w strefie ochronnej sanatoriów i uzdrowisk,
- d) weryfikacji lasów mających szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa (doprowadzić do zgodności z wyznaczonym obszarem terenu zamkniętego),
- e) ujęcia do lasów ochronnych wszystkich lokalizacji w granicach administracyjnych miasta.

6. Omówienie oraz zestawienie danych o formach ochrony przyrody, zweryfikowanych w organach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie (§ 9)

Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin występują następujące obszary i obiekty objęte ochroną prawną w myśl zapisów art. 6 ust. 1 Ustawy z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (t. j. z dnia 11 września 2024 r.):

- rezerwaty przyrody (5),
- park krajobrazowy (1),
- obszary chronionego krajobrazu (5),
- obszary Natura 2000 (4),
- pomniki przyrody (14),
- użytki ekologiczne (4),
- dodatkowo występują strefy ochronne dla gatunków zwierząt objętych ochroną strefową (11) oraz siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.

Zestawienie istniejących form ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Świebodzin (stan na 01.01.2025 r.)

L.p.	Forma Ochrony Przyrody (FOP)	Ilość obiektów (szt.)	Powierzchnia w zarządzie Nadleśnictwa (ha)	Pow. w zasięgu terytorialnym	Powierzchnia całkowita FOP
1	Rezerwat przyrody	5	206,78	206,78	206,78
2	Parki Krajobrazowe	1	2 657,08	3 922,45	5 438,50
3	Obszary chronionego krajobrazu	5	9 325,51	17 249,82	87 533,72
4	Obszary Natura 2000	4	3 373,27	5 133,16	22 916,14
5	Pomniki przyrody	14	5,24	5,24	5,24
6	Użytki ekologiczne	4	13,09		
7	Strefy ochronne w tym:	11	400,08		
	- całoroczne		43,74		
	- okresowe		356,34		
8	Siedliska przyrodnicze w tym:	1088	1 864,38		
	- na obszarze SOO	360	884,07		
	- poza	728	980,31		

6.1 Rezerwaty przyrody

6.1.1. Rezerwat przyrody „Nad Jeziorem Trześniowskim”

Rezerwat przyrody „Nad jeziorem Trześniowskim”

Lp.	Powiat	Gmina	Obręb i nr działki	Leśnictwo Oddz.	Pow. w zarządzie LP [ha]	Powierzchnia całkowita
1	Świebodziński	Łagów	Łagów: 12/5; 13/8	Leśnictwo Dolina: 12 b÷n, ~c, ~d; 13 a÷g,, ~a, ~b, ~c	47,73	47,73

Rezerwat utworzono na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 października 1965 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1965 r., Nr 66, poz. 381).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 35/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Nad Jeziorem Trześniowskim” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2011 r., Nr 81 poz. 1567) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nad Jeziorem Trześniowskim”(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1633).

PO obowiązuje od 3 sierpnia 2016 r. do 3 sierpnia 2036 r. Rezerwat jest udostępniony dla ruchu turystycznego.

Rezerwat stanowi las mieszany z przewagą buka typu pomorskiego o powierzchni 47,73 ha (pow. w oparciu o *Zarządzenie Nr 35/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody*), położony jest w gminie Łągów, w powiecie świebodzińskim, w województwie lubuskim.

Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych fragmentu lasu bukowego pochodzenia naturalnego z domieszką innych gatunków drzew. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną ścisłą.

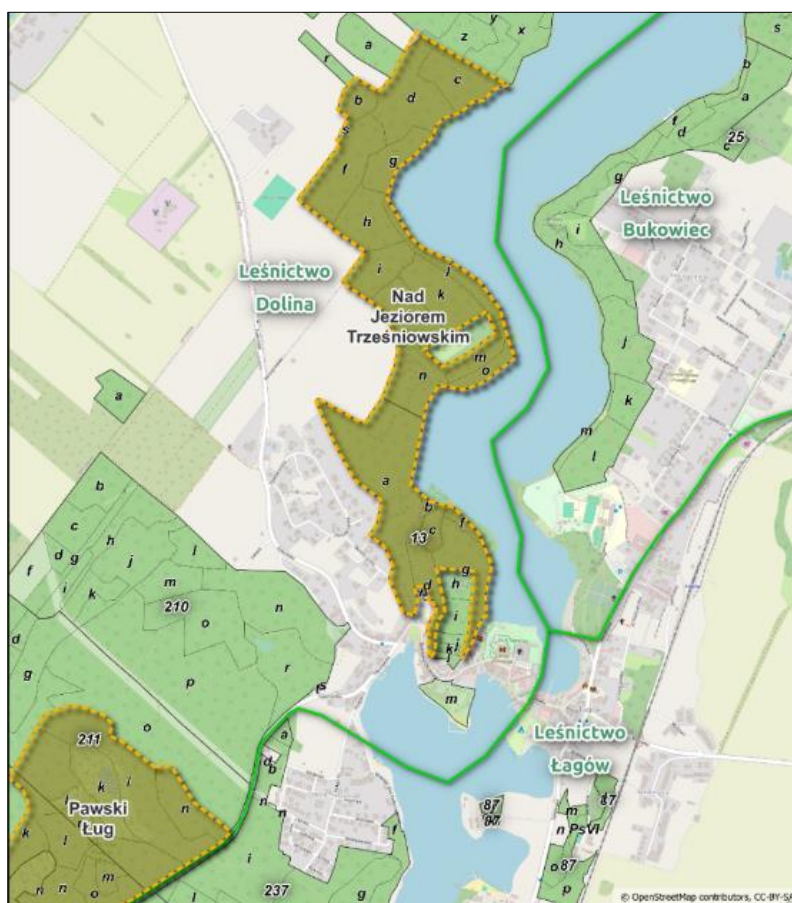
Rodzaj i zakres działań ochronnych wymienionych w planie ochrony rezerwatu:

1. Zapobieganie i ograniczenie ruchu ludzi poza wyznaczonymi szlakami poprzez ustawienie 4 dodatkowych tablic informujących o zakazie ruchu poza wyznaczonymi szlakami w rezerwacie. W okresie pierwszych trzech lat po wyznaczeniu tras udostępnionych w rezerwacie

Realizacja zadań przez Nadleśnictwo:

1. Nadleśnictwo zrealizowało zadanie w trakcie obowiązywania poprzedniego PUL dla Nadleśnictwa Świebodzińskim na lata 2008-2017 poprzez montaż tablic z zakazami obowiązującymi zgodnie z art. 15 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody. W 2024 roku tablice zostały zaktualizowane i wymienione na nowe.

Lokalizacja rezerwatu „Nad Jeziołem Trześniowskim”

6.1.2. Rezerwat przyrody „Buczyna Łagowska”

Rezerwat przyrody „Buczyna Łagowska”

Lp.	Powiat	Gmina	Obręb i nr działki	Leśnictwo Oddz.	Pow. w zarządzie LP [ha]	Powierzchnia całkowita
1	Sulęciński	Sulęcín (obszar wiejski)	Wielowieś: 9006; 9007/1; 9008/1; 9018; 9019	Leśnictwo Bukowiec: 6 a÷d, ~a÷~h; 7 a, b, g, j, ~a÷~h; 8 h, i, ~a, ~b; 18 a, b, ~a, ~b; 19 a, ~a÷~d	115,86	115,86

Rezerwat utworzono na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 listopada 1968 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1968 r., Nr 50, poz. 347).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 50/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Buczyna Łagowska” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2011 r., Nr 81 poz. 1582) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Buczyna Łagowska”(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1620). PO obowiązuje od 2 sierpnia 2016 r. do 2 sierpnia 2036 r. Rezerwat jest udostępniony dla ruchu turystycznego.

Rezerwat stanowią przede wszystkim drzewostany bukowe z dominującym zespołem buczyny pomorskiej i obejmują obszar leśny o powierzchni 115,86 ha (pow. w oparciu o *Zarządzenie Nr 50/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody*), położony jest w gminie Sulęcín, w powiecie sulęcińskim, w województwie lubuskim.

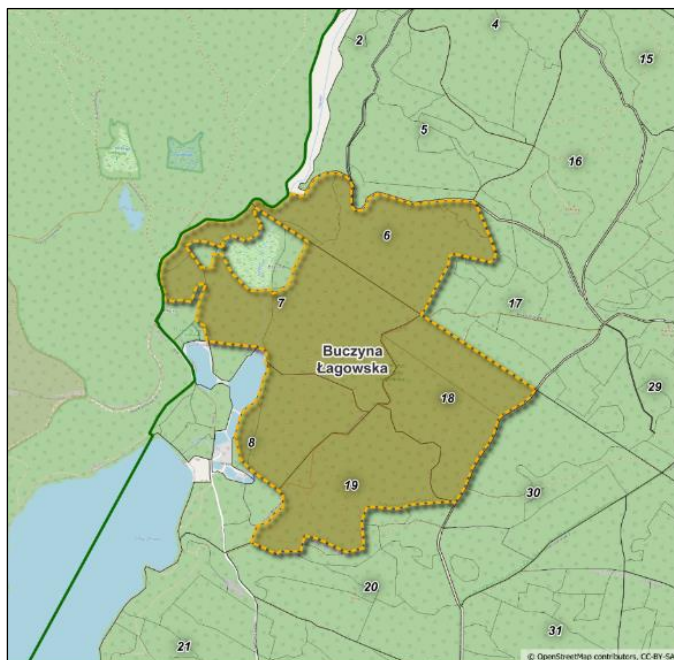
Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie ze względów dydaktyczno-naukowych i krajobrazowych fragmentu lasu bukowego na granicy jego naturalnego zasięgu z domieszką innych gatunków drzew.

Przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony:

- utworzenie rezerwatu na fragmencie wzgórz morenowych o dużym zróżnicowaniu rzeźby, ekspozycji i wysokości względnej;
- objęcie ochroną lasu gospodarczego z 90% udziałem buczyn o szczególnych walorach krajobrazowych;
- sieć ścieżek i dróg w rezerwacie;
- zidentyfikowanie w granicy rezerwatu siedliska przyrodniczego – 9110 kwaśna buczyna;
- rolnicze i leśne użytkowanie sąsiedztwa rezerwatu.

Obszar rezerwatu podlega ochronie ścisłej, a w Planie Ochronnym nie przewidziano działań ochronnych do realizacji przez Nadleśnictwo.

Lokalizacja rezerwatu „Buczyna Łagowska”

6.1.3. Rezerwat przyrody „Pawski Ług”

Rezerwat przyrody „Pawski Ług”

Lp.	Powiat	Gmina	Obręb i nr działki	Leśnictwo Oddz.	Pow. w zarządzie LP [ha]	Powierzchnia całkowita
1	Świebodziński	Łagów	Łagów: 211/1; 212/1; 213/4; 238/1; 239/1	Leśnictwo Dolina: 211 i÷n, ~d; 212 k÷o, ~b; 213 i, n, o, ~g; 238 f, 239 a, ~h, ~i, ~j, ~l	34,52	34,52

Rezerwat utworzono na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 marca 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1970 r., Nr 11, poz. 100).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 18/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 28 lutego 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Pawski Ług” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2012 r., poz. 724). Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Lubuskiego z dnia 2 lutego 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody o nazwie „Pawski Ług” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2004 r., Nr 8, poz.133) obowiązywało w okresie od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2023 r.

Rezerwat pierwotnie zajmował obszar 3,67 ha i obejmował torfowisko przejściowe. W 2002 r. rezerwat powiększono o 30,85 ha o sukcesywnie zarastający torfowym płem zbiornik dystroficzny oraz otaczające go bory bagienne, buczyny i dąbrowy. Najcenniejsza, chroniona od dawna część rezerwatu (fragment oddz. 213n) jest torfowiskiem kotłowym, powstałym w miejscu bezodpływowego, wypełnianącego się stopniowo osadami jeziora, tworząc na głębokości ok. 2 metrów soczewkę wody. Rezerwat położony jest w gminie Łagów, w powiecie świebodzińskim, w województwie lubuskim.

Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych zbiorowiska roślinności bagiennej i torfowiskowej z otaczającym je lasem. Rezerwat jest objęty ochroną częściową.

Przyrodnicze uwarunkowania realizacji celu ochrony:

- utrzymanie na części rezerwatu naturalnych procesów przyrodniczych;
- realizacja ochrony częściowej polegająca na optymalizacji stanu niektórych elementów przyrody poprzez cięcia pielęgnacyjne nastawione na promowanie gatunków liściastych oraz dosadzenia dębu bezszypułkowego.

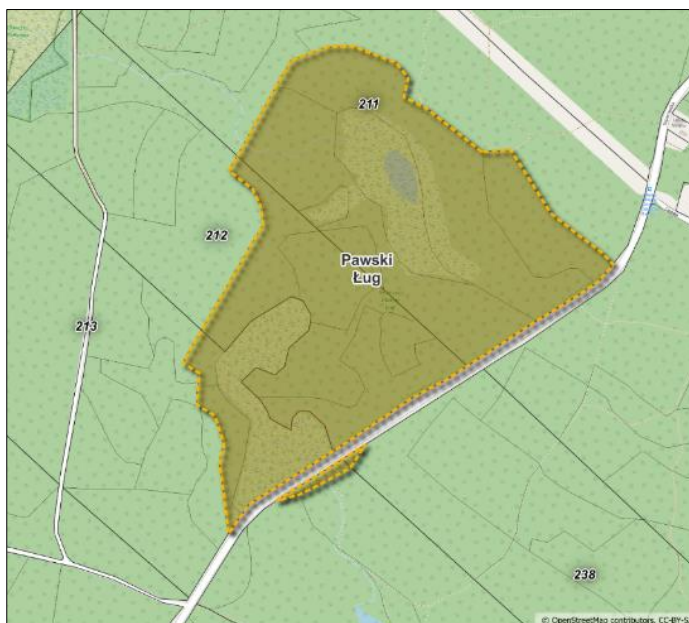
Rodzaj i zakres działań ochronnych wymienionych w planie ochrony rezerwatu:

1. Odślanianie młodego pokolenia dębów i buków w kierunku wprowadzania właściwych gatunków dla siedliska;
2. Podsadzanie dębu bezszypułkowego w lukach i wywołanych cięciami selekcyjnymi przerzedzeniach.

Realizacja zadań przez Nadleśnictwo:

1. Zadanie zostało zrealizowane przez Nadleśnictwo w porozumieniu z RDOŚ w roku 2011.
2. W trakcie obowiązywania Planu Ochrony, nie wystąpiła konieczność wykonania podsadzeń dębu bezszypułkowego.

Lokalizacja rezerwatu „Pawski Ług”

6.1.4. Rezerwat przyrody „Dębowy Ostrów”

Rezerwat przyrody „Dębowy Ostrów”

Lp.	Powiat	Gmina	Obręb i nr działki	Leśnictwo Oddz.	Pow. w zarządzie LP [ha]	Powierzchnia całkowita
1	Świebodziński	Świebodzin (obszar wiejski)	Nowy Dworek: 85/9	Leśnictwo Jordanowo: 85 m	1,8447	1,8447

Rezerwat utworzono na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 marca 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1970 r., Nr 12, poz. 106).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie nr 37/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Dębowy Ostrów” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2012 r., Nr 81, poz. 1569) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 2 sierpnia 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dębowy Ostrów” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1657). PO obowiązuje od 15 sierpnia 2016 r. do 15 sierpnia 2036 r. Rezerwat nie jest udostępniony dla ruchu turystycznego.

Rezerwat stanowi fragment naturalnego lasu o charakterze dąbrowy i obejmuje obszar o powierzchni 1,8447 ha (pow. w oparciu o Zarządzenie Nr 37/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody), położony jest w gminie Świebodzin, w powiecie świebodzińskim, w województwie lubuskim.

Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu dębowego o naturalnym charakterze.

Przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony :

- położenie na mineralnym wzniesieniu zbudowanym z piasków gliniastych, znajdującym się w obrębie równi biogenicznej z mokradłami, jeziorem i rzeką Paklica;
- utworzenie rezerwatu z lasu objętego gospodarką rezerwatową w latach 40-tych XX wieku;
- spontaniczne procesy kształtujące postać lasu;
- leśne użytkowanie sąsiedztwa rezerwatu.

Obszar rezerwatu podlega ochronie ścisłej, a w Planie Ochrony nie przewidziano działań ochronnych do realizacji przez Nadleśnictwo.

Lokalizacja rezerwatu „Dębowy Ostrów”

6.1.5. Rezerwat przyrody „Pniewski Ług”

Rezerwat przyrody „Pniewski Ług”

Lp.	Powiat	Gmina	Obręb i nr działki	Leśnictwo Oddz.	Pow. w zarządzie LP [ha]	Powierzchnia całkowita [ha]
1	Świebodziński	Lubrza	Mostki: 186/1;	Leśnictwo Lubrza: 186 f, g	6,83	6,83
			otulina: 186/2; 187/1	otulina: 186 c (część), d (część), h, j, l, n (część); 187 a (część), b (część)	otulina: 11,66	otulina: 11,66

Rezerwat utworzono na podstawie Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26 listopada 1990 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1990 r., Nr 48, poz.366).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 10 grudnia 2024 r. w sprawie rezerwatu przyrody

„Pniewski Ług” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2024 r., poz. 2942) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 października 2024 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Pniewski Ług” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2024 r., poz. 2399). PO obowiązuje od 29 października 2024 r. do 29 października 2044 r. Rezerwat nie jest udostępniony dla ruchu turystycznego.

Rezerwat stanowi torfowisko i obejmuje obszar o powierzchni 6,83 ha, położony jest w gminie Lubrza, w powiecie świebodzińskim, w województwie lubuskim.

Zgodnie z art. 13 ust. 3b. Ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (Dz. U. 2024, poz. 1478) działania gospodarcze w otulinie rezerwatu zostaną uzgodnione z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w Gorzowie Wlkp.

Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie torfowiska przejściowego z charakterystyczną florą i fauną. Obszar rezerwatu podlega ochronie czynnej na powierzchni 4,80 ha oraz ściślej na powierzchni 2,04 ha.

Przyrodnicze uwarunkowania realizacji celu ochrony:

- występowanie w dużym skupieniu rzadkich i ginących gatunków roślin i zwierząt, a także siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej,
- funkcjonowanie niezaburzonych od dziesięcioleci naturalnych procesów torfotwórczych na obszarze rezerwatu,
- położenie rezerwatu w otoczeniu znacząco przekształconym na skutek wieloletniego użytkowania gospodarczego z zakresu gospodarki leśnej,
- wysoki poziom naturalności ekosystemów funkcjonujących na obszarze rezerwatu mający pozytywny wpływ na jakość życia i zdrowia lokalnego społeczeństwa.

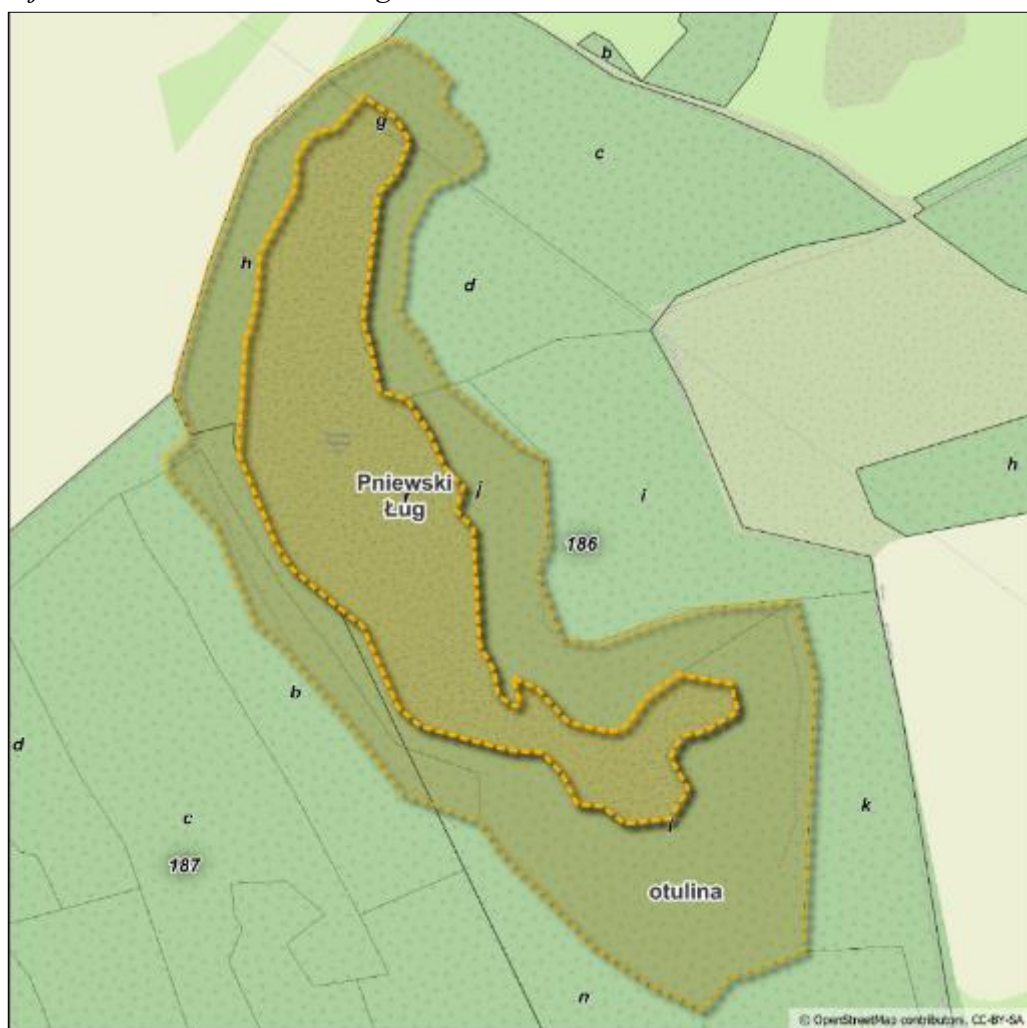
Rodzaj i zakres działań ochronnych wymienionych w planie ochrony rezerwatu:

1. Ochrona czynna siedliska przyrodniczego 7110 oraz 7140 poprzez wycinkę drzew i krzewów wraz z zapewnieniem usunięcia pozyskanej biomasy poza obszar rezerwatu na obszarze ochrony czynnej (4,80 ha).

Realizacja zadań przez Nadleśnictwo:

1. Zadanie zostało realizowane na powierzchni 2,35 ha (49%) w grudniu 2024 r. Pozostała część jest przeznaczona do realizacji do 2027 roku.

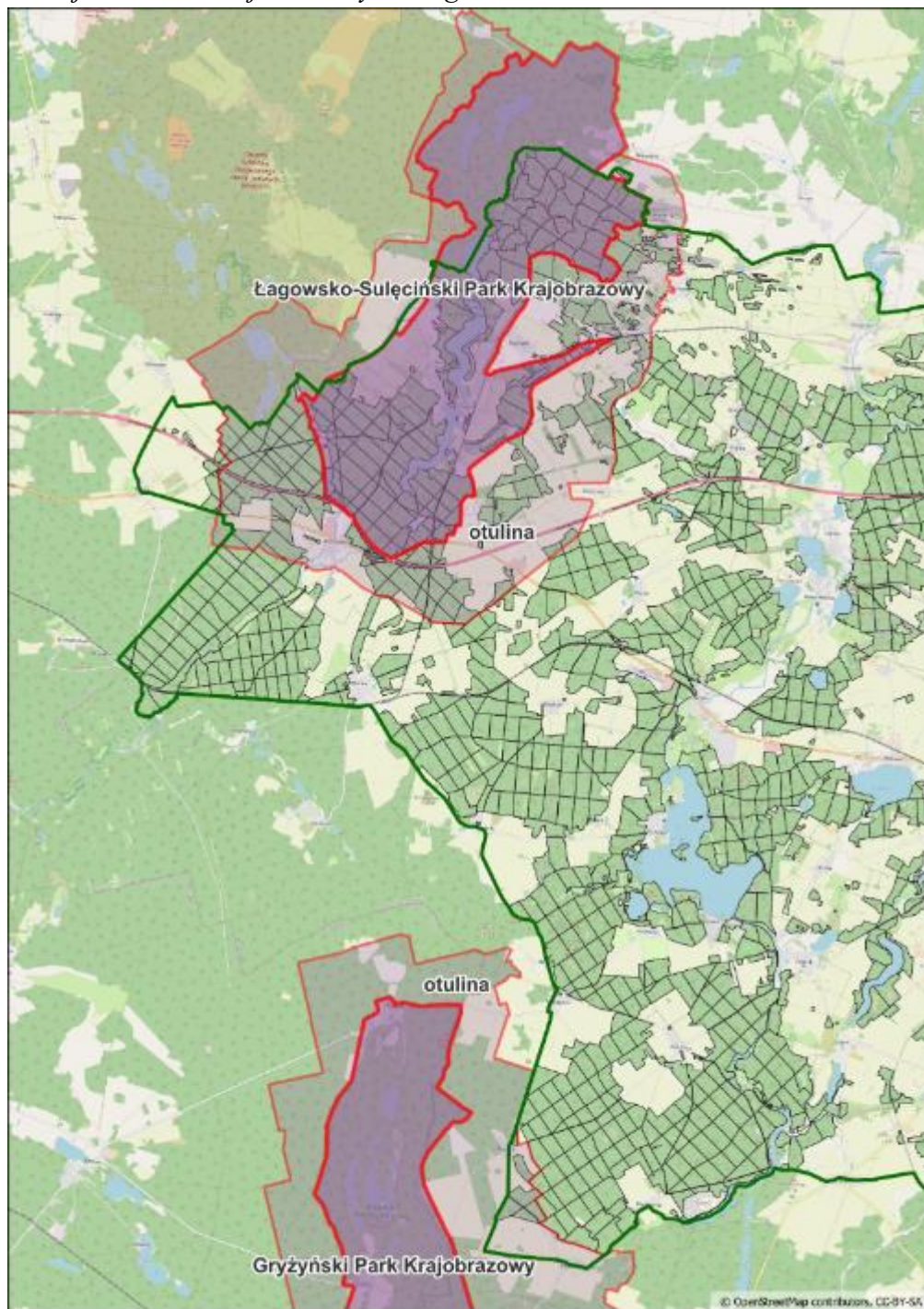
Lokalizacja rezerwatu „Pniewski Ług”

6.2. Parki krajobrazowe

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Lokalizacja Parków Krajobrazowych na gruntach Nadleśnictwa.

6.2.1 Łagowsko-Sulęciński Park Krajobrazowy

Łagowsko-Sulęciński Park Krajobrazowy

Nazwa	Pow. w zarządzie N- ctwa [ha]	Pow. w zasięgu teryt. N- ctwa [ha]	Pow. całkowita [ha]
Łagowsko-Sulęciński Park Krajobrazowy (ŁSPK).	2657,08	3922,45	5438,50

Łagowsko – Sulęciński Park Krajobrazowy (dawniej Łagowski Park Krajobrazowy) utworzono na podstawie Uchwały Nr 34/V/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 25 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia Łagowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 2, poz. 24 z 1985 r.) i Uchwały Nr VI/42/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze z dnia 26 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia Łagowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 6, poz. 159 z 1985 r.).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr XLIV/677/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 1096) oraz Uchwała Nr LXIII/983/24 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2024 r., poz. 1350)

Łagowsko – Sulęciński Park Krajobrazowy obejmuje grunty o powierzchni 5 438,50 ha. Park jest położony w gminach: Łagów, Sulęcín; powiat świebodziński i powiat sulęciński. Dla parku ustanowiono otulinę o powierzchni 6 554,80 ha, która ma za zadanie eliminowanie negatywnego oddziaływania czynników zewnętrznych na obszar chroniony.

Szczególnymi celami ochrony wartości przyrodniczych Parku są m.in.:

- zachowanie kompleksów leśnych, w tym w szczególności starych lasów bukowych;
- zachowanie we właściwym stanie siedlisk przyrodniczych i zbiorowisk roślinnych, w tym szczególnie rzadkich i zagrożonych oraz objętych ochroną prawną;
- zachowanie cennych lub zagrożonych elementów rodzimej różnorodności biologicznej środowisk wodnych;
- zachowanie charakterystycznych struktur geologicznych i geomorfologicznych;

Działania ochronne dla ŁSPK

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
1	Mikroretencja leśna, analiza potrzeby przechwytywania spływu w drobnych oczkach, zabudowa linii spływu.	W miarę możliwości, zaleca się sporządzenie ekspertyzy i wdrożenie działań dotyczących mikroretencji leśnej w postaci drobnych oczek przechwytyjących spływ, retencji korytovej na małych ciekach leśnych. Działania techniczne opóźniające odpływ ze zlewni w postaci tworzenia bystrzy i progów z naturalnych materiałów	Zlewnie leśne Pliszki, Łagowej, Jeziornej Strugi
2	Stosowanie stref buforowych w przypadku wykonywania cięć rębnych w drzewostanach w sąsiedztwie torfowisk, naturalnych zbiorników wodnych i rzek.	Podczas cięć rębnych pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m w sąsiedztwie torfowisk, naturalnych zbiorników wodnych i rzek, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
3	Ochrona walorów krajobrazowych parku.	Ochrona wnętrza, punktów i ciągów widokowych poprzez ograniczanie lokalizacji obiektów budowlanych oraz zalesień. Ograniczanie lokalizacji elementów dysharmonizujących krajobraz, degradujących walory widokowe Parku.	Cały obszar parku.
4	Stosowanie właściwych składów gatunkowych odnowień w leśnych siedliskach przyrodniczych	Podczas wykonywania odnowień w płatach siedlisk przyrodniczych stosowanie składów gatunkowych właściwych dla struktury drzewostanu danego siedliska przyrodniczego.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
5	Przebudowa drzewostanów niezgodnych z siedliskiem.	Kontynuowanie stopniowej przebudowy drzewostanów w kierunku zgodnym z typem siedliskowym lasu i typem drzewostanu z zachowaniem zasad selekcji, hodowli oraz ochrony lasu stosowanych w wielofunkcyjnej gospodarce leśnej.	Obszary leśne parku – drzewostany sosnowe niezgodne z typem siedliskowym lasu.
6	Ochrona drzew biocenotycznych (w tym dziuplastych, wykrotów, drzew z próchnowiskami) podczas zabiegów gospodarczych w lasach	W trakcie realizacji zabiegów gospodarczych pozostawianie w drzewostanach drzew biocenotycznych (w tym drzew dziuplastych, wykrotów, drzew z próchnowiskami) z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
7	Ochrona chronionych i zagrożonych gatunków roślin w lasach.	Ochrona stanowisk roślin chronionych i zagrożonych podczas wykonywania zabiegów gospodarczych w lasach.	Tereny leśne w całym obszarze parku.
8	Niezalesianie nieleśnych siedlisk przyrodniczych.	Wyłączenie z zalesień nieleśnych siedlisk przyrodniczych: 6510, 7110, 7140	Tereny leśne w całym obszarze parku.

Nr	Nazwa działania	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja
9	Wyłączenie z użytkowania gospodarczego wybranych drzewostanów stanowiących siedliska przyrodnicze	Wyłączenie z użytkowania gospodarczego wybranych drzewostanów stanowiących siedliska przyrodnicze	Nadleśnictwo Świebodzin obr. Łągów oddz.: 4f, 8f, 24p, 25j, 25l, 25m, 237f, 238k, 240g, 241i, 258j.
10	Wykonanie i wdrożenie projektu możliwości poprawy uwodnienia torfowisk.	Wykonanie i wdrożenie projektu możliwości poprawy uwodnienia torfowisk stanowiących siedliska przyrodnicze 7110, 7140 np. poprzez działania retencyjne, zasypianie rowów bądź budowę piętrzeń na rowach.	Nadleśnictwo Świebodzin obr. Łągów oddz. 241d.
11	Użytkowanie kośne łąk stanowiących siedlisko przyrodnicze 6510.	Dążenie do koszenia płątów siedliska 6510 na wysokości 5 – 15 cm nad ziemią w terminie 15 VI – 30 IX, maksymalnie dwa razy w roku, nie rzadziej niż raz na rok, z pozostawieniem 5 – 10% nieskoszonych powierzchni (każdego roku w innym miejscu), usuwanie biomasy nie później niż 2 tygodnie po pokosie.	Oddz. 7h Nadleśnictwo Świebodzin obr. Łągów
12	Kontrolowanie poziomu wody i w razie konieczności pogłębianie zbiorników stanowiących siedliska płazów.	W przypadku spadku poziomu wody i zaniku zbiorników zaleca się rozważyć pogłębienie zbiorników poprzez usunięcie osadu z dna, który sukcesywnie przyrasta pogarszając również warunki tlenowe. Stanowiska zacienione należałoby doświetlić poprzez usunięcie części roślinności wysokiej w ich bezpośrednim otoczeniu. Przy okazji ewentualnych prac w zbiornikach, przy braku naturalnych schronień zimowych, można w jego najbliższej okolicy stworzyć zimowiska, w postaci przyzmy z materiału zmieszanego kamienie, karpy, liście czy inny materiał organiczny, tak, by we wnętrzu przyzmy utworzyły się nisze. Wszelkie prace powinny być prowadzone pod nadzorem herpetologa.	Stanowiska nr 1 (oddz. 3a Nadleśnictwo Świebodzin obr. Łągów)
13	Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony ekosystemów wodnych, walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych parku.	1. Działania edukacyjne w zakresie negatywnego oddziaływania gatunków inwazyjnych na ekosystemy parku. 2. Konserwacja istniejącej infrastruktury edukacyjnej (tablice informacyjne).	Cały obszar parku.

Realizacja zadań przez Nadleśnictwo:

1. Bufor o szerokości 30 m w sąsiedztwie torfowisk, naturalnych zbiorników wodnych i rzek jest pozostawiany podczas prowadzenia użytkowania rębego. W ramach wyznaczenia Obszarów Cennych Przyrodniczo został opracowany ich geometryczny przebieg co znacznie ułatwi planowanie cięć rębnych.
2. Składy odnowień dla płątów siedlisk przyrodniczych zostały ustalone w ramach PUL dla Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2018-2027, a następnie skorygowane w oparciu o opracowanie siedliskowe dla Nadleśnictwa Świebodzin wg. stanu na 01.01.2024 r.

3. Stopniowa przebudowa drzewostanów w kierunku zgodnym z typem siedliskowym lasu i typem d-stanu jest realizowana w oparciu o wskazówki gospodarcze określone w PUL.
4. Drzewa biocenotyczne są pozostawiane w drzewostanach, z wyjątkiem przypadków, gdy stanowią zagrożenie dla ludzi i mienia lub ich usunięcie jest konieczne ze względów przeciwpożarowych.
5. Stanowiska roślin chronionych i zagrożonych są zabezpieczane przed zniszczeniem lub uszkodzeniem poprzez ich oznakowanie w trakcie przeprowadzania wizji lokalnej przez pracowników terenowych przez zleceniem prac, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. 2023, poz. 672) oraz wewnętrznych zarządzeń Nadleśniczego.
6. Wydzielenia wymienione w pkt. 9 tab. nr XIV są wyłączone z użytkowania i uznane za ekosystem referencyjny Decyzją nr 8 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 24.01.2018 r. ustalającą ekosystemy referencyjne w Nadleśnictwie Świebodzin (zn.spr.: ZP.601.3.2018), na których nie prowadzi się pozyskania drewna. Z wyjątkiem wydzielenia 25m, które zostało wskazane do uznania za ekosystem referencyjny podczas realizacji zadań określonych w piśmie Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 29.07.2024 r. (zn.spr. ZM.0412.1.2024).
7. Łąka stanowiąca siedlisko 6510 w oddz. 7j jest koszona raz w roku, w terminie od 15 czerwca do 30 września wraz z usunięciem pozyskanej biomasy poza obszar wydzielenia oraz z pozostawieniem 5-10% nieskoszonych powierzchni.

Pozostałe zadania będą realizowane sukcesywnie.

6.2.2 Gryżyński Park Krajobrazowy

Gryżyński Park Krajobrazowy utworzono na podstawie Rozporządzenia Nr 4 Wojewody Zielonogórskiego z dnia 15 kwietnia 1996 r. w sprawie utworzenia Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 6, poz. 61 z 1996 r.).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr XLIII/646/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 821) oraz Uchwała nr LXII/955/24 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 18 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2024 r. poz. 960).

Niewielki fragment Nadleśnictwa w części S o pow. 99,68 ha zajmuje otulina Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego tj. Obręb Ołobok Leśnictwo Międzyzylesie oddz. 206, 225, 226, 250, 251 oraz Leśnictwo Ołobok 190 d, f, ~g.

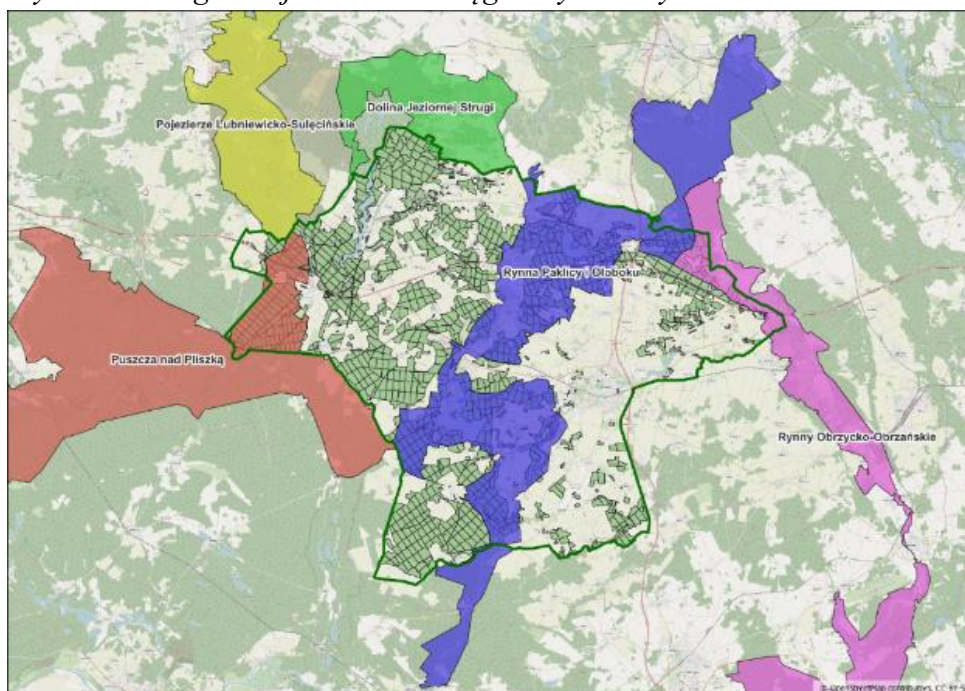
6.3. Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych

Zestawienie powierzchni Obszarów Chronionego Krajobrazu na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Świebodzin

Nazwa	Pow. w zarządzie N-ctwa [ha]	Pow. w zasięgu teryt. N-ctwa [ha]	Pow. całkowita [ha]
Dolina Jeziornej Strugi	53,90	65,59	5 508,68
Pojezierze Lubniewicko-Sulęcińskie	0,46	0,46	13 626,69
Rynna Paklicy i Ołoboku	6 636,44	13 741,77	20 098,63
Puszcza nad Pliszką	2 161,49	2 313,94	29 330,37
Rynny Obrzycko-obrzańskie	468,11	1 017,86	18 919,67
Łącznie	9 320,40	17 139,62	87 484,05

Obszary Chronionego Krajobrazu w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin znajdują się fragmenty 5 obszarów chronionego krajobrazu (OChK) ustanowione Rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2005 r., Nr 9, poz. 172):

- 6.3.1 OChK „Dolina Jeziornej Strugi”** – jest to obszar o powierzchni 5 708 ha, obejmujący gminy: Łagów, Sulęcín, Międzyrzecz, Bledzew. Zajmuje niewielki fragment Nadleśnictwa w części N.
- 6.3.2 OChK „Pojezierze Lubniewicko - Sulęcińskie”** – jest to obszar o powierzchni 13 579,70 ha, obejmujący gminy: Bledzew, Krzeszyce, Lubniewice, Sulęcín, Torzym, Łagów. Zajmuje niewielki fragment Nadleśnictwa w części W. Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych Pojezierza Łagowskiego.
- 6.3.3 OChK „Rynna Paklicy i Ołoboku”** – jest to obszar o powierzchni 20 098,63 ha, obejmujący gminy: Czerwieńsk, Świebodzin, Lubrza, Międzyrzecz, Skąpe. Zajmuje tereny charakteryzujące się leśno-polno-jeziornym krajobrazem. Położony jest w środkowej części Nadleśnictwa. Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu korytarza ekologicznego oraz leśno-polno-jeziornej mozaiki krajobrazowej.
- 6.3.4 OChK „Puszcza nad Pliszką”** – jest to obszar o powierzchni 29 232,00 ha, obejmujący gminy Cybinka, Bytnica, Maszewo, Skąpe, Torzym, Łagów. Zajmuje tereny położone w części W Nadleśnictwa. Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu krajobrazu kompleksu leśnego oraz dolin rzecznych.
- 6.3.5 OChK „Rynny Obrzycko – Obrzańskie”** – jest to obszar o powierzchni 18 915,39 ha, obejmujący gminy: Babimost, Bojadła, Kargowa, Sulechów, Trzebiechów, Szczaniec, Świebodzin, Zbąszynek, Kolsko, Nowa Sól, Międzyrzecz, Trzciel. Zajmuje tereny położone w części E Nadleśnictwa. Czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk rynien terenowych Obry i Obrzycy.

6.4. Obszary Natura 2000

Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin zlokalizowane są cztery specjalne obszary ochrony siedlisk, wyróżnione w ramach europejskiej sieci Natura 2000:

1. Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008
2. Dolina Leniwej Obry PLH080001
3. Nietoperek PLH080003
4. Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042

Zestawienie obszarów Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin.

lp.	Kod obszaru	Nazwa	Pow. ogólna [ha]	Pow.w zasięgu teryt. N-ctwa [ha]	Pow. w zarz. N-ctwa [ha]	Data zatwierdzenia PZO
1	PLH080008	Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie	6771,02	2320,58	1 906,23	07.04.2014 r. z późn. zm. 18.05.2016 r.
2	PLH080001	Dolina Leniwej Obry	7137,66	1294,26	656,82	24.03.2014 r.
3	PLH080003	Nietoperek	7377,37	932,71	231,37	22.08.2018 r.
4	PLH080042	Stara Dąbrowa w Korytach	1630,39	585,61	576,47	16.02.2021 r.
Łącznie:			22916,14	5133,16	3 367,89	

Obszary Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin

6.4.1. Buczyna Łagowsko-Sulęcińska PLH080008

Jest to Specjalny Obszar Ochrony siedlisk (SOOS) o znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej (OZW) obejmujący swym zasięgiem powierzchnię 6 771,02 ha (wg SDF). Aktem prawnym aktualnie obowiązującym jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Buczyny Łagowsko – Sulęcińskiej (PLH080008) (Dz. U. z 10 kwietnia 2017 r., poz. 753).

Charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje najlepiej zachowany fragment krajobrazu morenowego Pojezierza Lubuskiego. Charakteryzuje się dużymi deniwelacjami terenu i stromymi zboczami. W obniżeniach znajdują się liczne jeziora z otaczającymi je torfowiskami. Występuje tu wiele źródeł. Około 90% powierzchni zajmują lasy, zdominowane przez bory sosnowe. Wśród nich znajdują się rozległe fragmenty lasów bukowych i dąbrów. Występuje tu co najmniej 14 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 1 gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK) i gatunki prawnie chronione w Polsce. Gniazduje powyżej 1% populacji krajowej puchacza; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują także: gąsiorek, zimorodek i lerka. W obszarze występują charakterystyczne dla regionu różne odmiany lasów bukowych, jeziora mezotroficzne oraz torfowiska wysokie i przejściowe, a także stabilne populacje gatunków związanych z tymi siedliskami.

Wartość przyrodnicza i znaczenie obszaru:

Obszar ważny w szczególności dla ochrony siedlisk lasów bukowych i kwaśnych dąbrów, torfowisk wysokich, przejściowych i trzęsawisk, a także bardzo cennych siedlisk hydrogenicznych o charakterze twardowodnych i mezotroficznych zbiorników wodnych z podwodnymi łakami ramienic. Na obszarze stwierdzono 12 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także 12 gatunków zwierząt wymienionych w załączniku II ww. Dyrektywy.

Siedliska przyrodnicze występujące na terenie SOOS „Buczyna Łagowsko-Sulęcińska” oraz uznane za przedmiot ochrony na terenie obszaru (SDF 2002 – aktualizacja 03.2024) (zestawienie dotyczy wyłącznie terenów w zarządzie Nadleśnictwa)

Kod	Nazwa siedliska	Powierzchnia wg. SDF [ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin wg. POP (stan na 01.01.2018 r.) [ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin wg. opracowania fitosocjologicznego dla N-ctwa Świebodzin wg. stanu na 01.01.2024 r. [ha]
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	0,30	-	0,29

Kod	Nazwa siedliska	Powierzchnia wg. SDF [ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin wg. POP (stan na 01.01.2018 r.) [ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin wg. opracowania fitosocjologicznego dla N-ctwa Świebodzin wg. stanu na 01.01.2024 r. [ha]
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	7,50	-	0,22
7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	0,90	-	2,21
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	8,80	0,69	2,08
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	900,00	375,48	378,39
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	78,00	79,88	86,24
9160	Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	-	-	11,17
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	-	-	6,93
9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robori-petraeae</i>)	260,00	125,29	135,85
91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)*	9,90	2,73	3,66
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	22,80	10,02	9,86
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	-	-	1,46

Plan zadań ochronnych:

Ustanowiono Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko – Sulęcińskie PLH080008 (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2014 r., poz. 898) oraz dokonano zmiany treści aktu prawnego ww. planu zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1070). Aktualnie (po zmianach ustawowych) PZO obowiązuje bezterminowo.

Zadania ochronne terenie SOOS „Buczyna Łagowsko-Sulęcińska” w trakcie realizacji przez Nadleśnictwo Świebodzin

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
1	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	Usunięcie nalotu drzew i krzewów w wieku do 20 lat z powierzchni torfowiska. Zadanie należy wykonać w okresie zimowym, co najmniej dwukrotnie w okresie obowiązywania zadań ochronnych. Każdorazowo usuniętą biomasę należy zebrać i wywieźć poza obszar torfowiska i rezerwatu przyrody	Obręb Łagów Oddz.: 213 n
2	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	Zabezpieczenie parkingów, miejsc postoju pojazdów oraz miejsc biwakowania i rekreacji, a także bieżące utrzymywanie czystości ww. terenów poprzez zapewnienie zbioru odpadów (śmieci) oraz ich systematyczny wywóz.	Obręb Łagów Oddz. 24 t; 25 f, h; 13 c, h, k, m; 140 c, d.
		Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego drzewostanów (z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia) graniczących z siedliskiem przyrodniczym w pasie o szerokości jednej wysokości dojrzałego drzewostanu (tj. ok. 30 m) lub pozostawienie całych nie użytkowanych rębniami wydzieleń. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni.	Obręb Łagów Oddz. 21 a, b, i÷m; 23 j, p, w; 24 a, f, h, j, k, o, s, t, w; 25 a, b, d÷h, j÷m; 8 c÷f, l, m; 237 f, g; 238 k; 239 b, f, g; 240 d÷h; 241 g, i; 242 g; 258 a, i, j; 259 a, b; 260 a; 261 a, c÷f; 87 j, k; 10 j, m; 11 h, i, j, m, n, x; 12 c, d, g÷k, m÷o; 13 a, b, c, f, g, m; 140 a, c, f, i; 190 l÷n; 218 a, b, d; 219 a, b, g, j÷n; 9 l, m, o, r.
3	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego drzewostanów graniczących z siedliskiem przyrodniczym w pasie o szerokości jednej wysokości dojrzałego drzewostanu (tj. ok. 30 m) lub pozostawienie całych nie użytkowanych rębniami wydzieleń. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni.	Obręb Łagów Oddz. 238 f; 239 a, c, d; 241 b ÷h; 212 n, o; 213 n÷p.
4	9110 Kwaśne buczyny	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze działania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub w sytuacjach kłeskowych wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni.	Obręb Łagów Oddz.: 21 j; 25 h, k

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
		Pozostawianie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłeskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu. Promować odnowienie naturalne oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw obcych gatunków drzew, a szczególności: dębu czerwonego, robinii akacjowej, czeremchy amerykańskiej, modrzewia europejskiego i daglezi zielonej.	Obręb Łagów Oddz.: 1 a, b, c, f; 3 i; 4 a÷f; 5 f, g, i; 6 c, d; 7 a, g; 9 d; 11 x; 12 d, f, g, i, j, l; 13 a, d; 14 g, h, j; 15 a; 16 a, b; 17 c, f, g, h, j; 18 a, b; 19 a; 21 j; 25 h, j, k; 26 a, i, k, m; 27 b, f; 28 c, d, l; 29 b, g, k, m, n; 30 a, b, c; 210 j, m÷r; 211 g, h, n; 215 m; 237 f; 242 f; 258 a, j; 259 g; 260 d; 262 i, j; 263 g, h; 277 a
5	9130 Żyzne buczyny	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze działania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub w sytuacjach kłeskowych wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni.	Obręb Łagów Oddz.: 21 a; 24 c, m; 5 c
		Pozostawianie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłeskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu. Promować odnowienie naturalne oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw obcych gatunków drzew, a szczególności: dębu czerwonego, robinii akacjowej, czeremchy amerykańskiej, modrzewia europejskiego i daglezi zielonej.	Obręb Łagów Oddz.: 3 f; 5 c; 7 j; 8 h; 12 n; 21 a; 24 c, m; 28 j; 260 c
6	9190 Kwaśne dąbrowy	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze działania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub w sytuacjach kłeskowych wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni.	Obręb Łagów Oddz.: 241 g; 242 g

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
		Pozostawianie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłęskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu. Promować odnowienie naturalne oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw obcych gatunków drzew, a szczególności: dębu czerwonego, robinii akacjowej, czeremchy amerykańskiej, modrzewia europejskiego i daglezi zielonej.	Obręb Łagów Oddz.: 11 c; 12 h; 25 l; 137 d, g; 139 c; 140 i, j; 211 j; 212 n, o; 213 o, p, r; 214 j, m; 237 h; 238 a, f, h÷k; 239 a, d; 240 b, c, f÷i; 241 f÷i; 242 b, g, h; 258 h; 261 b; 262 a; 263 b; 280 j; 281 f
7	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz olsy źródliskowe	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębnego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze działania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub w sytuacjach kłęskowych wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni.	Obręb Łagów Oddz.: 7 f, k; 8 c, d, l
		Pozostawianie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłęskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu.	Obręb Łagów Oddz.: 7 f, k; 8 c, d, f, l; 13 b; 25 m; 87 j, k; 140 a; 189 f; 218 b; 280 h

Realizacja zadań przez Nadleśnictwo:

1. Zadanie opisane w pkt. 1 zostało realizowane przez RDOŚ w porozumieniu z Nadleśnictwem w 2019 r.
2. Zabezpieczanie parkingów, miejsc postoju i miejsc biwakowania oraz zbiory odpadów i ich wywóz jest realizowany stale w zależności od potrzeb.
3. Zadania dotyczące pozostawiania buforów o szerokości 30 m wokół siedlisk przyrodniczych są realizowane na bieżąco podczas wykonywania zabiegów gospodarczych.
4. W drzewostanach zlokalizowanych na siedliskach przyrodniczych, podczas użytkowania rębnego pozostawia się kępy ekologiczne obejmujące co najmniej 5% powierzchni drzewostanu, pozostawione do naturalnego rozpadu.
5. Wydzielenia, które są wymienione w zadaniach ochronnych polegających na modyfikacji gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębnego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze działania, zostały uznane za ekosystem referencyjny Decyzją nr 8 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 24.01.2018 r. ustalającą ekosystemy referencyjne w Nadleśnictwie Świebodzin (zn.spr.: ZP.601.3.2018). na których nie prowadzi się pozyskania drewna.

6.4.2. Dolina Leniwej Obry PLH080001

Jest to Specjalny Obszar Ochrony siedlisk (SOOS) o znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej (OZW) obejmujący swym zasięgiem powierzchnię 7 137,66 ha (wg *SDF*). Aktem prawnym aktualnie obowiązującym jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 lutego 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Leniwej Obry (PLH080001) (Dz. U. z 16 marca 2017 r., poz. 555).

Charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje rozległą dolinę Leniwej Obry między miejscowościami Babimost i Międzyrzecz, a w północnej części również dolinę Paklicy. Ma ona charakter rozległej, zatorfionej doliny rzeki nizinnej, która została zmeliorowana w XIX wieku, a następnie zagospodarowana rolniczo. Obecnie odznacza się bardzo niską antropopresją i podlega spontanicznej renaturyzacji. Stanowi mozaikę ekstensywnie użytkowanych, zarastających łąk, zarośli łęgowych i lasów, z najcenniejszymi tutaj starodrzewiami liściastymi. W północnej części ostoji zlokalizowane są eutroficzne, przepływowe jeziora. Sośniny zajmują dużą część terenu. Ukształtowanie terenu jest bardzo zróżnicowane, charakterystyczne dla krajobrazu polodowcowego. Wody śródlądowe zajmują 2% obszaru, łąki - 37%, a lasy - 42%. Obszar jest wykorzystywany rolniczo – 18% powierzchni. Występuje tu ponad 20 gatunków roślin zagrożonych i chronionych w Polsce. Znajduje się tu jedyne w Polsce stanowisko kaldezji dziewięciornikowatej, jednak poza zasięgiem administracyjnym Nadleśnictwa Świebodzin. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Wartość przyrodnicza i znaczenie obszaru:

Obszar ważny w szczególności dla ochrony jedynej w kraju populacji kaldezji dziewięciornikowatej (*Caldesia parnassifolia*) występującej w obszarze na stanowisku naturalnym, a także bardzo cennych siedlisk lasów łęgowych i grądowych, ziołorośli nadrzecznych oraz łąk trzęślicowych. Ochrona rzadkich i zagrożonych populacji gatunków tj. m.in.: czerwończyk nieparek, kumak nizinny i wydra. Łącznie na terenie obszaru stwierdzono 13 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także 1 gatunek rośliny oraz 5 gatunków zwierząt wymienionych w załączniku II ww. Dyrektywy.

Siedliska przyrodnicze występujące na terenie SOO „Dolina Leniwej Obry” oraz uznane za przedmiot ochrony na terenie obszaru (SDF 2001 – aktualizacja 11.2024) (zestawienie dotyczy wyłącznie terenów w zarządzie Nadleśnictwa)

Kod	Nazwa siedliska	Powierzchnia wg. SDF [ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin wg. POP (stan na 01.01.2018 r.) [ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin wg. opracowania fitosocjologicznego dla N-ctwa Świebodzin wg. stanu na 01.01.2024 r. [ha]
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	72,16	16,98	12,97
9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	7,14	0,64	-
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	553,06	75,82	60,05
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	57,30	6,48	15,00

Plan zadań ochronnych:

Ustanowiono Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001 (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2014 r., poz. 778). Aktualnie (po zmianach ustawowych) PZO obowiązuje bezterminowo.

Zadania ochronne terenie SOO „Dolina Leniwej Obry” w trakcie realizacji przez Nadleśnictwo Świebodzin

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
1	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Wyłączyć z użytkowania rębego płaty siedliska przyrodniczego zlokalizowane we wskazanym obszarze.	Obręb Świebodzin Oddz. 280 a; 301 f
2	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz olsy źródłiskowe 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	W drzewostanach użytkowanych rębnie pozostawiać drzewostan w formie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu.	Obręb Świebodzin Oddz.: 73 b; 264 m; 280 a; 281 a, f; 301 f; 71 d; 77 b, f; 78 a÷f, m; 266 h, i; 267 c; 268 k, l; 270 d, 279 b, d, f, t; 280 b, g, h, j; 281 b, g, i; 288 g; 313 b; 314 d; 315 t; 279 j; 308 g; 313 f

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
3	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz olsy źródłiskowe	Wyłączyć z użytkowania rębnej płaty siedliska przyrodniczego zlokalizowane we wskazanym obszarze.	Obręb Świebodzin Oddz. 279 b

Realizacja zadań przez Nadleśnictwo:

W drzewostanach wymienionych w pkt. 2 podczas użytkowania rębego – pozostawia się kępy ekologiczne stanowiące co najmniej 5 % powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu. Wydzielenia, które są wymienione w zadaniach ochronnych polegających na modyfikacji gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze działania, zostały uznane za ekosystem referencyjny Decyzją nr 8 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 24.01.2018 r. ustalającą ekosystemy referencyjne w Nadleśnictwie Świebodzin (zn.spr.: ZP.601.3.2018) na których nie prowadzi się pozyskania drewna.

6.4.3. Nietoperek PLH080003

Jest to Specjalny Obszar Ochrony siedlisk (SOOS) o znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej (OZW) obejmujący swym zasięgiem powierzchnię 7 377,37 ha (wg SDF). Aktem prawnym aktualnie obowiązującym jest Rozporządzenie ministra klimatu i środowiska z dnia 3 kwietnia 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Nietoperek (PLH080003) (Dz. U. 2023 poz. 1000).

Charakterystyka obszaru:

Obszar Nietoperek obejmuje fragment fortyfikacji Frontu Fortecznego Łuku Warty i Odry znany jako Międzyrzecki Rejon Umocniony (MRU). Główne formy użytkowania terenu obszaru to lasy i grunty leśne (49,6%), które koncentrują się w północnej części ostoi, grunty orne zajmują 32,4% i przeważają w części południowej. Podziemia Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego wraz z naziemnymi obiektami wolnostojącymi są największym zimowiskiem nietoperzy w Środkowej Europie. W 2008 roku zostało w nim policzonych ponad 38 tys. zimujących nietoperzy, należących do 13 gatunków. Gatunkami dominującymi w tym obszarze są nocek duży, nocek rudy, nocek Natterera. W obiekcie naziemnym A2 (Boryszyn, gmina Lubrza) znajduje się kolonia rozrodcza nocka dużego składająca się z ok. 1 400 osobników (samic z młodymi). W podziemiach MRU i w obiektach wolnostojących stwierdzono rojenie nietoperzy.

Wartość przyrodnicza i znaczenie obszaru:

Duża powierzchnia lasów, zbiorników wodnych, łąk i pastwisk oraz terenów rolniczych z dużym udziałem elementów naturalnych (łącznie ok. 53% powierzchni obszaru) stwarzają możliwość żerowania i jesiennej akumulacji tłuszczu gatunkom nietoperzy zimującym w podziemiach i w obiektach wolnostojących w tym gatunków podlegających ochronie w tej ostoi. Interesującym zjawiskiem jest tworzenie się w podziemiach MRU szaty naciekowej podobnej do

spotykanej w jaskiniach. Procesy krasowe tworzą stalaktyty, stalagmity, grzebień, makarony a gdzieś tam także tzw. perły jaskiniowe. Część korytarzy jest zalana wodą. Największą ilość nietoperzy spotyka się w okresie jesienno-zimowym, latem widuje się tylko pojedyncze osobniki. Kolonię zimową tych ssaków stanowi całość podziemi, jedna z komór to także kolonia letnia nocka dużego. Nietoperze występują zarówno w skupiskach jak i pojedynczo. Najliczniej występują: nocek rudy (*Myotis daubentoni*), nocek duży (*Myotis myotis*), gacek wielkouch (*Plecotus auritus*), nocek Natterera (*Myotis nattereri*).

Plan zadań ochronnych:

Ustanowiono Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 22 sierpnia 2018 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Nietoperek PLH080003 (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2018 r., poz. 1906). Aktualnie (po zmianach ustawowych) PZO obowiązuje bezterminowo.

Zadania ochronne wyznaczone dla przedmiotowego obszaru nie dotyczą gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Świebodzin.

6.4.4. Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042

Jest to Specjalny Obszar Ochrony siedlisk (SOOS) o znaczeniu dla Wspólnoty Europejskiej (OZW) obejmujący swym zasięgiem powierzchnię 1 630,39 ha (wg SDF). Aktem prawnym aktualnie obowiązującym jest Rozporządzenie ministra klimatu i środowiska z dnia 17 sierpnia 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Stara Dąbrowa w Korytach (PLH080042) (Dz. U. 2021 poz. 1600).

Charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje zwarty fragment lasu położony w południowej części Puszczy Lubuskiej, zwanej inaczej Rzepińską. Leży na piaskach sandrowych wśród wielu naturalnych zbiorników wodnych, w różnych stadiach żyzności i zarastania. Puszcza Lubuska stanowi wielki kompleks leśny obejmujący obszar pomiędzy trzema rzekami: Odrą, Wartą i Obrą. Puszcę odwadniają dwie główne rzeki: Pliszka i Ilanka. Lasy iglaste i liściaste zajmują po 32% obszaru, lasy mieszane – 36% powierzchni. Występują tu cenne, stare drzewostany dębowe (ponad 18% obszaru) z rzadkimi gatunkami chrząszczy ksylofagicznych, w tym liczna populacja jelonka rogacza.

Wartość przyrodnicza i znaczenie obszaru:

Obszar utworzony w celu zachowania starych drzewostanów dębowych z silną populacją jelonka rogacza. Stanowi ważny element w sieci korytarzy ekologicznych łącząc się poprzez „Dolinę Pliszki” z „Lasami Dobrosułowskimi”. Występuje tu 8 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oprócz jelonka rogacza stwierdzono tutaj traszkę grzebieniastą niezbyt licznie występującą, dla zachowania której obszar ma znikome znaczenie. O wartości obszaru stanowi przede wszystkim obecność stabilnej populacji jelonka rogacza oraz jego siedliska, którym są stare dąbrowy pokrywające ponad 18% całości kompleksu.

Siedliska przyrodnicze występujące na terenie SOO „Stara Dąbrowa w Korytach” oraz uznane za przedmiot ochrony na terenie obszaru (SDF 2009 – aktualizacja 03.2024) (zestawienie dotyczy wyłącznie terenów w zarządzie Nadleśnictwa)

Kod	Nazwa siedliska	Powierzchnia wg. SDF [ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin wg. POP (stan na 01.01.2018 r.) [ha]	Powierzchnia na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin wg. opracowania fitosocjologicznego dla N-ctwa Świebodzin wg. stanu na 01.01.2024 r. [ha]
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	137,60	9,41	20,04
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	29,77	2,04	15,61
9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robori-petraeae</i>)	423,11	125,36	118,45
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	1,30	-	3,15

Plan zadań ochronnych:

Ustanowiono Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042 (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2021 r., poz. 462). Aktualnie (po zmianach ustawowych) PZO obowiązuje bezterminowo.

Zadania ochronne terenie SOO „Stara Dąbrowa w Korytach” w trakcie realizacji przez Nadleśnictwo Świebodzin

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
1	Wszystkie przedmioty ochrony	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie pozostawiania we wskazanym obszarze wdrażania drzew biocenotycznych w tym wywrotów i złomów z wyjątkiem dopuszczenia możliwości wycinki drzew w sytuacjach klęskowych, w przypadkach zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi.	Obręb Łagów Oddz. 197 f; 198 b; 199 h, k, l; 200 c, g; 201 c, i, j, k; 204 b, c, d; 205 g, h, i, k; 206 a, f; 207 a, c; 208 c, d; 209 a, d; 229 f, 231 b, c, d; 232 b, c, d, f; 233 a; 234 g, i; 236 h; 252 c, d, h

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania
2	9190 Kwaśne dąbrowy	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie preferowania naturalnego odnowienia drzewostanu i ograniczenia do minimum podsadzeń buka zwyczajnego (<i>Fagus sylvatica</i>) we wskazanym obszarze wdrażania.	Obręb Łagów Oddz.: 197 f; 198 b; 204 c; 205 g, 205 h, i, k; 206 a, f; 207 a, c; 208 c, d; 209 a, d; 231 b, c, d; 232 b, c, d, f; 232 a; 233 a; 234 g, i; 236 h; 252 c, d, h

Realizacja zadań przez Nadleśnictwo:

1. Drzewa biocenotyczne są pozostawiane w drzewostanach, z wyjątkiem przypadków, gdy stanowią zagrożenie dla ludzi i mienia lub ich usunięcie jest konieczne ze względów przeciwpożarowych.
2. W wymienionych wydzieleniach w pkt. 2 podczas zabiegów gospodarczych Nadleśnictwo realizuje działania mające na celu preferowanie naturalnego odnowienia drzewostanu oraz ogranicza do minimum podsadzenia buka zwyczajnego.

6.5. Pomniki przyrody

Pomniki przyrody obejmują pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie (art. 40. pkt. 1 ustawy o ochronie przyrody). Najczęściej występującymi w lasach pomnikami przyrody są najstarsze i największe drzewa. Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Świebodzin zlokalizowanych jest 14 pomników przyrody.

Zestawienie pomników przyrody

Nr	Obowiązujący akt prawny	Położenie		Gat.	Powierzchnia [ha]	Obwód [cm]	Wys. [m]	Opis pomnika
		Oddz. pododdz.	Leśnictwo					
			Gmina					
1	Rozp. Nr 38 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 838)	338 d	Bucze	Buk zwyczajny	-	400	23	pojedyncze drzewo
			Lubrza					
2	Rozp. Nr 48 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 848)	54 f	Bukowiec	Buk zwyczajny	-	305	32	pojedyncze drzewo wyrócone przez wiatr
			Łagów					

Nr	Obowiązujący akt prawny	Położenie		Gat.	Powierzchnia [ha]	Obwód [cm]	Wys. [m]	Opis pomnika
		Oddz. pododdz.	Leśnictwo					
			Gmina					
3	Rozp. Nr 48 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 848)	339 c	Bucze	Buk zwyczajny	-	540	25	pojedyncze drzewo
			Lubrza					
4	Rozp. Nr 51 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 851)	117 a	Lubrza	Dąb szypułkowy	-	470	25	pojedyncze drzewo
			Lubrza					
5	Rozp. Nr 51 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 851)	336 f	Bucze	Dąb szypułkowy	-	750	22	pojedyncze drzewo
			Lubrza					
6	Rozp. Nr 42 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 842)	105 a	Bucze	Dąb szypułkowy	-	450	22	pojedyncze drzewo
			Lubrza					
7	Rozp. Nr 48 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 848)	145 h	Dolina	Dąb szypułkowy	-	375	23	pojedyncze drzewo wyrwione przez wiatr
			Torzyn					
8	Rozp. Nr 48 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 848)	146 a	Dolina	Dąb bezszypułkowy	-	370	29	pojedyncze drzewo, obumiera korona; wg aktu prawnego Db sz
			Torzyn					
9	Rozp. Nr 51 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 851)	144 l	Dolina	Dąb szypułkowy	-	490	26	pojedyncze drzewo, obumarłe
			Torzyn					
10	Rozp. Nr 46 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 846)	13 m	Dolina	Tulipanowiec amerykański	-	340	23	pojedyncze drzewo
			Łagów					
11	Rozp. Nr 42 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 842)	130 d	Bucze	-	-	-	-	Głaz narzutowy - Obwód 580 cm
			Lubrza					

Nr	Obowiązujący akt prawny	Położenie		Gat.	Powierzchnia [ha]	Obwód [cm]	Wys. [m]	Opis pomnika
		Oddz. pododdz.	Leśnictwo					
			Gmina					
12	Uchwała NR XV/105/07 Rady Miejskiej w Sulęcinie z dnia 28.12.2007 r. (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 7, poz. 207)	40 a	Bukowiec	Cis pospolity	1,66	-	-	Skupisko cisów „Cisy Łagowsko – Sulęcińskie”
			Sulęcin					
13	Rozp. Nr 30 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 830)	188 k	Lubrza	-	2,38	-	-	Źródłiska z siedliskami rzadkich roślin torfowiskowych „Krzczkowskie Bagno”
			Lubrza					
14	Rozp. Nr 48 Woj. Lubuskiego z dnia 19.05.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 38 poz. 848)	326 k	Myszęcin	-	1,20	-	-	Skupisko drzew porośniętych bluszczem pospolitym
			Świebodzin					

6.6. Użytki ekologiczne

Lp.	Nazwa	Obowiązujący akt prawny	Data powołania	Położenie		Powierzchnia [ha]
				Oddz. pododdz.	Leśnictwo	
					Gmina	
1	„Żurawie Trzciny”	Uchwała nr XXXIV/207/2010 Rady Gminy Lubrza z dnia 19 lutego 2010 r. w sprawie uznania użytku ekologicznego "Żurawie Trzciny" na terenie Gminy Lubrza.	08.04.2010 r.	15 k, l	Staropole	2,91
					Lubrza	
2	„Uroczysko Zagaje”	Uchwała nr XXXIV/208/2010 Rady Gminy Lubrza z dnia 19 lutego 2010 r. w sprawie uznania użytku ekologicznego "Uroczysko Zagaje" na terenie Gminy Lubrza.	08.04.2010 r.	33 i, j, p, w	Staropole	5,82
					Lubrza	
3	„Łąka storczykowa w Wielowśi”	Uchwała nr XLIV/268/10 Rady Miejskiej w Sulęcinie z dnia 9 lipca 2010 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	08.09.2010 r.	7 h, l	Bukowiec	0,74
					Sulęcin, ob. wiejski	
4	„Torfowisko Barcikowo”	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	04.05.2002 r.	185 l; 212 c	Dolina	3,62
					Łagów	
SUMA:						13,09

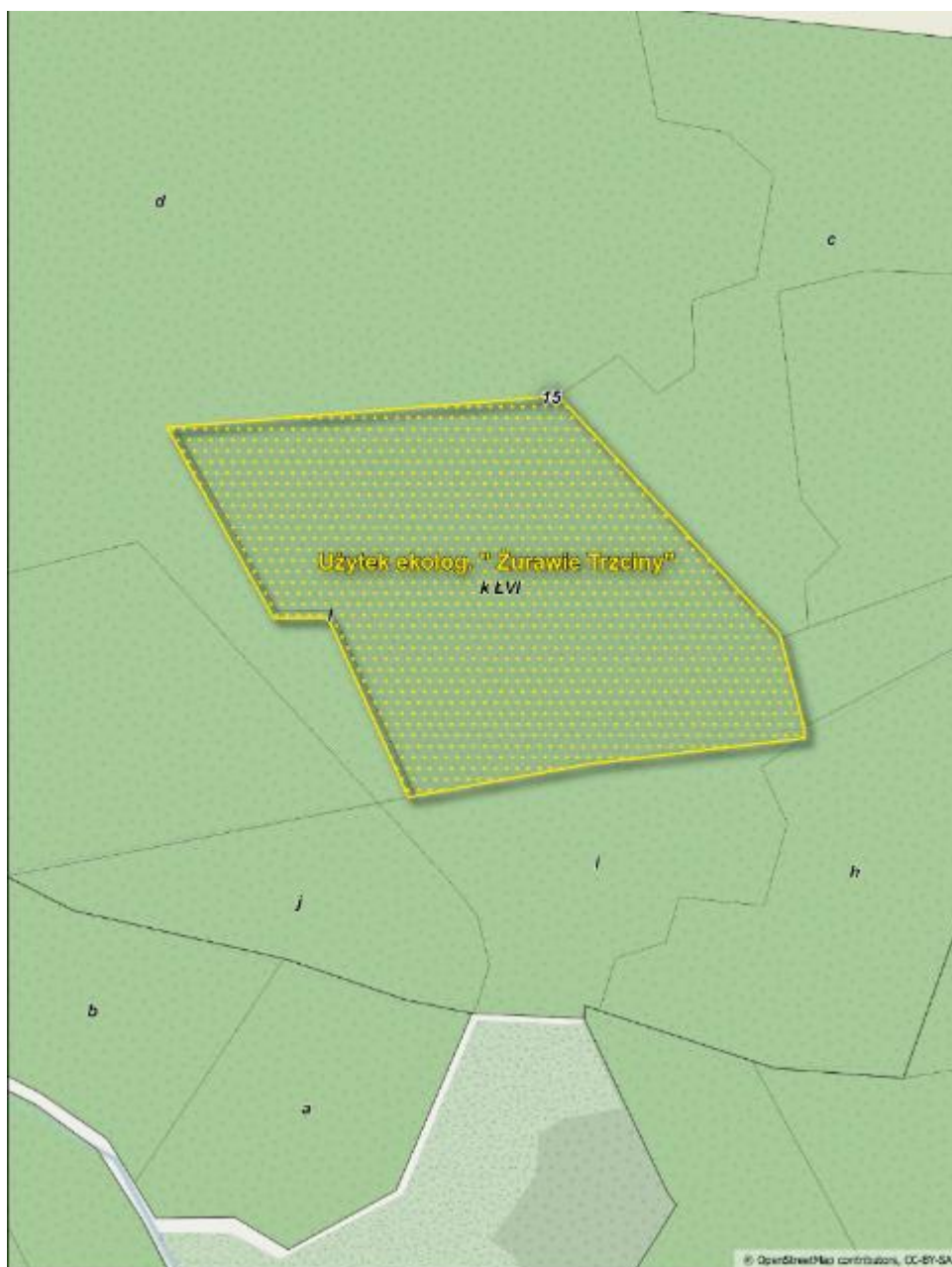
6.6.1 Użytek ekologiczny „Żurawie Trzciny”

Data utworzenia: 08.04.2010 r.

Powierzchnia: 2,91 ha

Opis wartości przyrodniczej: Obszar obejmuje nieużytkowane łąki porośnięte trzciną, sitem, turzycami, można spotkać pojedyncze drzewka wierzby łązy. Obszar w okresie wiosenny podtapiany, obserwuje się znaczne bogactwo entomofauny.

Lokalizacja użytku ekologicznego „Żurawie Trzciny”

6.6.2. Użytek ekologiczny „Uroczysko Zagaje”

Data utworzenia: 08.04.2010 r.

Powierzchnia: 5,82 ha

Opis wartości przyrodniczej: Kompleks wilgotnych zbiorowisk roślinnych. Obszar łąk, mokradeł, bagien, kęp drzew i krzewów będących miejscem bytowania i rozmnażania wielu gat. roślin i zwierząt.

Lokalizacja użytku ekologicznego „Uroczysko Zagaje”

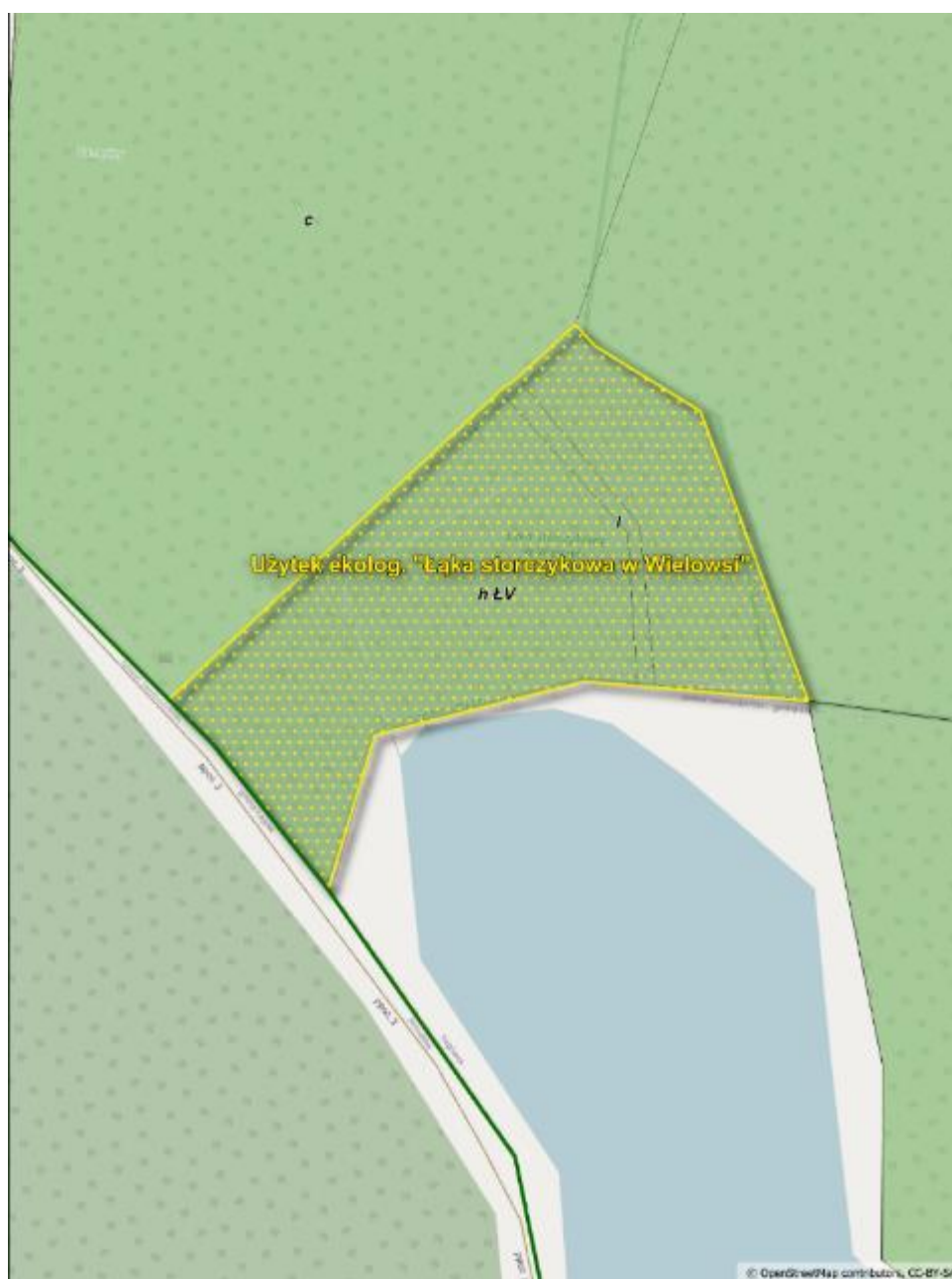
6.6.3. Użytek ekologiczny „Łąka Storczykowa w Wielowsi”

Data utworzenia: 08.09.2010 r.

Powierzchnia: 0,74 ha

Opis wartości przyrodniczej: Obszar porośnięty przez storczyki, listerię i nasiężał. W części na pow. ok 0,30 ha jest to teren podmokły zarosły wierzbą i pojedynczo olszą i osiką.

Lokalizacja użytku ekologicznego „Łąka Storczykowa w Wielowsi”

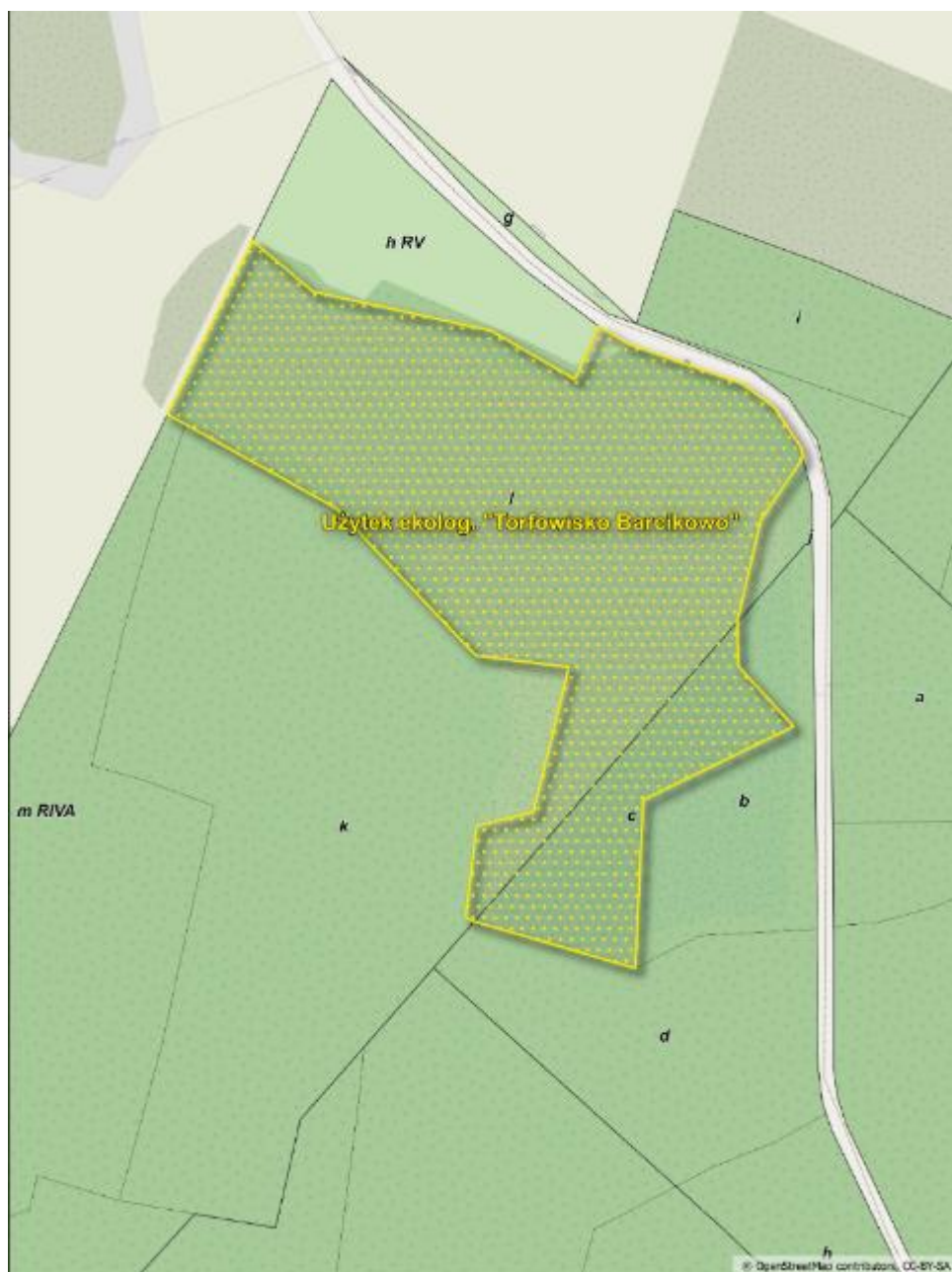
6.6.4. Użytek ekologiczny „Torfowisko Barcikowo”

Data utworzenia: 04.05.2002 r.

Powierzchnia: 3,62 ha

Opis wartości przyrodniczej: Miejsce występowania żurawiny błotnej, bobrka trójlistkowego, wełnianki pochwowatej, wełnianki wąskolistnej oraz miejsce godowe płazów.

Lokalizacja użytku ekologicznego „Torfowisko Barcikowo”

6.7. Stanowiska i strefy ochrony roślin, zwierząt i grzybów

Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania

Na terenie Nadleśnictwa Świebodziń utworzonych jest 11 stref ochronnych. Gatunki objęte ochroną to: Kania ruda (*Milvus milvus*) – 5 stref, Orlik krzykliwy (*Clanga pomarina*) – 1 strefa, Bocian czarny (*Ciconia nigra*) – 1 strefa i Bielik (*Haliaeetus albicilla*) – 4 strefy.

Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania

Lp.	Nazwa	Leśnictwo	Pow. (ha) całoroczna	Pow. (ha) okresowa	Akt prawny
1	Kania ruda	Chociule	17,41	34,99	Decyzja WPN-I.6442.29.2020.MJ Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 15 lipca 2020 r.
2	Bielik	Lubrza	2,59	46,01	Decyzja WPN-I.6442.28.2020.MJ Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 15 lipca 2020 r.
3	Orlik krzykliwy	Bucze	2,53	29,74	Decyzja WPN-I.6442.30.2020.MJ Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 15 lipca 2020 r.
4	Bocian czarny	Bukowiec	5,61	43,68	Decyzja WPN-I.6442.37.2021.JK Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 15 lipca 2021 r.
5	Bielik	Krzczkowo	3,09	26,50	Decyzja WPN-I.6442.38.2021.JK Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 16 lipca 2021 r.
6	Kania ruda	Niedźwiedź	1,16	39,34	Decyzja WPN-I.6442.59.2021.MJ Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 5 listopada 2021 r.
7	Kania ruda	Jordanowo	1,13	28,73	Decyzja WPN-I.6442.66.2023.JK Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 30 sierpnia 2023 r.
8	Bielki	Jordanowo	3,06	23,36	Decyzja WPN-I.6442.65.2023.JK Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 30 sierpnia 2023 r.
9	Kania ruda	Krzczkowo	1,94	23,44	Decyzja WPN-I.6442.69.2023.JK Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 29 września 2023 r.
10	Kania ruda	Lubrza	1,92	17,70	Decyzja WPN.6442.49.2024.WT Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 28 maja 2024 r.
11	Bielik	Jordanowo	3,30	42,85	Decyzja WPN.6442.65.2024.WT Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 11 lipca 2024 r.
		SUMA	43,74	356,34	

Szczegółowe dane dotyczące lokalizacji stref nie będą prezentowane publicznie w trakcie sporządzania projektu PUL. Dane te zostaną przekazane bezpośrednio wykonawcy projektu PUL.

6.8. Chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów

6.8.1. Ochrona gatunkowa roślin, grzybów i porostów

Określając listę roślin, grzybów i porostów chronionych, zagrożonych i ginących wykorzystano materiały i dane zebrane podczas terenowych i kameralnych prac urządzeniowych (BULiGL Oddz. Gorzów Wielkopolski, lata 2016-2017), oraz oparto się na: Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2008-2017, aktualnej waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa oraz prac terenowych i kameralnych prowadzonych w ramach tworzenia opracowania siedliskowego i fitosocjologicznego dla Nadleśnictwa Świebodzin wg. stanu na dzień 01.01.2024 r.

Przedstawicielami rzadko spotykanych gatunków ze świata flory zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa są m.in.: buławnik czerwony (*Cephalanthera rubra*); listera jajowata (*Listera ovata*); nasięźrzał pospolity (*Ophioglossum vulgatum*).

Wykaz gatunków roślin, grzybów i porostów występujących lub zaobserwowanych na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska
1	<i>Actaea spicata</i>	Czerniec gronkowy
2	<i>Andromeda polifolia</i>	Modrzewnica zwyczajna
3	<i>Anomodon attenuatus</i>	Zwiślik maczugowaty
4	<i>Aulacomnium palustre</i>	Próchniczek błotny
5	<i>Calliergonella cuspidata</i>	Mokradłoszka zaostrowata
6	<i>Carex limosa</i>	Turzyca bagienna
7	<i>Carlina acaulis</i>	Dziewięsił bezłodygowy
8	<i>Cephalanthera rubra</i>	Buławnik czerwony
9	<i>Cetraria islandica</i>	Płucnica islandzka
10	<i>Cladonia rangiferina</i>	Chrobotek reniferowy
11	<i>Cladopodiella fluitans</i>	Bagniczka pływająca
12	<i>Climacium dendroides</i>	drabik drzewkowaty
13	<i>Dactylorhiza majalis</i>	Kukułka szerokolistna
14	<i>Dicranum polysetum</i>	Widłóżab kędzierzawy
15	<i>Dicranum scoparium</i>	Widłóżab miotlasty
16	<i>Dicranum viride</i>	Widłóżab zielony
17	<i>Diphasiastrum complanatum</i>	Widlicz spłaszczony
18	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna
19	<i>Eriophorum vaginatum</i>	Welnianka pochwowata
20	<i>Eurhynchium striatum</i>	Dzióbekowiec rozwarty
21	<i>Festuca altissima</i>	Kostrzewa leśna
22	<i>Frullania dilatata</i>	Miedzik płaski
23	<i>Galium sylvaticum</i>	Przytulia leśna
24	<i>Helichrysum arenarium</i>	Kocanki piaszkowe
25	<i>Hepatica nobilis</i>	Przylaszczka pospolita
26	<i>Hericium coralloides</i>	Soplówka bukowa

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska
27	<i>Hericium erinaceum</i>	Soplówka jeżowata
28	<i>Homalia trichomanoides</i>	Gładysz paprociowaty
29	<i>Hylocomium splendens</i>	Gajnik lśniący
30	<i>Lathyrus montanus</i>	Groszek skrzydłasty
31	<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne
32	<i>Leucobryum glaucum</i>	Bielistka siwa
33	<i>Listera ovata</i>	Listera jajowata
34	<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty
35	<i>Lycopodium clavatum</i>	Widłak goździsty
36	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bobrek trójlistkowy
37	<i>Neottia nidus-avis</i>	Gnieźnik leśny
38	<i>Ophioglossum vulgatum</i>	Nasięźrzał pospolity
39	<i>Oxycoccus palustris</i>	Żurawina błotna
40	<i>Platanthera bifolia</i>	Podkolan biały
41	<i>Pleurozium schreberi</i>	Rokietnik pospolity
42	<i>Polytrichum commune</i>	Płonnik pospolity
43	<i>Polytrichum strictum</i>	Płonnik cienki
44	<i>Primula veris</i>	Pierwiosnka lekarska
45	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	Brodawkowiec czysty
46	<i>Ptilidium ciliare</i>	Rzęsiak pospolity
47	<i>Ranunculus lingua</i>	Jaskier wielki
48	<i>Rhynchospora alba</i>	Przygiełka biała
49	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	Fałdownik nastroszony
50	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Bagnica torfowa
51	<i>Sorbus intermedia</i>	Jarząb szwedzki
52	<i>Sorbus torminalis</i>	Jarząb brekinia
53	<i>Sphagnum angustifolium</i>	Torfowiec wąskolistny
54	<i>Sphagnum cuspidatum</i>	Torfowiec spiczastolistny
55	<i>Sphagnum fallax</i>	Torfowiec kończysty
56	<i>Sphagnum fimbriatum</i>	Torfowiec frędzlowany
57	<i>Sphagnum magellanicum</i>	Torfowiec magellański
58	<i>Sphagnum palustre</i>	Torfowiec błotny
59	<i>Sphagnum riparium</i>	Torfowiec okazały
60	<i>Sphagnum squarrosum</i>	Torfowiec nastroszony
61	<i>Stellaria uliginosa</i>	Gwiazdnica bagienna
62	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity
63	<i>Thuidium tamariscinum</i>	Tujowiec tamaryszkowaty
64	<i>Ulota crispa</i>	Nastroszek kędzierzawy
65	<i>Utricularia vulgaris</i>	Pływacz zwyczajny
66	<i>Valeriana dioica</i>	Kozłek dwupienny
67	<i>Veronica montana</i>	Przetacznik górski
68	<i>Vicia sylvatica</i>	Wyka leśna

6.8.2. Ochrona gatunkowa zwierząt

Określając listę gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) chronionych, zagrożonych i ginących wykorzystano materiały oraz dane uzyskane podczas terenowych i kameralnych prac urzędzeniowych (BULiGL Oddz. Gorzów Wielkopolski, lata 2016-2017), oraz oparto się na: Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2008-2017 oraz aktualnej waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa. Wykorzystano ponadto informacje zawarte w monografii Parku Krajobrazowego „Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie oraz dokumentacji na temat rezerwatów przyrody i w Planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zlokalizowanych w granicach Nadleśnictwa.

Wykaz gatunków zwierząt występujących lub zaobserwowanych na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska
1	<i>Hirudo medicinalis</i>	Pijawka lekarska
2	<i>Lucanus cervus</i>	Jelonek rogacz
3	<i>Cerambyx scopolii</i>	Kozioróg bukowiec
4	<i>Formica polyctena</i>	Mrówka ćmawa
5	<i>Formica rufa</i>	Mrówka rudnica
6	<i>Cerambyx cerdo</i>	Kozioróg dębosz
7	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek
8	<i>Carabus coriaceus</i>	Biegacz skórzasty
9	<i>Carabus intricatus</i>	Biegacz pomarszczony
10	<i>Cobitis taenia</i>	Koza pospolita
11	<i>Misgurnus fossilis</i>	Piskorz
12	<i>Rhodeus amarus</i>	Różanka
13	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny
14	<i>Rana lessonae</i>	Żaba jeziorkowa
15	<i>Rana esculenta</i>	Żaba wodna
16	<i>Rana temporaria</i>	Żaba trawna
17	<i>Rana ridibunda</i>	Żaba śmieszka
18	<i>Rana arvalis</i>	Żaba moczarowa
19	<i>Hyla arborea</i>	Rzekotka drzewna
20	<i>Pelobates fuscus</i>	Grzebiuszka ziemna
21	<i>Bufo bufo</i>	Ropucha szara
22	<i>Epidalea calamita</i>	Ropucha paskówka
23	<i>Pseudepidalea viridis</i>	Ropucha zielona
24	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Traszka zwyczajna
25	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta
26	<i>Lacerta vivipara</i>	Jaszczurka żyworodna
27	<i>Lacerta agilis</i>	Jaszczurka zwinka
28	<i>Natrix natrix</i>	Zaskroniec zwyczajny
29	<i>Anguis fragilis</i>	Padalec zwyczajny
30	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Trzciniak
31	<i>Bucephala clangula</i>	Gągoł
32	<i>Circus aeruginosus</i>	Blotniak stawowy

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska
33	<i>Cygnus olor</i>	Łabędź niemy
34	<i>Cygnus cygnus</i>	Łabędź krzykliwy
35	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny
36	<i>Grus grus</i>	Żuraw
37	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik
38	<i>Lanius collurio</i>	Gąsiorek
39	<i>Lullula arborea</i>	Lerka
40	<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda
41	<i>Podiceps cristatus</i>	Perkoz dwuczuby
42	<i>Tyto alba</i>	Płomykówka
43	<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk
44	<i>Asio otus</i>	Uszatka
45	<i>Streptopelia decaocto</i>	Sierpówka
46	<i>Falco tinunculus</i>	Pustułka
47	<i>Anas clypeata</i>	Płaskonos
48	<i>Podiceps ruficollis</i>	Perkozek
49	<i>Podiceps grisegena</i>	Perkoz rdzawoszyi
50	<i>Larus ridibundus</i>	Mewa śmieszka
51	<i>Larus canus</i>	Mewa siwa
52	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka
53	<i>Picus viridis</i>	Dzięcioł zielony
54	<i>Crex crex</i>	Derkacz
55	<i>Vanellus vanellus</i>	Czajka
56	<i>Circus circus</i>	Błotniak zbożowy 1
57	<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad
58	<i>Locustella naevia</i>	Świerszczak
59	<i>Galinula chloropus</i>	Kokoszka wodna
60	<i>Accipiter gentilis</i>	Jastrząb
61	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Grubodziób
62	<i>Turdus merula</i>	Kos
63	<i>Cuculus canorus</i>	Kukułka
64	<i>Strix aluco</i>	Puszczyk
65	<i>Gallinago gallinago</i>	Kszyk
66	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały
67	<i>Remiz pendulinus</i>	Remiz
68	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek
69	<i>Fringilla coelebs</i>	Zięba
70	<i>Accipiter nisus</i>	Krogulec
71	<i>Buteo buteo</i>	Myszołów
72	<i>Dendrocopos major</i>	Dzięcioł duży
73	<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni
74	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Strzyżyk
75	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek
76	<i>Erithacus rubecula</i>	Rudzik
77	<i>Turdus philomelos</i>	Śpiewak

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska
78	<i>Sylvia atricapilla</i>	Kapturka
79	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Świstunka leśna
80	<i>Phylloscopus collybita</i>	Pierwiosnek
81	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Piecuszek
82	<i>Regulus regulus</i>	Mysikrólik
83	<i>Regulus ignicapilla</i>	Zniczek
84	<i>Lophophanes cristatus</i>	Czubatka
85	<i>Periparus ater</i>	Sosnowka
86	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Modraszka
87	<i>Parus major</i>	Bogatka
88	<i>Sitta europaea</i>	Kowalik
89	<i>Certhia familiaris</i>	Pelzacz leśny
90	<i>Certhia brachydactyla</i>	Pelzacz ogrodowy
91	<i>Oriolus oriolus</i>	Wilga
92	<i>Garrulus glandarius</i>	Sójka
93	<i>Corvus corax</i>	Kruk
94	<i>Sturnus vulgaris</i>	Szpak
95	<i>Corvus monedula</i>	Kawka
96	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Gil
97	<i>Columba oenas</i>	Siniak
98	<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy
99	<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna
100	<i>Streptopelia turtur</i>	Turkawka
101	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny
102	<i>Sylvia curruca</i>	Piegża
103	<i>Tringa ochropus</i>	Samotnik
104	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka
105	<i>Athene noctua</i>	Pójdźka
106	<i>Ardea cinerea</i>	Czapla siwa
107	<i>Podiceps nigricollis</i>	Zausznik
108	<i>Melanitta fusca</i>	Uhla
109	<i>Ficedula parva</i>	Muchołówka mała
110	<i>Jynx torquilla</i>	Krętogłów
111	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Kormoran
112	<i>Dendrocopos minor</i>	Dzięciołek
113	<i>Sylvia atricapilla</i>	Kapturka
114	<i>Turdus philomelos</i>	Śpiewak
115	<i>Turdus iliacus</i>	Drożdзик
116	<i>Turdus viscivorus</i>	Paszkot
117	<i>Pandion haliaetus</i>	Rybołów
118	<i>Mergus serraor</i>	Szlachar
119	<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski
120	<i>Lutra lutra</i>	Wydra
121	<i>Mustela erminea</i>	Gronostaj
122	<i>Mustela nivalis</i>	Łasica

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska
123	<i>Myotis bechsteinii</i>	Nocek Bechsteina
124	<i>Myotis dasycneme</i>	Nocek łydkowłosy
125	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży
126	<i>Barbastella barbastellus</i>	Mopek zachodni
127	<i>Sorex araneus</i>	Ryjówka aksamitna
128	<i>Sorex minutus</i>	Ryjówka malutka
129	<i>Sciurus vulgaris</i>	Wiewiórka
130	<i>Erinaceus europaeus</i>	Jeż zachodni
131	<i>Plecotus auritus</i>	Gacek brunatny
132	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Karlik drobny
133	<i>Eptesicus serotinus</i>	Mroczek późny
134	<i>Myotis daubentonii</i>	Nocek rudy
135	<i>Myotis nattereri</i>	Nocek Natterera
136	<i>Myotis mystacinus</i>	Nocek wąsatek

6.9. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Według stanu na 26.06.2025 r. na terenie Nadleśnictwa Świebodzin nie utworzono zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

6.10. Ważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego

Poniżej przedstawiono ważniejsze obiekty kultury materialnej (zabytki nieruchome) według wykazu obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa lubuskiego na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Świebodzin.

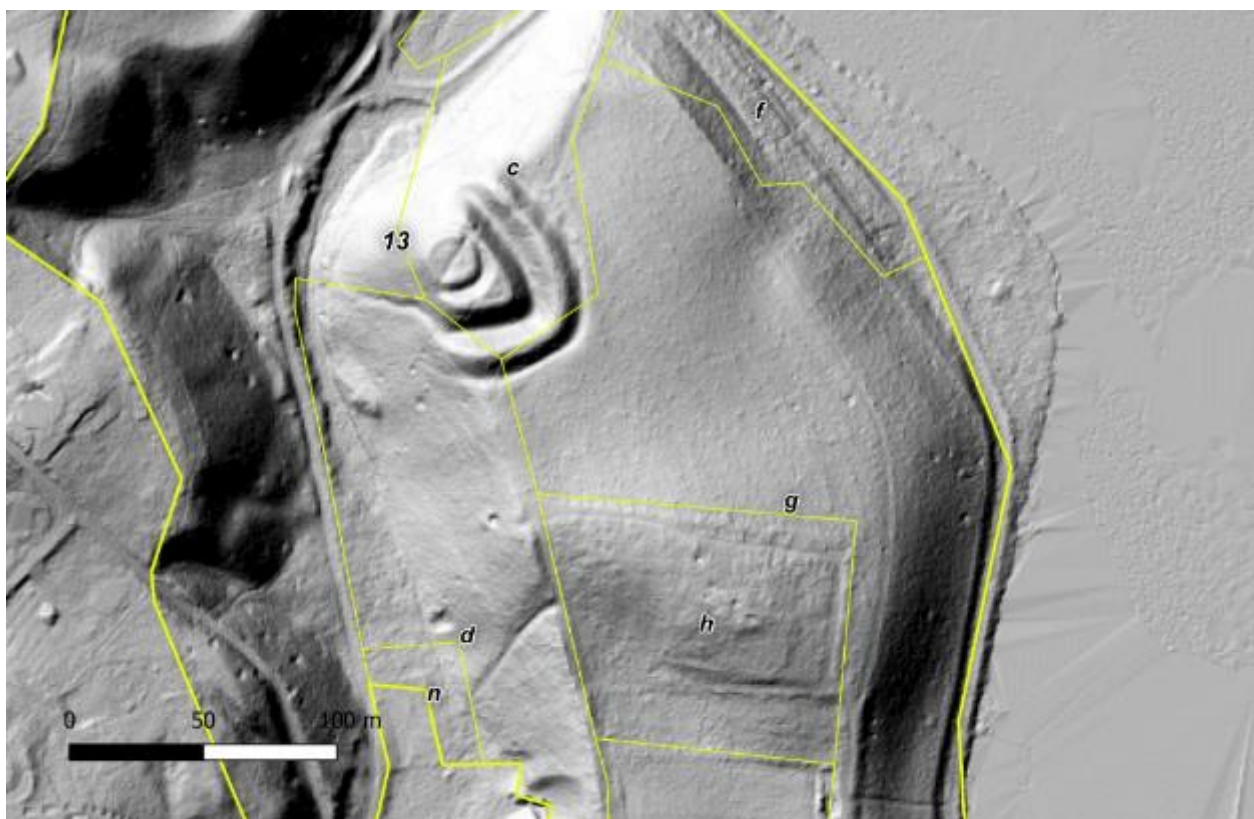
6.10.1. Zabytki archeologiczne

Wykaz zabytków archeologicznych wpisanych do Rejestru Zabytków na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin

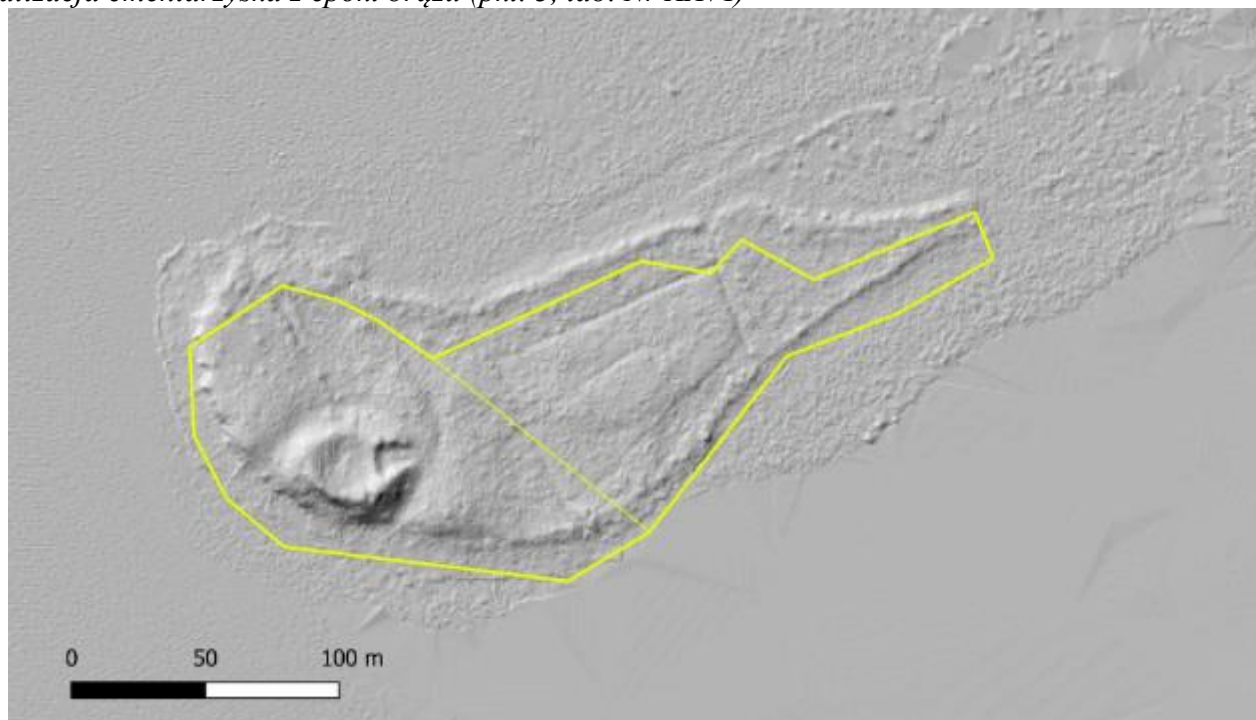
Lp.	Leśnictwo	Oddział	Nazwa stanowiska archeologicznego	Rodzaj zabytku	Datowanie	Uwagi
1	Dolina	13 c	Łagów, st. 1	grodzisko	średniowiecze (późne)	decyzja o wpisie do rejestru nr 44Ar z 1967-06-15; postanowienie o wpisie do księgi C rejestru nr L-25/C z 2004-02-03
2	Dolina	13 g	Łagów, st. 2	cmentarzysko	epoka brązu łużycka	decyzja o wpisie do rejestru nr 67Ar z 1968-12-01

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Nazwa stanowiska archeologicznego	Rodzaj zabytku	Datowanie	Uwagi
3	Niedźwiedź	121 a, b	Przełazy, st. 6	grodzisko	średniowiecze (wczesne)	decyzja o wpisie do rejestru nr L-87/C z 2011-06-01
4	Ołobok	96 b	Kalinowo, st. 1	cmentarzysko	epoka brązu (IV/V) łużycka	decyzja o wpisie do rejestru nr L-95/C z 2019-07-04
5	Staropole	19 a	Nowy Dworek, st. 22	grodzisko	średniowiecze (wczesne)	decyzja o wpisie do rejestru nr L-93/C z 2019-01-10
6	Krzeczkowo	256 i	Niesulice, st. 1	grodzisko	średniowiecze (wczesne)	decyzja o wpisie do rejestru nr KZA-I-12/66 z 1966-03-03; postanowienie o wpisie do księgi C rejestru nr L-8/C z 2003-07-21

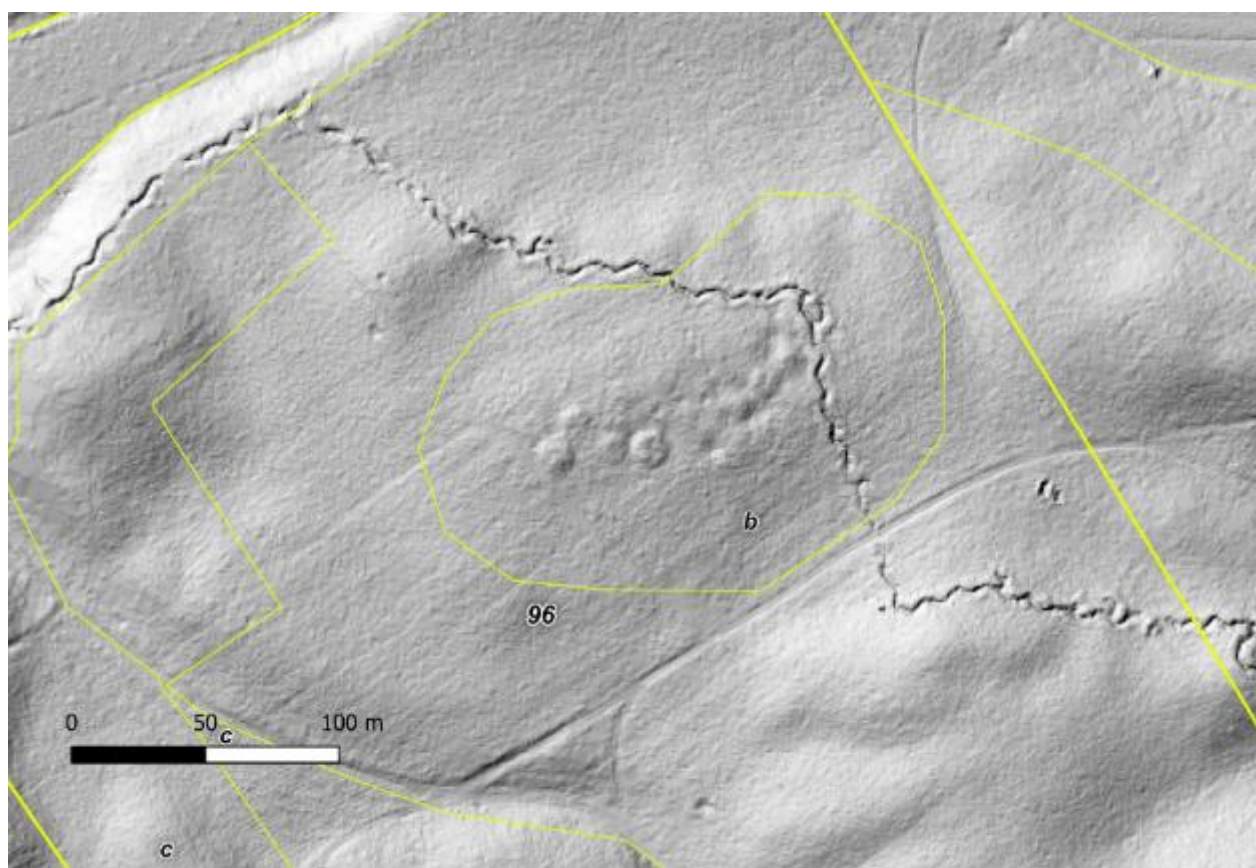
Lokalizacja cmentarzyska z epoki brązu oraz grodzisko z okresu późnego średniowiecza (pkt. 1 i 2, tab. Nr XXVI)

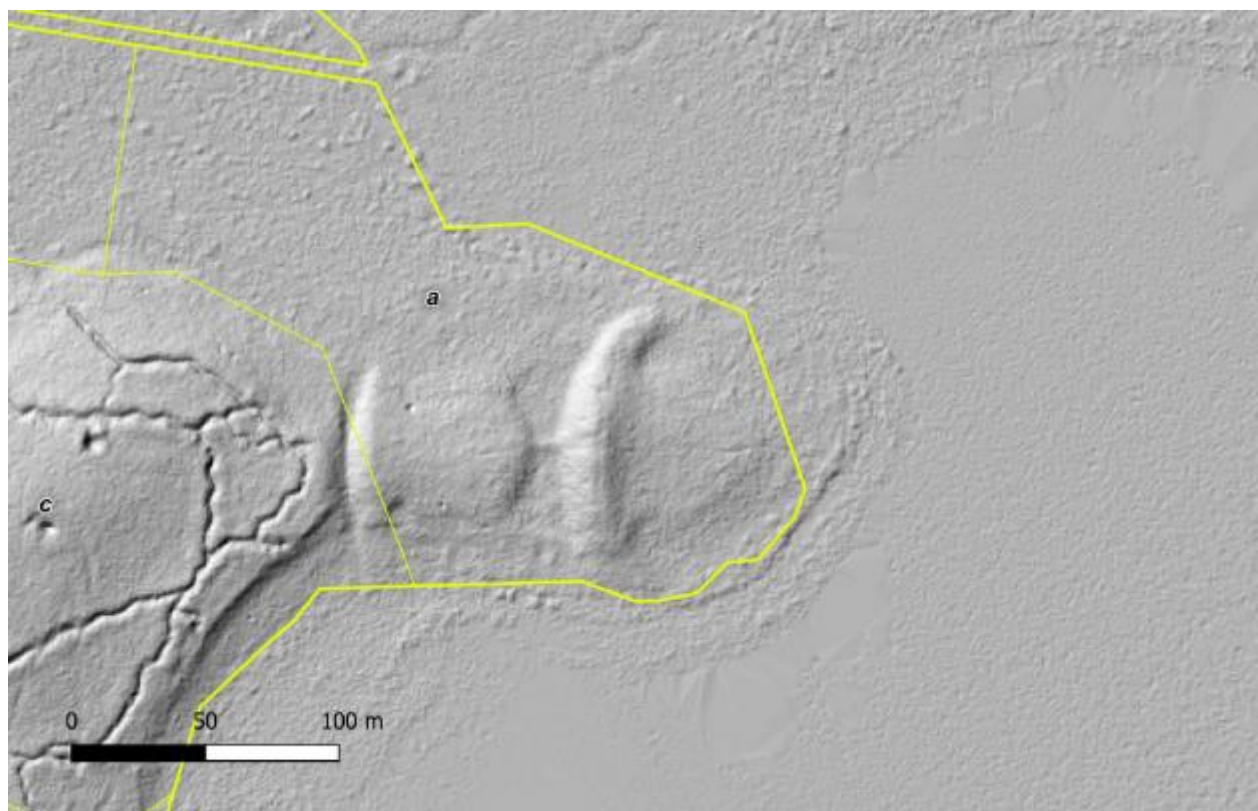
Lokalizacja cmentarzyska z epoki brązu (pkt. 3, tab. Nr XXVI)

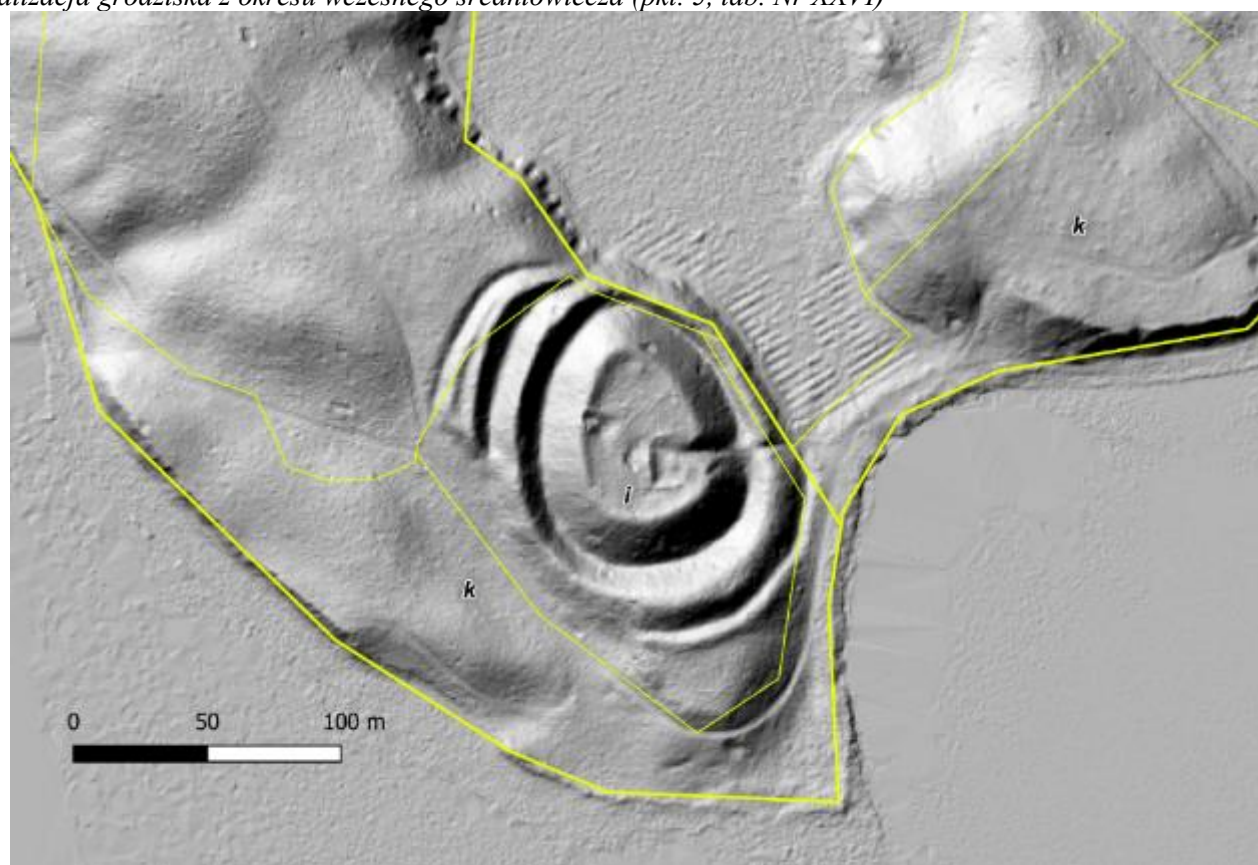
Lokalizacja cmentarzyska z epoki brązu (pkt. 4, tab. Nr XXVI)

Lokalizacja grodziska z okresu wczesnego średniowiecza (pkt. 5, tab. Nr XXVI)

Lokalizacja grodziska z okresu wczesnego średniowiecza (pkt. 5, tab. Nr XXVI)

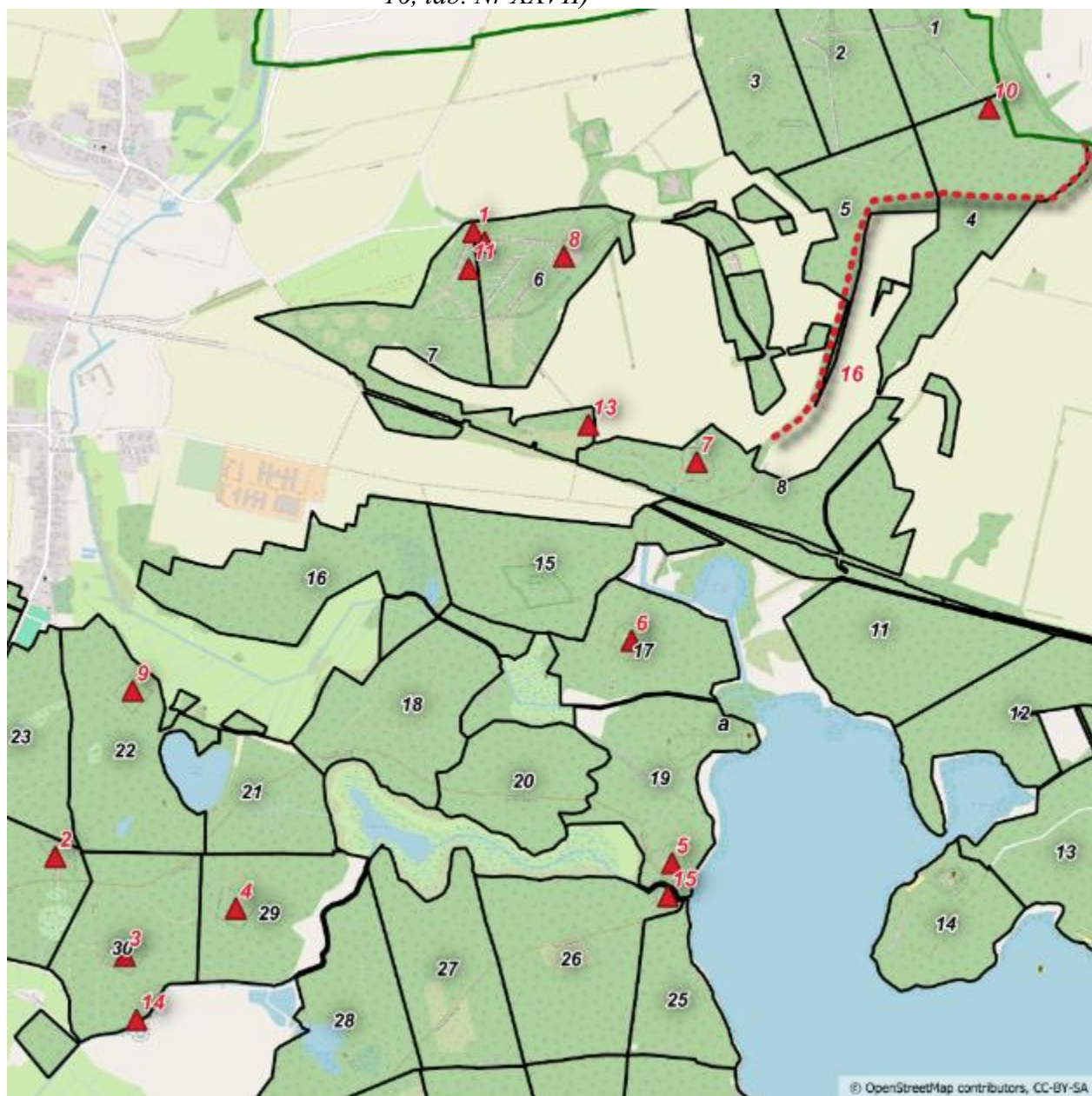

Wykaz pozostałych zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin

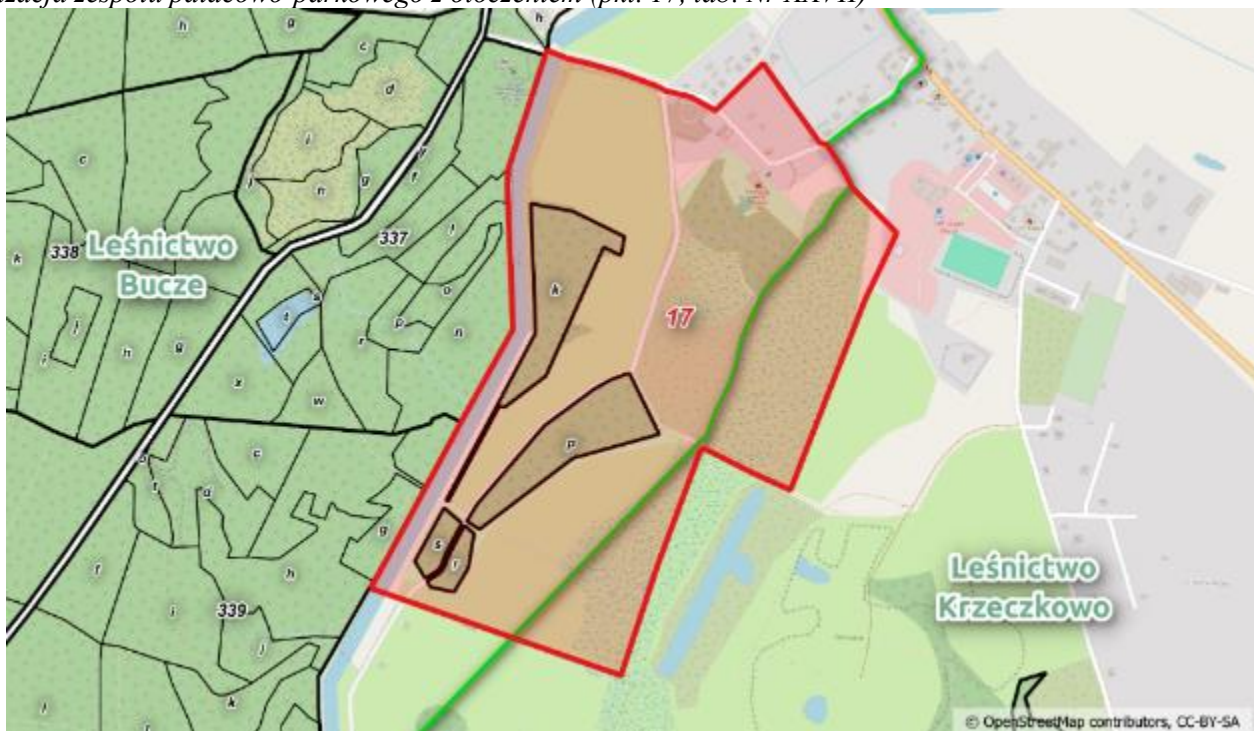
Lp.	Leśnictwo	Oddział	Nazwa obiektu	Rodzaj obiektu	Datowanie	Uwagi
1	Staropole	6 j	schron bojowy PzW NORD	schron	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
2	Staropole	31 c01	schron bojowy PzW nr 701	schron	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
3	Staropole	30 g01	schron bojowy PzW nr 702	schron	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
4	Staropole	29 b01	schron bojowy PzW nr 703	schron	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
5	Staropole	19 o01	schron bojowy PzW nr 706	schron	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
6	Staropole	17 g	schron bojowy PzW nr 708	schron	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
7	Staropole	8 k	schron bojowy PzW nr 712	schron	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
8	Staropole	6 b01	schron bojowy PzW nr 714	schron	1934 - 1935	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
9	Staropole	22 c01	schron bojowy PzW nr 782	schron	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
10	Staropole	4 a	schron bojowy PzW nr 783	schron	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
11	Staropole	7 s99	wieża pancerna PzT nr 2	schron	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
12	Staropole	6 j	wieża pancerna PzT nr 3	schron	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
13	Staropole	7 m01	obiekt bojowy 2594 - wylot odwodnienia	szyb	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
14	Staropole	30 k01	urządzenia spiętrzające nr 712	inne urządzenie hydrotechniczne	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
15	Staropole	26 a01	urządzenia spiętrzające nr 714	inne urządzenie hydrotechniczne	1934 - 1945	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
16	Staropole	4 f; 5f	zapory przeciwpancerne, tzw. zęby smoka	inny element obronny	1934 - 1935	decyzja o wpisie do rejestru nr L-460/A z 2011-10-26
17	Bucze	337 k; 339 p, r, s	zespół pałacowo-parkowy z otoczeniem	zespół/ pałac	1838 r.	decyzja o wpisie do rejestru nr L-421/A z 2011-01-25
18	Dolina	13 m	układ urbanistyczno-krajobrazowy	wieś	Brak danych	decyzja o wpisie do rejestru nr 1994 z 1974-02-26; wyjaśnienie decyzji o wpisie do rejestru nr brak numeru z 2009-05-06

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Nazwa obiektu	Rodzaj obiektu	Datowanie	Uwagi
19	Bukowiec, Łągów, Dolina		strefa ochrony konserwatorskiej wokół miejscowości Łągów	strefa ochrony konserwatorskiej	Brak danych	decyzja o wpisie do rejestru nr 1994 z 1974-02-26; wyjaśnienie decyzji o wpisie do rejestru nr brak numeru z 2009-05-06

Lokalizacja obiektów militarnych zlokalizowanych na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin (pkt. 1-16, tab. Nr XXVII)

Lokalizacja zespołu pałacowo-parkowego z otoczeniem (pkt. 17, tab. Nr XXVII)

Lokalizacja układu urbanistyczno-krajobrazowego Łagowa oraz strefa ochrony konserwatorskiej (pkt. 18-19, tab. Nr XXVII)

6.11. Propozycje nowych form ochrony przyrody

6.11.1. Propozycje nowych form ochrony przyrody

Powierzchniowy pomnik przyrody „Dziewięsił bezłodygowy” utworzony na podstawie Decyzji nr 53/70/WRN w Zielonej Górze z dnia 28 grudnia 1970 roku. Stanowisko podlega ochronie czynnej w celu zachowania rzadko występującej na niżu rośliny z rodziny złożone - dziewięsił bezłodygowy (*Carlina acaulis*) jest objęty ochroną częściową. Brak jest ogłoszonego aktu prawnego.

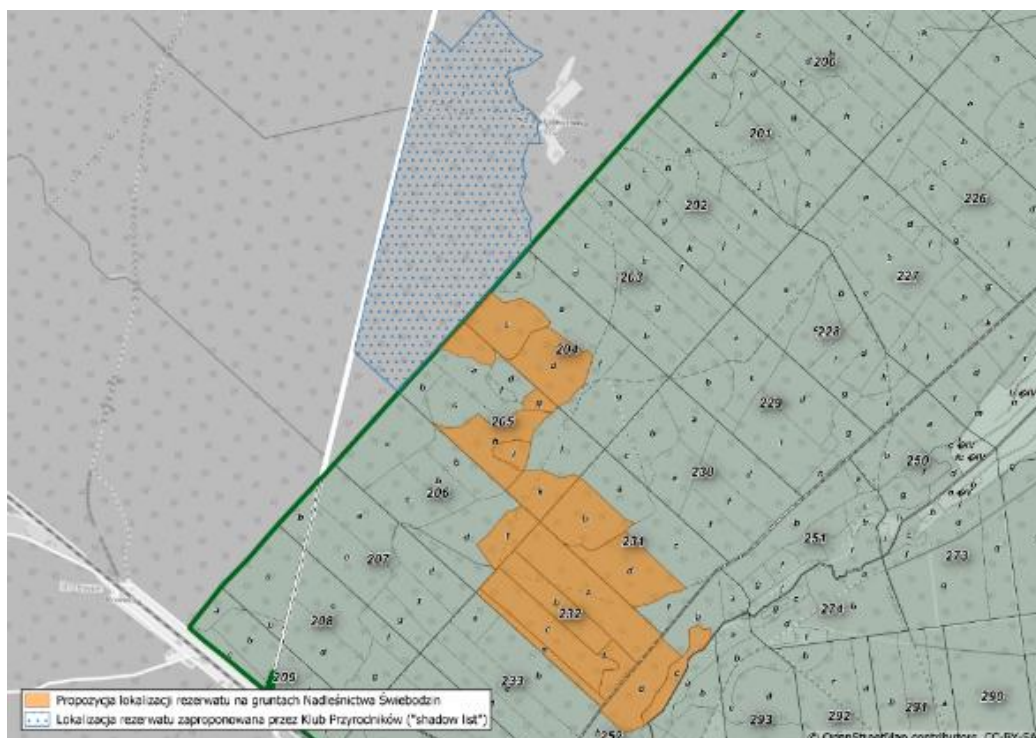
Propozycje nowych form ochrony przyrody w Nadleśnictwie Świebodzin

Lp.	Forma ochrony przyrody	Gmina leśnictwo	Oddz.	Powierzchnia [ha]	Przedmiot ochrony
1	Powierzchniowy pomnik przyrody „Dziewięsił bezłodygowy”	Świebodzin Myszecin	319 i	0,10	Stanowisko dziewięsiła bezłodygowego (<i>Carlina acaulis</i>)
2	Rezerwat przyrody Stara Dąbrowa w Korytach	Torzyn Toporów	204 c, d; 205 a, g, h, i, k; 206 f; 231 b, d; 232 a, b, c, d, f; 252 c, d	71,41	Kompleks kwaśnych dąbrów w wieku ponad 200 lat. W drzewostanie dominują dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraeae</i>), z udziałem sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) i buka (<i>Fagus sylvatica</i>).

Lokalizacja proponowanego powierzchniowego pomnika przyrody „Dziewięsił bezłodygowy”

Lokalizacja proponowanego rezerwatu przyrody „Stara Dąbrowa w Korytach”

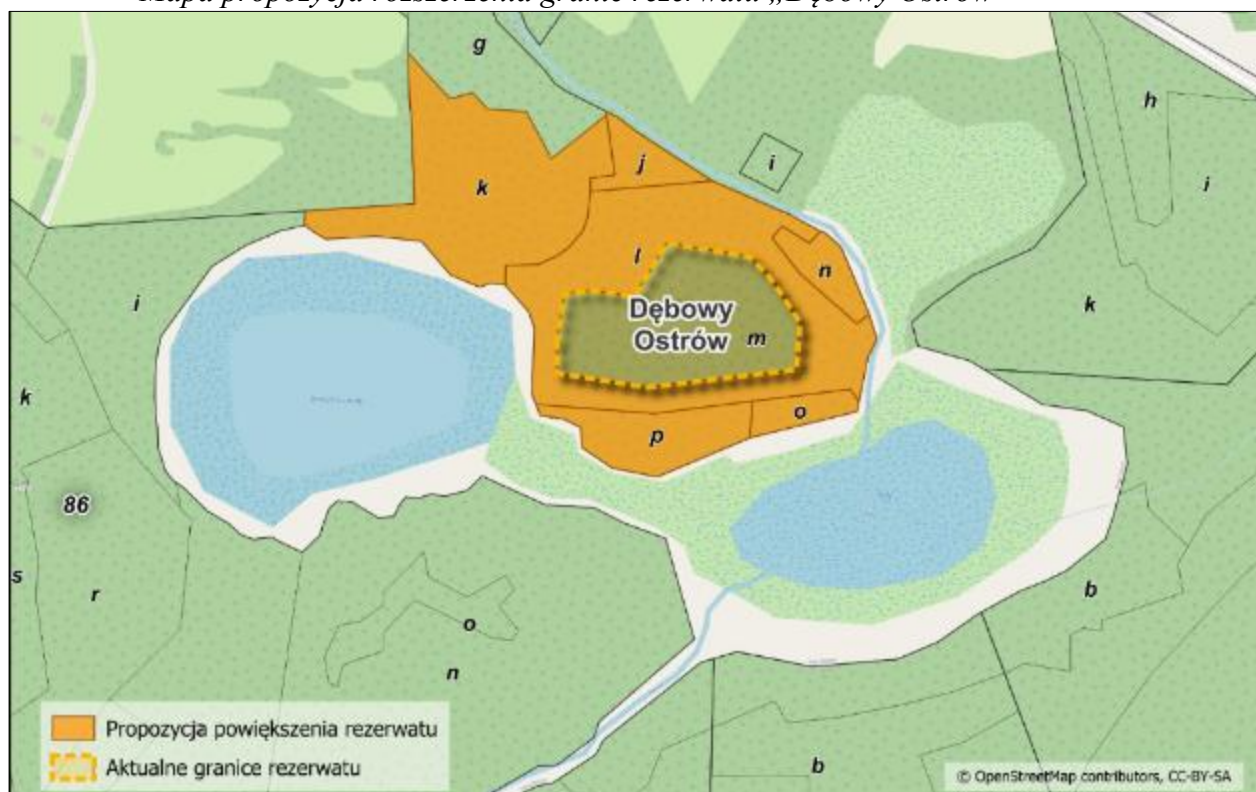

6.11.2 Propozycja powiększenia istniejących form ochrony przyrody

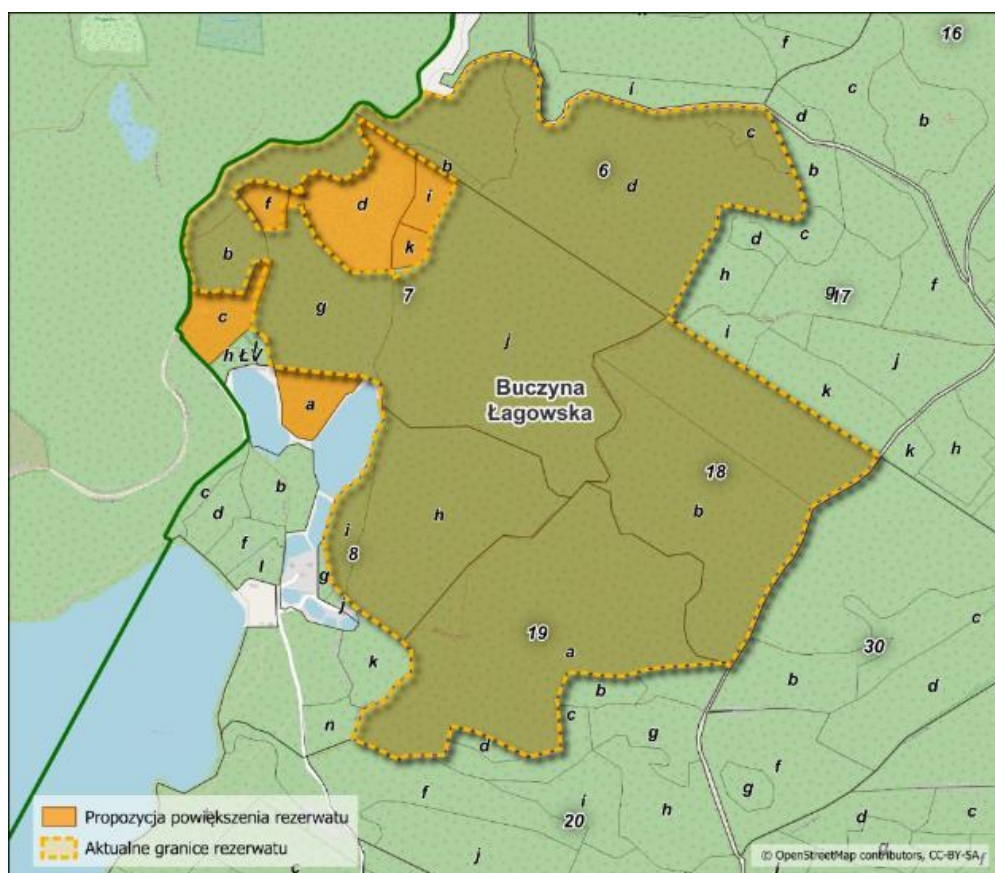
Propozycje powiększenia istniejących form ochrony przyrody w Nadleśnictwie Świebodzin

Lp.	Forma ochrony przyrody	Pow. aktualna [ha]	Pow. po powiększeniu [ha]	Różnica [ha]	Przedmiot ochrony	Krótki opis, uzasadnienie powołania
1	Rezerwat przyrody Dębowy Ostrów	1,84	7,70	5,86	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu dębowego o charakterze naturalnym.	Powiększenie rezerwatu o 5,86 ha, o sąsiadujące bagna oraz fragmenty drzewostanu Olsu Jesionowego
2	Rezerwat przyrody Buczyna Łagowska	115,86	126,41	10,55	Zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych fragmentu lasu bukowego na krańcu jego naturalnego zasięgu, z domieszką innych gatunków drzew.	Włączenie do istniejącego rezerwatu zbiornika wodnego z szuwarem trzcinowym, stanowiącego enklawę w jego granicach oraz drzewostan Lasu świeżego z podrostem bukowym, o łącznej powierzchni 10,55 ha

Mapa propozycja rozszerzenia granic rezerwatu „Dębowy Ostrów”

Mapa propozycja rozszerzenia granic rezerwatu „Buczyna Łagowska”

6.12 Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody

Weryfikacja dotychczasowego Programu ochrony przyrody będzie polegać na uaktualnieniu opisu stanu przyrody w obszarze terytorialnego zasięgu nadleśnictwa oraz określenia potrzeb w zakresie jej ochrony. Wykonawca, o ile stwierdzi zasadność, może podać propozycje ewentualnych nowych obiektów do objęcia ochroną przyrody, w tym gatunkową (ochrona strefowa).

Program powinien być zaktualizowany o elementy zinwentaryzowane w trakcie terenowych prac urządzeniowych. W ramach inwentaryzacji stanowisk grzybów i roślin chronionych należy stanowiska zweryfikować, oznaczyć na szkicach terenowych lub w projektach na urządzeniach mobilnych wg rzeczywistej lokalizacji. Materiałem wyjściowym będą Książki walorów przyrodniczo-kulturowych i monitoringu prowadzone na bieżąco przez poszczególnych leśniczych. Lokalizacja znanych stanowisk roślin, grzybów oraz zwierząt chronionych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa zestawiona jest również w bazie ochrony przyrody (BOP). W trakcie odbiorów wymagana będzie od wykonawcy zaktualizowana punktowa warstwa geometryczna *.shp. Z uwagi na biologię niektórych gatunków roślin i grzybów brak stwierdzenia ich obecności w trakcie taksacji nie może skutkować wykreśleniem z wykazu. Tego typu stanowiska należy wyróżnić w przygotowywanych zestawieniach celem ich kontroli przez służby nadleśnictwa w kolejnych latach. W przedmiotowym zakresie wskazane są wspólne konsultacje taksatora z miejscowym leśniczym. Lokalizacje mają zostać następnie przeniesione na ostateczne mapy przeglądowe o tematyce ochrony przyrody. Wykonawca zaktualizuje dane dotyczące siedlisk przyrodniczych z wykorzystaniem aktualnego opracowania fitosocjologicznego nadleśnictwa. Należy również porównać siedliska przyrodnicze opracowania fitosocjologicznego z danymi zawartymi w danych opracowanych na potrzeby PZO dla obszarów siedliskowych N2000.

W ramach prac uporządkowane zostaną adresy leśne pododdziałów będących w zasięgu ustawowych form ochrony przyrody; w razie konieczności dokonywane będą podziały wydzielen. Dla każdego obiektu zostanie wykonany szczegółowy wykaz wydzielen oraz powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa Świebodzin, w tym: powierzchni leśnej, powierzchni nieleśnej, powierzchni w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, powierzchni całkowitej obiektu.

Program ochrony przyrody winien uwzględniać zaktualizowane informacje dotyczące form ochrony przyrody i ich zagrożeń z wykorzystaniem danych dostępnych w RDOŚ (wraz z wykorzystaniem najnowszych ekspertyz przyrodniczych), GDOŚ oraz w innych rzetelnych publikacjach. Szczególną uwagę należy zwrócić tu na informacje związane z siecią Natura 2000, akty prawne i zadania ochronne w nich zawarte. **W przypadku zaistnienia niezgodności pomiędzy danymi Nadleśnictwa Świebodzin a danymi RDOŚ (GDOŚ), takimi jak lokalizacja pomników przyrody, użytków ekologicznych, Wykonawca poinformuje o tym fakcie nadleśnictwo, które pismem zawiadomi odpowiednie organy o występujących rozbieżnościach.** Niezgodności należy wyjaśnić przed posiedzeniem NPP.

Warstwę aktualnie zinwentaryzowanych w ramach opracowania fitosocjologicznego siedlisk przyrodniczych przekazano do RDOŚ w roku 2024 z poziomu RDLP. Niezgodności należy wyjaśnić przed posiedzeniem NPP.

Program ochrony przyrody winien zawierać kompleksowy plan działań ochronnych. Ponadto aktualizacja POP musi objąć wykonanie mapy przeglądowej walorów przyrodniczo – kulturowych w skali 1:25 000. Przy wykorzystaniu danych przestrzennych (mapy numerycznego

modelu terenu, ortozdjęcia, mapy AZP, dane geometryczne NiD) należy prawidłowo zlokalizować czytelne obiekty archeologiczne.

Opracowując POP należy kierować się zasadą umieszczania w nim informacji niezbędnych dla urządzanego nadleśnictwa. Zbędne jest powielanie definicji, opisów ogólnych, tożsamyh informacji zawartych w elaboracie, przedstawiania danych dotyczących gruntów poza zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa. W trakcie taksacji należy inwentaryzować oraz zestawiać i przekazać dla Nadleśnictwa dodatkową tabelę z lokalizacją dużych gniazd (bez ujawniania danych na mapach) oraz gatunków z Załącznika IV Dyrektywy Siedliskowej zgodnie z zapisami paragrafu 2, pkt. 1, ust 2 Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

W POP-ie oraz Prognozie należy umieścić słownik pojęć mogących być niezrozumiałymi dla społeczeństwa.

Projekt PUL Nadleśnictwa Świebodzin zaimplementuje zadania ochronne wszystkich PZO dla których jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie wskazane jest Nadleśnictwo Świebodzin.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu będzie zobowiązany do wykorzystania w opracowaniu zagadnień przyrodniczych wszelkich dostępnych danych przyrodniczych dotyczących urządzanego nadleśnictwa, np. inwentaryzacji przyrodniczych, opracowań naukowych i in. dokumentów, w tym będących w posiadaniu RDOŚ w Gorzowie Wlkp.

W ramach wykonania planu u.l. wykonawca projektu PUL, odnotuje i zlokalizuje na mapach zauważone podczas taksacji lasu nowe stanowiska chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt, na tyle, na ile umożliwi mu to posiadana wiedza.

Ewentualne wyniki późniejszych badań i inwentaryzacji, zleconych przez służby właściwe do spraw ochrony środowiska, zostaną uwzględnione w projekcie planu u.l., jeśli zostaną udostępnione dyrektorowi RDLP nie później, niż w dniu odbioru prac terenowych projektu PUL.

Prognoza oddziaływania PUL na środowisko będzie zawierać w szczególności rozdziały omawiające: istotne z punktu widzenia PUL problemy ochrony przyrody; określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną; przedmioty ochrony przyrody w obszarach Natura 2000 i potencjalne lokalizacje ich występowania; oddziaływanie PUL na chronione i rzadkie gatunki grzybów, roślin i zwierząt; rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań PUL na środowisko. Wszystkie istotne dane z PONS winny znaleźć się również w POP.

7 Potrzeby opracowania w projekcie planu urządzenia lasu zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

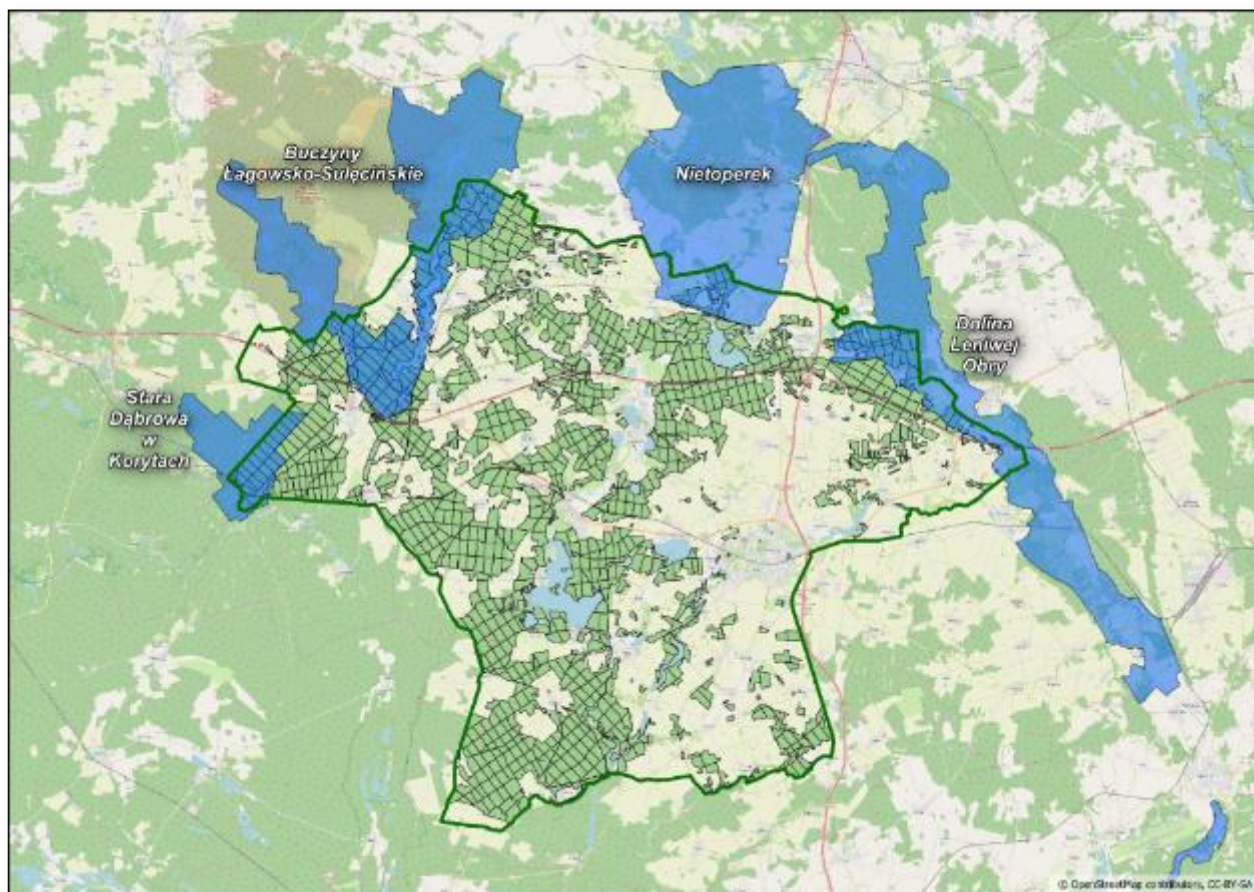
W zasięgu gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Świebodzin znajdują się tereny wchodzące w skład obszarów Natura 2000, dla których wykonywane są działania ochronne zgodnie z obowiązującymi PZO.

Obszary Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin:

lp.	Kod obszaru	Nazwa	Pow. ogólna [ha]	Pow.w zasięgu teryt. N-ctwa [ha]	Pow. w zarz. N-ctwa [ha]	Data zatwierdzenia PZO
1	PLH080008	Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie	6771,02	2320,58	1910,64	07.04.2014 r. z późn. zm. 18.05.2016 r.
2	PLH080001	Dolina Leniwej Obry	7137,66	1294,26	653,82	24.03.2014 r.
3	PLH080003	Nietoperek	7377,37	932,71	231,31	22.08.2018 r.
4	PLH080042	Stara Dąbrowa w Korytach	1630,39	585,61	577,5	16.02.2021 r.
Łącznie:			22916,14	5133,16	3373,27	-

Ujęcie w PUL na lata 2028-2037 Nadleśnictwa Świebodzin zadań ochronnych dotyczących tej jednostki w obszarach Natura 2000 odbywać się będzie poprzez implementację zapisów w istniejących planach zadań ochronnych obszaru Natura 2000: „Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie” (PLH080008), „Dolina Leniwej Obry” (PLH080001), „Nietoperek ” (PLH080003) oraz „Stara Dąbrowa w Korytach” (PLH080042).

Obszary Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin

8 Informacje o zrealizowanych działaniach wynikających z planów zadań ochronnych, planów ochrony lub planów urządzenia lasu z zakresem PZO

8.1 Realizacja Planu Ochrony dla rezerwatu przyrody „Nad Jeziorem Trześniowskim”

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nad Jeziorem Trześniowskim”(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1633). Zrealizowane zadanie ochronne polegające na zapobieganiu i ograniczeniu ruchu ludzi poza wyznaczonymi szlakami poprzez ustawienie 4 dodatkowych tablic informujących o zakazie ruchu poza wyznaczonymi szlakami w rezerwacie. W okresie pierwszych trzech lat po wyznaczeniu tras udostępnionych w rezerwacie. Zadanie zostało zrealizowane w trakcie obowiązywania poprzedniego PUL dla Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2008-2017 poprzez montaż tablic z zakazami obowiązującymi zgodnie z art. 15 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody. W 2024 roku tablice zostały zaktualizowane i wymienione na nowe.

8.2 Realizacja Planu Ochrony dla rezerwatu przyrody „Pawski Ług”

Obecnie nie ma obowiązującego aktu prawnego opisującego zadania ochronne, lecz w trakcie trwania obecnego PUL, obowiązującym było Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Lubuskiego z dnia 2 lutego 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody o nazwie „Pawski Ług” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2004 r., Nr 8, poz.133), które obowiązywało w okresie od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2023 r. W 2011 roku, w porozumieniu z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., Nadleśnictwo zrealizowało działanie ochronne polegające na odślonięciu młodego pokolenia dębu i buka, w celu promowania gatunków właściwych dla siedliska. Drugim zaplanowanym działaniem było podsadzanie dębu bezszypułkowego w lukach oraz w miejscach przerzedzeń powstałych w wyniku cięć selekcyjnych. Jednak w okresie obowiązywania planu ochrony nie zaistniała potrzeba realizacji tego zadania.

8.3 Realizacja Planu Ochrony dla rezerwatu przyrody „Pniewski Ług”

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 października 2024 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Pniewski Ług” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2024 r., poz. 2399), w którym opisano zadanie ochronne polegające na ochronie czynnej siedliska przyrodniczego 7110 oraz 7140 poprzez wycinkę drzew i krzewów wraz z zapewnieniem usunięcia pozyskanej biomasy poza obszar rezerwatu na obszarze ochrony czynnej w trakcie 3 pierwszych lat obowiązywania PO. Zadanie zostało realizowane na powierzchni 2,35 ha (49%) w grudniu 2024 r. Pozostała część jest przeznaczona do realizacji do 2027 roku.

8.4 Realizacja Planu Ochrony dla Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr LXIII/983/24 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2024 r., poz. 1350). Realizację poszczególnych zadań opisuje poniższa tabela:

Realizacja PO dla Łagowsko-Sulęcińskiego Parku Krajobrazowego

Nr	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja	Realizacja
1	Podczas cięć rębnych pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m w sąsiedztwie torfowisk, naturalnych zbiorników wodnych i rzek, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.	Tereny leśne w całym obszarze parku.	Bufor o szerokości 30 m w sąsiedztwie torfowisk, naturalnych zbiorników wodnych i rzek jest pozostawiany podczas prowadzenia użytkowania rębego. W ramach wyznaczenia Obszarów Cennych Przyrodniczo został opracowany ich geometryczny przebieg co znacznie ułatwi planowanie cięć rębnych. Zrealizowano m.in. w wydzieleniach: 14-11-1-01-21-k-00 14-11-1-03-160-j-00 14-11-1-03-161-d-00 14-11-1-03-161-f-00 14-11-1-03-217-r-00
2	Podczas wykonywania odnowień w płatach siedlisk przyrodniczych stosowanie składów gatunkowych właściwych dla struktury drzewostanu danego siedliska przyrodniczego.	Tereny w leśne całym obszarze parku.	Składy odnowień dla płatów siedlisk przyrodniczych zostały ustalone w ramach PUL na dla Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2018-2027, a następnie skorygowane w oparciu o opracowanie siedliskowe dla Nadleśnictwa Świebodzin wg. stanu na 01.01.2024 r. Realizacja m.in. w wydzieleniach: 14-11-1-02-237-k-00 14-11-1-03-159-g-00 14-11-1-03-161-d-00 14-11-1-03-187-d-00
3	Kontynuowanie stopniowej przebudowy drzewostanów w kierunku zgodnym z typem siedliskowym lasu i typem drzewostanu z zachowaniem zasad selekcji, hodowli oraz ochrony lasu stosowanych w wielofunkcyjnej gospodarce leśnej.	Obszary leśne parku – drzewostany sosnowe niezgodne z typem siedliskowym lasu.	Stopniowa przebudowa drzewostanów w kierunku zgodnym z typem siedliskowym lasu i typem d-stanu jest realizowana w oparciu o wskazówki gospodarcze określone w PUL. Realizacja m.in. w wydzieleniach: 14-11-1-01-41-k-00 14-11-1-03-186-k-00 14-11-1-03-214-b-00
4	W trakcie realizacji zabiegów gospodarczych pozostawianie w drzewostanach drzew biocenotycznych (w tym drzew dziuplastych, wykrotów, drzew z próchnowiskami) z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia.	Tereny leśne w całym obszarze parku.	Drzewa biocenotyczne są pozostawiane w drzewostanach, z wyjątkiem przypadków, gdy stanowią zagrożenie dla ludzi i mienia lub ich usunięcie jest konieczne ze względów przeciwpożarowych.

Nr	Sposób i zakres wykonania	Lokalizacja	Realizacja
5	Ochrona stanowisk roślin chronionych i zagrożonych podczas wykonywania zabiegów gospodarczych w lasach.	Tereny leśne w całym obszarze parku.	Stanowiska roślin chronionych i zagrożonych są zabezpieczane przed zniszczeniem lub uszkodzeniem poprzez ich oznakowanie w trakcie przeprowadzania wizji lokalnej przez pracowników terenowych przed zleceniem prac, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. 2023, poz. 672) oraz wewnętrznych zarządzeń Nadleśniczego. Zrealizowano m.in. w wydzieleniach: 14-11-1-01-28-g-01 14-11-1-01-26-f-00 14-11-1-01-20-g-00
6	Wyłączenie z zalesień nieleśnych siedlisk przyrodniczych: 6510, 7110, 7140	Tereny leśne w całym obszarze parku.	Wymienione nieleśne siedliska przyrodnicze nie były planowane do zalesień
7	Wyłączenie z użytkowania gospodarczego wybranych drzewostanów stanowiących siedliska przyrodnicze	Nadleśnictwo Świebodzin obr. Łagów oddz.: 4f, 8f, 24p, 25j, 25l, 25m, 237f, 238k, 240g, 241i, 258j.	Wydzielenia wymienione w pkt. 9 tab. nr XIV są wyłączone z użytkowania i uznane za ekosystem referencyjny Decyzją nr 8 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 24.01.2018 r. ustalającą ekosystemy referencyjne w Nadleśnictwie Świebodzin (zn.spr.: ZP.601.3.2018), na których nie prowadzi się pozyskania drewna. Z wyjątkiem wydzielenia 25m, które zostało wskazane do uznania za ekosystem referencyjny podczas realizacji zadań określonych w piśmie Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 29.07.2024 r. (zn.spr. ZM.0412.1.2024).
8	Dążenie do koszenia płątów siedliska 6510 na wysokości 5 – 15 cm nad ziemią w terminie 15 VI – 30 IX, maksymalnie dwa razy w roku, nie rzadziej niż raz na rok, z pozostawieniem 5 – 10% nieskosszonej powierzchni (każdego roku w innym miejscu), usuwanie biomasy nie później niż 2 tygodnie po pokosie.	Oddz. 7h Nadleśnictwo Świebodzin obr. Łagów	Łąka stanowiąca siedlisko 6510 w oddz. 7j jest koszona raz w roku, w terminie od 15 czerwca do 30 września wraz z usunięciem pozyskanej biomasy poza obszar wydzielenia oraz z pozostawieniem 5-10% nieskosszonej powierzchni.

8.5 Realizacja Planu Zadań Ochronnych dla SOOS Natura 2000 „Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie PLH080008”

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Buczyny Łagowsko – Sulęcińskie PLH080008 (Dz.

Urz. Woj. Lubuskiego z 2014 r., poz. 898) oraz dokonano zmiany treści aktu prawnego ww. planu zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 18 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1070). Realizację poszczególnych zadań opisuje poniższa tabela:

Realizacja PZO dla Obszaru Natura 2000 „Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie”

Lp.	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania	Realizacja
1	Usunięcie nalotu drzew i krzewów w wieku do 20 lat z powierzchni torfowiska. Zadanie należy wykonać w okresie zimowym, co najmniej dwukrotnie w okresie obowiązywania zadań ochronnych. Każdorazowo usuniętą biomasę należy zebrać i wywieźć poza obszar torfowiska i rezerwatu przyrody. Dotyczy: SP 7110	Obręb Łagów Oddz.: 213 n	Zadanie zostało realizowane przez RDOŚ w porozumieniu z Nadleśnictwem w 2019 r.
2	Zabezpieczenie parkingów, miejsc postoju pojazdów oraz miejsc biwakowania i rekreacji, a także bieżące utrzymywanie czystości ww. terenów poprzez zapewnienie zbioru odpadów (śmieci) oraz ich systematyczny wywóz. Dotyczy: SP 3140, 3150	Obręb Łagów Oddz. 24 t; 25 f, h; 13 c, h, k, m; 140 c, d.	Zabezpieczanie parkingów, miejsc postoju i miejsc biwakowania oraz zbiory odpadów i ich wywóz jest realizowany stale w zależności od potrzeb.
	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębnych drzewostanów (z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia) graniczących z siedliskiem przyrodniczym w pasie o szerokości jednej wysokości dojrzałego drzewostanu (tj. ok. 30 m) lub pozostawienie całych nie użytkowanych rębniami wydzieleń. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni. Dotyczy: SP 3140, 3150	Obręb Łagów Oddz. 21 a, b, i÷m; 23 j, p, w; 24 a, f, h, j, k, o, s, t, w; 25 a, b, d÷h, j÷m; 8 c÷f, l, m; 237 f, g; 238 k; 239 b, f, g; 240 g d÷h; 241 g, i; 242 g; 258 a, i, j; 259 a, b; 260 a; 261 a, c÷f; 87 j, k; 10 j, m; 11 h, i, j, m, n, x; 12 c, d, g÷k, m÷o; 13 a, b, c, f, g; 140 a, c, f, i; 190 l÷n; 218 a, b; 219 a, b, g, j÷n; 9 l, m, o, r.	Wydzienienia: 8 c÷f, l; i, j, m, n, x; 9 r; 10 j; 11 h; m, n, x; 12 c, d, g÷l, m÷o; 13 a, b, c, f, g; 21 a, b, j, m; 23 w; 24 a, f, h, k, s; 25 a, b, h, j, k, l; 87 j, k; 140 a, c; 190 l, m; 219 a, k, l; 237 f, g; 238 k; 240 g; 241 g, i; 242 g; 258 a, i, j; 259 a; 260 a; 261 a, c; są wyłączone z użytkowania i uznane za ekosystem referencyjny Decyzją nr 8 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 24.01.2018 r. ustalającą ekosystemy referencyjne w Nadleśnictwie Świebodzin (zn.spr.: ZP.601.3.2018) na których nie prowadzi się pozyskania drewna. Wydzienienia 9 o; 11 i, j; 25 m; 239 g; zostały wyznaczone jako Obszary cenne przyrodniczo w kat. 1 (wyłączone z gospodarki leśnej). W pozostałych wydzienieniach nie prowadzono cięć rębnych.

Lp.	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania	Realizacja
3	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego drzewostanów graniczących z siedliskiem przyrodniczym w pasie o szerokości jednej wysokości dojrzałego drzewostanu (tj. ok. 30 m) lub pozostawienie całych nie użytkowanych rębniami wydzieleń. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni. Dotyczy: 7110, 7140	Obręb Łagów Oddz. 238 f; 239 a, c, d; 241 b ÷ h; 212 n, o; 213 n ÷ p.	W trakcie obowiązywania PUL wykonano rębnie w wydzieleniu 14-11-1-02-241-f-00, z zachowaniem 30 m buforu od granic siedliska.
4	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie wyłączenia z użytkowania rębego siedlisk przyrodniczych we wskazanym obszarze działania. Dopuszcza się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub w sytuacjach kłaskowych wycinkę pojedynczych drzew z pozostawieniem pozyskanego drewna na powierzchni. Dotyczy: 9110, 9130, 9190, 91E0	Obręb Łagów Oddz.: 5 c; 7 f, k; 8 c, d, l; 21 a, j; 24 c, m; 25 h, k; 241 g; 242 g;	Wymienione wydzielania zostały uznane za ekosystem referencyjny Decyzją nr 8 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 24.01.2018 r. ustalającą ekosystemy referencyjne w Nadleśnictwie Świebodzin (zn.spr.: ZP.601.3.2018). na których nie prowadzi się pozyskania drewna.
	Pozostawianie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłaskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu. Promować odnowienie naturalne oraz nie wprowadzać do składu gatunkowego upraw obcych gatunków drzew, a w szczególności: dębu czerwonego, robinii akacjowej, czeremchy amerykańskiej, modrzewia europejskiego i daglezi zielonej. Dotyczy: 9110, 9130, 9190	Obręb Łagów Oddz.: 1 a, b, c, f; 3 f, i; 4 a ÷ f; 5 c, f, g, i; 6 c, d; 7 a, j, g; 8 h; 9 d; 11 c, x; 12 d, f, g, h, i, j, l, n; 13 a, d; 14 g, h, j; 15 a; 16 a, b; 17 c, f, g, h, j; 18 a, b; 19 a; 21 a, j; 24 c, m; 25 l, h, j, k; 26 a, i, k, m; 27 b, f; 28 c, d, j, l; 29 b, g, k, m, n; 30 a, b, c; 137 d, g; 139 c; 140 i, j; 210 j, m ÷ r; 211 g, h, j, n; 212 n, o; 213 o, p, r; 214 j, m; 215 m; 237 f, h; 238 a, f, h ÷ k; 239 a, d; 240 b, c, f ÷ i; 241 f ÷ i; 242 b, f, g, h; 258 a, h, j; 259 g; 260 c, d; 261 b; 262 a, i, j; 263 b, g, h; 277 a; 280 j; 281 f;	W drzewostanach zlokalizowanych na siedliskach przyrodniczych, podczas użytkowania rębego pozostawia się kępy ekologiczne obejmujące co najmniej 5% powierzchni drzewostanu, pozostawione do naturalnego rozpadu. Nadleśnictwo nie wprowadzało do składu gatunkowego upraw obcych gatunków drzew. Zrealizowano m.in. w wydzielaniach: 14-11-1-01-26-i-00 14-11-1-01-26-k-00 14-11-1-01-28-d-00 14-11-1-01-29-b-00 14-11-1-03-186-k-00 14-11-1-03-214-b-00
	Pozostawianie w drzewostanach użytkowanych rębnie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu (nie dotyczy bloków upraw pochodnych). Pozostawiać wszystkie drzewa miejscowo spróchniałe, z owocnikami grzybów, dziuplaste i wykroty, z wyjątkiem sytuacji kłaskowych i konieczności zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego oraz trwałości lasu. Dotyczy: 91E0	Obręb Łagów Oddz.: 7 f, k; 8 c, d, f, l; 13 b; 25 m; 87 j, k; 140 a; 189 f; 218 b; 280 h	W trakcie trwania PUL nie użytkowano rębnie wymienionych wydzieleń

8.6 Realizacja Planu Zadań Ochronnych dla SOOS Natura 2000 „Dolina Leniwej Obry PLH080001”

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001 (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2014 r., poz. 778). Realizację poszczególnych zadań opisuje poniższa tabela:

Realizacja PZO dla Obszaru Natura 2000 „Dolina Leniwej Obry”

Lp.	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania	Realizacja
1	Wyłączyć z użytkowania rębnego płaty siedliska przyrodniczego zlokalizowane we wskazanym obszarze.	Obręb Świebodzin Oddz. 279 b, 280 a; 301 f	Wymienione wydzielania zostały uznane za ekosystem referencyjny Decyzją nr 8 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 24.01.2018 r. ustalającą ekosystemy referencyjne w Nadleśnictwie Świebodzin (zn.spr.: ZP.601.3.2018) na których nie prowadzi się pozyskania drewna.
2	W drzewostanach użytkowanych rębnie pozostawiać drzewostan w formie grup i/lub kęp zajmujących co najmniej 5% powierzchni drzewostanu do naturalnego rozpadu.	Obręb Świebodzin Oddz.: 73 b; 264 m; 280 a; 281 a, f; 301 f; 71 d; 77 b, f; 78 a÷f, m; 266 h, i; 267 c; 268 k, l; 270 d, 279 b, d, f, t; 280 b, g, h, j; 281 b, g, i; 288 g; 313 b; 314 d; 315 t; 279 j; 308 g; 313 f	W trakcie obowiązującego PUL nie realizowano zabiegów rębnych w wymienionych wydzielaniach.

8.7 Realizacja Planu Zadań Ochronnych dla SOOS Natura 2000 „Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042”

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stara Dąbrowa w Korytach PLH080042 (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2021 r., poz. 462). Realizację poszczególnych zadań opisuje poniższa tabela:

Realizacja PZO dla Obszaru Natura 2000 „Stara Dąbrowa w Korytach”

Lp.	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania	Realizacja
1	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie pozostawiania we wskazanym obszarze wdrażania drzew biocenotycznych w tym wywrotów i złomów z wyjątkiem dopuszczenia możliwości wycinki drzew w sytuacjach klęskowych, w przypadkach zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi.	Obręb Łągów Oddz. 197 f; 198 b; 199 h, k, l; 200 c, g; 201 c, i, j, k; 204 b, c, d; 205 g, h, i, k; 206 a, f; 207 a, c; 208 c, d; 209 a, d; 229 f, 231 b, c, d; 232 b, c, d, f; 233 a; 234 g, i; 236 h; 252 c, d, h	Drzewa biocenotyczne są pozostawiane w drzewostanach, z wyjątkiem przypadków, gdy stanowią zagrożenie dla ludzi i mienia lub ich usunięcie jest konieczne ze względów przeciwpożarowych.

Lp.	Opis zadania ochronnego	Obszar wdrażania	Realizacja
2	Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie preferowania naturalnego odnowienia drzewostanu i ograniczenia do minimum podsadzeń buka zwyczajnego (<i>Fagus sylvatica</i>) we wskazanym obszarze wdrażania. Dotyczy:9190	Obręb Łągów Oddz.: 197 f; 198 b; 204 c; 205 g, 205 h, i, k; 206 a, f; 207 a, c; 208 c, d; 209 a, d; 231 b, c, d; 232 b, c, d, f; 232 a; 233 a; 234 g, i; 236 h; 252 c, d, h	W wymienionych wydzieleniach podczas zabiegów gospodarczych nie podsadzano buka zwyczajnego. W wydzieleniach: 14-11-1-05-207-c-00 14-11-1-05-208-d-00 14-11-1-05-209-d-00 14-11-1-05-231-c-00 14-11-1-05-252-h-00 stosowano rębnie złożone (II oraz IIIb), które preferują odnowienie naturalne.

9 Przedstawienie informacji o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz potrzeb ich uzupełnienia

9.1 Gleboznawstwo

Nadleśnictwo Świebodzin posiada nowy operat glebowo-siedliskowy wg. stanu na 01.01.2024 r., który został opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu na zlecenie RDLP w Zielonej Górze. Prace wykonano na całej powierzchni nadleśnictwa włącznie z użytkami i gruntami ekonomicznymi, łącznie dla 23 617,63 ha. W przygotowaniu opracowania zastosowano m.in. Klasyfikację Gleb Leśnych Polski z 2001 r. (wyd. CILP), opracowaną przez Zespół Klasyfikacji Gleb Leśnych Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego. Prace siedliskowe wykonano w oparciu o „Instrukcję Urządzania Lasu” z 2012 r., „Zasady kartowania siedlisk leśnych” z 1994 r., „Zasady Hodowli Lasu” z 2003 r. oraz „Siedliskowe podstawy hodowli lasu” z 2004 r. W trakcie prac urzędzeniowych należy wykorzystać pełen zakres informacji zawartych w ww. opracowaniu siedliskowym, tj.: typ siedliskowy lasu i wariant uwilgotnienia, typ, podtyp i gatunek gleby, a dla gruntów porolnych i zrekultywowanych dodatkowo cechę gleby. Dla gruntów leśnych nabytych od 2024 r. Nadleśnictwo Świebodzin każdorazowo powinno zlecać wykonanie analiz przez Pracownię Gleboznawstwa i Fitopatologii przy Nadleśnictwie Zielona Góra.

9.2 Fitosocjologia

Nadleśnictwo Świebodzin posiada Opracowanie fitosocjologiczne i weryfikacje siedlisk przyrodniczych wg. stanu na 01.01.2024 r., który został opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu.

Identyfikację i nazewnictwo zbiorowisk leśnych oparto na opracowaniu J. M. Matuszkiewicza (2002). Syntaksonomię zbiorowisk ekosystemów nieleśnych podano głównie według koncepcji Ratyńskiej i in. (2010). Diagnostyczno-fitosocjologiczną rolę gatunków roślin przyjęto za ww. autorami oraz częściowo wg ujęć Matuszkiewicza (2002) i Brzega (1989). Nazwy

gatunków roślin podano za „Krytyczną listą roślin naczyniowych Polski” (Mirek, Piękoś-Mirkowa, Zając A., Zając M. 2002 Flowering plants and pteridophytes of Poland. A Checklist) oraz według Rutkowskiego (2004). Nazewnictwo mchów przyjęto za wykazem Ochry i in. (2003), a porostów wg Fałtynowicza (1993). Wyznaczone w trakcie prac potencjalne zbiorowiska roślinne należy zaimplementować do opisów taksacyjnych. Informacje te, obok TD stanowią dla Nadleśnictwa podstawowe dane kierunkowe w zakresie działań hodowlanych, które ostatecznie mają wykształcić właściwą fitocenozę.

Potencjalne zbiorowiska roślinne zgodnie z nowym Operatem glebowo-siedliskowym zajmują na terenie Nadleśnictwa Świebodzin podane poniżej powierzchnie:

Potencjalne zbiorowisko roślinne	łączna pow. [ha]	Udział w gruntach Nadleśnictwa [%]
Calamagrostio arundinaceae- Quercetum	4152,38	17,88
Fago-Quercetum petraeae	5682,08	24,46
Ficario-Ulmetum minoris	372,3	1,60
Fraxino-Alnetum	402,87	1,73
Galio odorati-Fagetum	321,75	1,39
Galio sylvatici-Carpinetum coryletosum	4,99	0,02
Galio sylvatici-Carpinetum lathyretosum	484,1	2,08
Galio sylvatici-Carpinetum polytrichetosum	1708,36	7,35
Galio sylvatici-Carpinetum typicum	2388,72	10,28
inne nieleśne	0,77	0,00
Leucobryo-Pinetum	2878,8	12,39
Luzulo pilosae-Fagetum	2527,83	10,88
Querco roboris-Pinetum	1874,32	8,07
Ribeso nigri-Alnetum	162,86	0,70
Sphagno squarrosi-Alnetum	7,5	0,03
Stellario holosteae-Carpinetum deschamsietosum	46,23	0,20
Stellario holosteae-Carpinetum ficarietosum	5,11	0,02
Stellario holosteae-Carpinetum typicum	168,46	0,73
Vaccinio uliginosi-Pinetum	14,61	0,06
Vaccinio-uliginosi-Betuletum pubescentis	6,78	0,03
wody	18,43	0,08
Suma	23229,25	100

9.3 Siedliska przyrodnicze

Zestawienie powierzchni występowania siedlisk przyrodniczych i ich stanu zachowania

Kod siedliska	FV (A)	U1 (B)	U2 (C)	Razem
3150		5,60		5,60
3160		0,29		0,29
6430	1,63	0,37		2,00
6510	0,52	4,02	12,09	16,63
7110			2,80	2,80
7140	0,36	0,97	5,70	7,30
9110	107,71	267,40	298,09	673,20
9130	10,34	82,50	36,73	129,57
9160		6,92	15,76	22,68
9170	6,61	104,77	140,31	251,69
9190	28,47	266,32	94,40	389,19
91D0		8,52	4,31	12,83
91E0	4,72	177,39	121,56	303,67
91F0		20,68	26,52	47,20
Razem	160,36	945,75	758,27	1864,38

W porównaniu do stanu z bazy inwent i in. danych cząstkowych (dane wg Programu Ochrony Przyrody stan na 1.01.2018 r.) powierzchnia siedlisk przyrodniczych zwiększyła się o 179,96 ha. Podczas inwentaryzacji oprócz zwiększenia zasięgu powierzchni jezior eutroficznych (3150) i torfowisk (7110, 7140) skartowano płaty siedlisk nieleśnych do tej pory nie wykazywanych w nadleśnictwie: ziołorośli nadrzecznych 6430 w dolinie Paklicy (oddz. 15k, 27c, 28a, 238a obr. Świebodzin) oraz niżowych świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie 6510 (głównie łąki na terenie leśnictw: Bukowiec, Bucze, Toporów i Krzeczkowo).

W przypadku siedlisk leśnych największą zmianę powierzchniową odnotowano w ramach grądów środkowoeuropejskich 9170. Znaczący wzrost wskazanego siedliska (+ 170,90 ha) wynika m.in. z zakwalifikowania do niego dużej części płatów siedliska grądów subatlantyckich 9160. Siedliska grądów subatlantyckich ograniczono wyłącznie do terenu leśnictwa Bukowiec. Drugim powodem zwiększenia arealu siedliska 9170 jest skartowanie nowych płatów zespołu *Galio-Carpinetum*, nie wykazywanych dotychczas w bazie siedlisk przyrodniczych. Swoją zasięg zwiększyły również siedliska przyrodnicze - 9110, 9130, 9190, 91F0.

Z drugiej strony doszło do mniej lub bardziej istotnego zmniejszenia się powierzchni siedlisk leśnych związanych z podłożem silnie uwilgotnionym (91D0, 91E0). Areal łągów 91E0 po weryfikacji zmniejszył się ponad 30%, zaś borów i lasów bagiennych 91D0 o 17%. Główną przyczyną degradacji siedliska 91D0 jest trwałe odwodnienie. W przypadku łągów 91E0 powtórna ich diagnoza nie potwierdziła istnienia zespołów *Ribeso nigri-Alnetum*.

Porównanie wyników inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych nadleśnictwa z 2018 r. i 2024 r.

Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia wg. stanu na 1.01.2018 r.	Powierzchnia wg stanu na 1. 01. 2024 r.
3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	1,47	5,60
3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	0,30	0,29
6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	-	2,00
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	-	16,63
7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	1,70	2,80
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	0,69	7,03
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	591,04	673,20
9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	93,38	129,57
9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	56,75	22,68
9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	80,58	251,69
9190 kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	377,41	389,19
91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)	15,53	12,83
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	432,40	303,67
91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	33,17	47,20
Razem	1684,42	1864,38

Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin zinwentaryzowano występowanie siedlisk przyrodniczych na powierzchni 1864,38 ha. Z tego siedliska w stanie C (zagrożone zanikiem, utratą specyfiki lub znacznym pogorszeniem ich stanu) zajmują 40,67 %. Siedliska w stanie zachowania B (mniej typowo wykształcone, o uproszczonym składzie florystycznym, bez wyraźnych zniekształceń i zagrożeń) stanowią 50,73 %. Natomiast siedliska w stanie A (wzorcowo wykształcone) stanowią tylko 8,60 %. W przypadku zaewidencjonowania w trakcie taksacji nowych lokalizacji siedlisk przyrodniczych Wykonawca zaktualizuje powyższe dane oraz przeprowadzi korektę błędów grubych.

9.4 Inwentaryzacja zasobów martwych drzew

Podczas prac terenowych przy opracowywaniu PUL dla Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2018-2027, na części, losowo wybranych powierzchni próbnych kołowych, mierzono ilość martwego drewna. W wyniku przetworzenia danych z pomiarów martwego drewna przez program Taksator, otrzymano poniższe zestawienie.

Zestawienie miąższości martwego drewna (Tab. XXI wg. IUL).

TSL	Pow. (ha)	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
BMŚW	2886,73	1,76	5074,43	1,91	5500,15	3,67	10574,57
BŚW	300,55	1,62	488,37	2,02	606,78	3,64	1095,15
LMB	1,07	0,00	0,00	0,94	1,01	0,94	1,01
LMŚW	2499,64	1,87	4668,95	2,06	5147,01	3,93	9815,95
LMW	12,52	1,13	14,09	2,86	35,84	3,99	49,93
LŚW	1734,80	1,66	2876,44	1,77	3062,15	3,43	5938,59
LW	66,97	2,73	182,88	1,39	93,12	4,12	276,00
OL	5,87	1,77	10,40	0,58	3,39	2,35	13,79
OLJ	28,18	2,16	60,96	1,00	28,31	3,16	89,26
Razem Łągów	7536,33	1,77	13376,51	1,92	14477,74	3,70	27854,26
BMB	1,00	1,29	1,29	0,13	0,13	1,42	1,41
BMŚW	3298,68	1,64	5416,06	1,96	6461,48	3,60	11877,54
BŚW	1578,54	1,58	2492,32	1,66	2617,31	3,24	5109,63
LMŚW	737,62	1,49	1100,45	1,84	1354,02	3,33	2454,47
LMW	23,54	1,88	44,23	1,91	44,95	3,79	89,18
LŚW	112,79	1,52	171,24	1,91	214,99	3,43	386,23
LW	35,93	1,32	47,50	1,54	55,43	2,86	102,93
OL	19,62	1,47	28,75	1,31	25,74	2,78	54,49
OLJ	46,45	0,92	42,66	2,41	112,08	3,33	154,75
Razem Ołobok	5854,17	1,60	9344,50	1,86	10886,13	3,46	20230,63
BMŚW	2967,97	2,29	6799,64	2,25	6679,60	4,54	13479,23
BŚW	818,41	1,77	1447,91	2,00	1633,60	3,77	3081,50
LMB	14,14	1,43	20,21	3,36	47,48	4,79	67,69
LMŚW	1811,29	3,14	5682,65	3,01	5458,32	6,15	11140,98
LMW	50,74	3,33	169,06	3,68	186,55	7,01	355,61
LŚW	553,32	3,62	2004,20	4,22	2334,34	7,84	4338,54
LW	241,46	4,16	1003,51	7,27	1754,57	11,43	2758,08
OL	37,12	6,33	235,05	11,06	410,73	17,39	645,78
OLJ	242,67	3,87	939,57	11,35	2754,66	15,22	3694,23
Razem Obręb Świebodzin	6737,12	2,72	18301,80	3,16	21259,84	5,87	39561,64

TSL	Pow. (ha)	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
BŚW	2697,50	1,64	4428,60	1,80	4857,69	3,44	9286,28
BMSW	9153,38	1,89	17290,13	2,04	18641,22	3,93	35931,35
BMB	1,00	1,29	1,29	0,13	0,13	1,41	1,41
LMŚW	5048,55	2,27	11452,05	2,37	11959,35	4,64	23411,40
LMW	86,80	2,62	227,38	3,08	267,34	5,70	494,72
LMB	15,21	1,33	20,21	3,19	48,49	4,52	68,70
LŚW	2400,91	2,10	5051,88	2,34	5611,48	4,44	10663,36
LW	344,36	3,58	1233,89	5,53	1903,12	9,11	3137,01
OL	62,61	4,38	274,20	7,03	439,85	11,40	714,06
OLJ	317,30	3,29	1043,19	9,12	2895,05	12,41	3938,24
Razem N-ctwo Świebodzin	20127,62	2,04	41022,81	2,32	46623,72	4,35	87646,53

Największa ilość martwego drewna, przeciętnie na hektar, znajduje się na siedlisku OLJ, Ol, Lw, LMw; najmniejsza na siedlisku BMB, na pozostałych siedliskach przeciętna ilość martwego drewna jest dość wyrównana. W Nadleśnictwie Świebodzin średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących wynosiła 4,35 m³/ha. Według Wielkoobszarowych Inwentaryzacji Stanu Lasu na lata 2020-2024 średnia dla RDLP w Zielonej Górze wynosi 8,0 m³/ha (w latach 2012-2016 wynosiła 2,5 m³/ha), a średnia w Lasach Państwowych wynosi 11,2 m³/ha (w latach 2012-2016 wynosiła 5,8 m³/ha). W związku z tym również w Nadleśnictwie Świebodzin należy spodziewać się znaczącego wzrostu zasobów martwego drewna.

9.5 Dane dotyczące docelowej sieci dróg

Zgodnie z zarządzeniem nr 28 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 27 kwietnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa” (Instrukcja DSD) Nadleśnictwo Świebodzin posiada takie opracowanie.

Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy projektu PUL dane z docelowej sieci drogowej (DSD), który na ich podstawie tworzy warstwę dróg (g_road). Sposób tworzenia warstwy dróg oraz weryfikacji DSD w trakcie sporządzania PUL przedstawiono w piśmie DGLP z dnia 26.10.2020 r., zn.spr.:ZU.6000.23.2020. Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy ww. materiały (łącznie z kopią pisma DGLP). Wykonawca po analizie wskaże ewentualne błędy wymagające korekty.

9.6 Dane koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami)

Nadleśnictwo nie posiada opracowania dotyczącego koncepcji gospodarowania wodą w lesie. Opracowanie takie zostanie zlecone, w miarę posiadanych środków, niezależnie od prac nad projektem PUL. W DGLP trwają prace nad metodyką wykonania tych opracowań.

10 Ustalenie określenia metody inwentaryzacji zasobów drzewnych (metoda reprezentacyjna lub metoda ALS)

Inwentaryzacja zasobów drzewnych zostanie wykonana statystyczną metodą reprezentacyjną pomiaru miąższości określoną w § 50 IUL.

11 Potrzeba ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu Leśnych Gospodarstw Węglowych (LGW)

Program Leśne Gospodarstwa Węglowe nie jest prowadzony w Nadleśnictwie Świebodzin. Nadleśnictwo nie uczestniczy w programie o nazwie „Leśne Gospodarstwa Węglowe”.

12 Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II)

Nadleśnictwo realizuje postępowanie gospodarcze na Glebowych Powierzchniach Wzorcowych (GPW) opisane w § 35 ust. 10 Zasad Hodowli Lasu, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 108 z dnia 5 grudnia 2023 r., tj. przygotowania gleby z reguły nie wykonuje się na glebowych powierzchniach wzorcowych. Natomiast na powierzchniach tych, z silnie rozwiniętą pokrywą roślinną, dopuszcza się wykonywanie płytkich (do 15 cm głębokości) bruzd lub talerzy, a w wyjątkowych przypadkach – kopczyków.

Glebowe powierzchnie wzorcowe w Nadleśnictwie Świebodzin ustanowiono w roku 1975 Zarządzeniem Naczelnego Zarządu Lasów Państwowych z dnia 31 maja 1975 r. (zn. spr.: /Z-2-71O-48/75/) na pow. 351,58 ha. Obecny ich zasięg obejmuje oddziały 210-215 oraz 237-241 na pow. 295,74 ha.

Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin nie występują powierzchnie monitoringu lasu (SPO II).

13 Propozycja typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych – do ewentualnego uszczegółowienia podczas obrad NU

13.1 Propozycja przyjęcia typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu

Docelowy zestaw gatunków tworzących drzewostany na poszczególnych rodzajach siedlisk, określony pojęciem typu drzewostanu (TD), z uwzględnieniem struktury piętrowej, został określony w oparciu o tabelę zawartą w nowym operacie siedliskowym. Typy siedliskowe lasu, podtyp i gatunek gleby zostaną zweryfikowane w opisie taksacyjnym w oparciu o mapy glebowo-siedliskowe przedłożone przez nadleśnictwo oraz szczegółowe ekspertyzy zlecane w terminie późniejszym, a sporządzone przez Pracownię Gleboznawstwa i Fitopatologii działającą przy Nadleśnictwie Zielona Góra.

Poniższą tabelę typów drzewostanu uzupełniono o proponowane rębnie. Przyjęto po jednym rodzaju rębni zasadniczej i zastępczej, natomiast w planowaniu cięć będzie możliwe indywidualne ustalenie rębni innej niż wymienione poniżej.

Propozycje typów drzewostanów dla lasów poza rezerwatami i siedliskami przyrodniczymi w obszarach N2000, po pracach siedliskowych przeprowadzonych w latach 2022-2024

TSL	Wariant wilgotnościowy	Potencjalne zbiorowisko roślinne	Zgodność aktualnej fitocenozy ze zbiorowiskiem potencjalnym	Typ drzewostanu TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (udział %)	Proponowana rębnia (zasadnicza/zastępcza)
Bśw	1	<i>Leucobryo-Pinetum</i>	x	So	So 80-90, Brz i inne 10-20	Ib / II
BMśw	1	<i>Quercu roboris-Pinetum</i>	x	Db-So	So 70-80, Dbs, Dbb 20-30, Brz i inne 10	Ib / IIIb
	1,2	<i>Calamagrostio-Quercetum</i>	niezgodna	Dbb-So	So 60-70, Dbb 20-30, Brz i inne 10	IIIa / IIIb
			zgodna	So-Dbb	Dbb 60-80, So 10-30, Brz i in. 10	IIIb / IIIa
	1,2	<i>Fago-Quercetum</i>	niezgodna	Bk-Dbb-So	So 50-70, Dbb 20-30, Bk 10-20, Brz i inne 10	IIIb / IIIa
			zgodna	So-Bk-Dbb	Dbb 50-70, Bk 20-30, So 10-20, Brz i inne 10	IIIb / II
	1	<i>Luzulo-Fagetum</i>	niezgodna	Bk-So	So 50-70, Bk 30-40, Dbb, Brz i in 10	II / IIIb
			zgodna	So-Bk	Bk 60-70, So 20-30, Dbb, Brz i in 10	II / IIIb
	1	<i>Calamagrostio-Quercetum</i>	x	Db-So	So 60-70, Dbs, Dbb 20-30, Brz, Św i inne 10-20	II / IIIb
BMb	0, 1, 2,3	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>	x	So	Pozostawić do naturalnego rozwoju	-

TSL	Wariant wilgotnościowy	Potencjalne zbiorowisko roślinne	Zgodność aktualnej fitocenozy ze zbiorowiskiem potencjalnym	Typ drzewo-stanu TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (udział %)	Proponowana rębnia (zasadnicza/zastępcza)
		<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum</i>	x	Brzo	Pozostawić do naturalnego rozwoju	-
LMśw	1, 2	<i>Calamagrostio-Quercetum</i> na glebach o budowie piasków zwykłych	niezgodna	Dbb-So	So 40-60, Dbb 30-50, Bk, Md, Brz i inne 10-20	IIIb / II
			zgodna	Dbb	Dbb 70-80, So, Bk, Md, Brz i in. 20-30	II / IIIb
		<i>Calamagrostio-Quercetum</i> na glebach z udziałem glin, pyłów i ilów	niezgodna	So-Dbb	Dbb 50-80, So 10-30, Bk, Md, Brz i inne 10-20	IIIa / II
			zgodna	Dbb	Dbb 80-90, So, Bk, Md, Brz i inne 10-20	II / IIIb/
		<i>Fago-Quercetum</i> na glebach o budowie piasków zwykłych	niezgodna	Bk-Dbb-So	So 40-50, Dbb 20-30, Bk 20-30, Md, Brz i inne 10	IIIb / II
			zgodna	So-Bk-Dbb	Dbb 40-60, Bk 30-50, So 10-20, Brz i inne 10	IIIb / II
		<i>Fago-Quercetum</i> na glebach z udziałem glin, pyłów i ilów	niezgodna	Bk-So-Dbb	Dbb 40-60, So 20-30, Bk 20-30, Md, Brz i inne 10-20	IIIb/II
			zgodna	Bk-Dbb	Dbb 50-70, Bk 30-40, So, Brz i inne 10	II / IIIb
		<i>Galio-Carpinetum</i>	niezgodna	So-Db	Dbb, Dbs 50-70, So 20-30, Gb, Bk, Lp i inne 10-20	IIIa / II
			zgodna	Gb-Db	Dbb, Dbs 50-70, Gb 20-30, Lp, Bk i inne 10-20	II / IIIb
		<i>Stellario-Carpinetum</i>	x	Bk-Dbb	Dbb (Dbs) 50-70, Bk 20-30, Gb, Lp i inne 10-20	II / IIIb
		<i>Luzulo-Fagetum</i>	niezgodna	So-Bk	Bk 40-70, So 20-40, Dbb, Md, Brz i inne 10-20	II / IIIb
			zgodna	Bk	Bk 70-80, Dbb 10-20, Md i inne 10	IIb / IVa
LMw	1	<i>Calamagrostio-Quercetum</i>	niezgodna	So-Db	Dbb, Dbs 50-80, So 10-30, Brz i inne 10-20	IIIb / II
			zgodna	Db	Dbb, Dbs 80-90, So, Bk, Md, Brz i inne 10-20	II / IIIb
		<i>Galio-Carpinetum</i>	niezgodna	So-Db	Dbs, Dbb 50-70, So 20-30, Gb, Jw i inne 10-20	IIIb / II
			zgodna	Gb-Db	Dbs, Dbb 50-70, Gb 20-30, Jw, Ol, Brz i inne 10-20	IIIb / II
	2	<i>Galio-Carpinetum</i>	x	Ol-Dbs	Dbs 50-70, Ol 20-40, Gb, Brz i inne 10-20	II / IIIb
LMb	0,1,2	<i>Sphagnosquarrosi-Alnetum</i>	x	Brzo-Ol	Pozostawić do naturalnego rozwoju	-
Lśw	1, 2	<i>Calamagrostio-Quercetum</i>	x	Dbb	Dbb 80-90, Md, Bk i inne 10-20	II / IVa

TSL	Wariant wilgotnościowy	Potencjalne zbiorowisko roślinne	Zgodność aktualnej fitocenozy ze zbiorowiskiem potencjalnym	Typ drzewostanu TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (udział %)	Proponowana rębnia (zasadnicza/zastępcza)
Lśw		<i>Fago-Quercetum</i>	x	Bk-Dbb	Dbb 40-60, Bk 30-50, Md, Brz i inne 10-20	II / IIIb
		<i>Galio-Carpinetum</i>	x	Gb-Db	Dbb, Dbs 50-70, Gb 10-30, Lp, Bk i inne 10-20	II / IIIb
		<i>Stellario-Carpinetum</i>	x	Bk-Db	Dbb, Dbs 50-70, Bk 20-30, Gb, Lp i inne 10-20	II / IVa
		<i>Luzulo-Fagetum</i>	x	Bk	Bk 80-90, Dbb, Md i inne 10-20	II / IVa
		<i>Galio-Fagetum</i>	x	Bk	Bk 80-90, Dbs, Dbb, Gb i inne 10-20	II / IVa
Lw	0, 1	<i>Galio-Carpinetum, Stellario-Carpinetum</i>	x	Gb-Dbs	Dbs 50-70, Gb 20-30, Ol, Lp i inne 10-20	II / IVa
		<i>Ficario-Ulmetum</i>	x	Js-Wz-Dbs	Dbs 40-70, Wz 10-30, Js 10-30, Ol i inne 10-20	II / IVa
	2	<i>Galio-Carpinetum, Stellario-Carpinetum</i>	x	Ol-Dbs	Dbs 50-70, Ol 20-30, Gb Kl, Lp i inne 10-20	II / IVa
		<i>Ficario-Ulmetum</i>	x	Wz-Ol-Dbs	Dbs 30-50, Ol 20-30, Wz 10-20, Js, Jw i inne 10-20	II / IVa
Ol	1, 2, 3	<i>Ribeso nigri-Alnetum</i>	x	Ol	Ol 70-90, Brzo, Brz, Wb i inne 10-20	wyłączyć z użytkowania
OlJ	0,1,2	<i>Fraxino-Alnetum</i>	x	Js-Ol	Ol 60-90, Js 10-30, Wz i inne 10-20	wyłączyć z użytkowania

Do czasu ustąpienia procesu zamierania jesionu należy zastępować w odnowieniach ten gatunek innymi - głównie dębem szypułkowym, olszą czarną, wiązem szypułkowym - w mniejszym stopniu pozostałymi zgodnymi z docelowym składem gatunkowym upraw.

W wyniku przeprowadzonych w 2024 roku prac glebowo-siedliskowych nastąpiła modyfikacja dotychczasowych zasięgów siedlisk leśnych. W niektórych sytuacjach może to skutkować koniecznością zmiany typów drzewostanów w już rozpoczętych rębniach. Dlatego podczas prac urządzeniowych istotne jest, aby dobór rębni uwzględniał zarówno kontynuację działań podjętych wcześniej w zakresie odnowienia drzewostanów, jak i realizację nowych, zaktualizowanych celów hodowlanych. W przypadku istnienia niejednoznacznych rozwiązań ostateczna decyzja co do wyboru/kontynuacji rodzaju rębni podjęta zostanie w trakcie opracowania planu cięć i może odbiegać od założeń wskazanych w tabeli.

13.2 Propozycja przyjęcia typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla leśnych siedlisk przyrodniczych

W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych z I Załącznika do Dyrektywy Siedliskowej, które występują na terenie Nadleśnictwie Świebodzin w obszarach Natura 2000 w oparciu o dane z ekspirującego Planu Urządzenia Lasu zostaną przyjęte następujące TD:

Docelowe składy gatunkowe drzewostanów w wydzieleniach z leśnymi siedliskami Natura 2000 wg
Elaboratu PUL dla Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2018-2027

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu, struktura drzewostanu	Optimalny docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza - %	TL	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu (% budowa pionowa)
Kwaśna buczyna niżowa (<i>Luzulo pilosae-Fagetum</i>)	9110-1	LMśw, rzadziej Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 80-90% a2 – 0-5%	buk* 60-90 grab 0-5 lipa 0-5 sosna 0-5 dąb bezszyp. 0-5	Bk	Ip. Bk 100 IIp. Bk, Dbb, Lpd 100
Żyzna buczyna niżowa ¹ (<i>Galio odorati-Fagetum</i>)	9130-1	Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 – 80-90% a2 – 10-20%	buk* (a1,2) 70-90 dąb szyp., bezszyp. (a1) 5-10 grab (a2) 5-10 lipa (a2) 5-10 klon zw. 0-5 jawor 0-5	Bk	Bk 80-90, Dbs, Dbb, Gb i inne 10-20
Grąd subatlantycki ¹ (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	9160-1	Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	dąb szyp., bezszyp. (a1) 40-70 buk (a1,2) 20-30 grab (a2)* 20-40 lipa (a1,2)* 10-30 klon zw. 5-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 jawor 0-5	Bk- Db	Ip. Dbs, Dbb 60-70, Bk 20-30, Gb, Lp i inne 10-20
Grąd środkowoeuropejski (<i>Galio-Carpinetum</i>)	9170-1	LMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-80% a2 - 50-60%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-5 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 buk (a1,2) 0-20 dąb bezszyp. 0-50	Gb- Db	Ip. Dbs, Dbb 40-60, Lpd 20-30, Kl Bk i inne 10-30 IIp. Gb 30-70, Lpd 10-60, Bk, Klzw i inne 10-20
		LMw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 5-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10 olsza cz. 5-10 jesion 0-10	Gb- Db	Ip. Dbs 50-70; Gb 20-30, Lpd, Jw i inne 10-20 IIp. Gb 30-70, Lpd 10-60, Jw i inne 10-20
		Lśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5	Gb- Db	Ip. Dbs 50-70, Lp 20-30, Klzw, Jw Gb i inne 10-30 IIp. Gb 60-80, Lpd, Klzw, Bk i inne 20-40

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu, struktura drzewostanu	Optimalny docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza - %	TL	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu (% budowa pionowa)
			buk (a1,2) 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10		
		Lw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	grab (a2)* 30-70 lipa (a1,2)* 10-60 dąb szyp.(a1)* 10-70 klon zw. 0-10 brzoza brod. 0-5 osika 0-5 jawor 0-5 dąb bezszyp. 0-10 olsza cz. 5-10 jesion 5-10 wiąz posp. 0-5	Gb- Db	Ip. Dbs 60-70, Gb 20-30, Lpd, Jw, Js, Wz i in. 20-30 IIp. Gb 60-80, Lpd, Klzw Jw i in. 20-40
Śródlądowe kwaśne dąbrowy (<i>Calamagrostio-Quercetum</i>)	9190-2	BMśw, LMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-90%	dąb bezszyp.* 50-70 dąb szyp. 0-20 sosna 0-10 brzoza brod. 0-10 buk (a2) 0-5 osika 0-5	Db	Ip. Dbb 60-70; So 20-30, Bk, Gb i inne 0-5, Brzb 0-5
		BMw, LMw Typowa struktura drzewostanu a1 - 70-90%	dąb szyp.* 40-70 dąb bezszyp. 0-30 brzoza omsz. 0-10 brzoza brod. 0-10 sosna 0-5	Db	Ip. Dbb Dbs 60-70; So 15-25 Brzb 0-5
Pomorski acidofilny las bukowo-dębowy (<i>Fago-Quercetum petraeae</i>)	9190-3	LMśw Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70% a2 - 60-80%	dąb bezszyp.* 40-70, dąb szyp. 0-30 buk zwyczajny 10-50, grab zwyczajny 0-10 brzoza brod. 0-10 sosna 0-5	Bk- Db	Ip. Dbb Dbs 60-70; Bk 15-25, So 0-10, Brzb 0-5 IIp. Bk 30-60, Dbb10-30, Gb 0-20, Brzb 0-10
Brzezina bagienna (<i>Vaccinio uliginosi-Betuleutum pubescentis</i>)	91D0-1	BMb Typowa struktura drzewostanu a1 - 90-100%	brzoza omsz.* 40-60 sosna 5-10 buk 0-5	So- Brzo	Ip. Brzom 60-70 So 20-30 Os i inne 0-10
Bór bagienny sosnowy (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>)	91D0-2	Bb Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70%	sosna 30-60* brzoza omsz. 2-5	So	Ip. So 90-95 Brzom i inne 5-10
Ols torfowcowy ¹ (<i>Sphagno squarrosi-Alnetum</i>)	91D0	LMb Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-70%	olsza cz. 40-70 brzoza omsz. 10-20 sosna 0-5	Brzo- Ol	Ip. Ol 60-80 Brzom i in. 10-20
Niżowy łęg olszowo-	91E0-3	OLJ (Lłb)	jesion* 10-60 olsza cz.* 10-60	Js-Ol Ol-Js	Ip. Js 40-60 Ol 30-50, Wz i inne

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Typ siedliskowy lasu, struktura drzewostanu	Optimalny docelowy skład gatunkowy drzewostanu wg Matuszkiewicza - %	TL	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu (% budowa pionowa)
jesionowy (<i>Fraxino-Alnetum</i>)		Typowa struktura drzewostanu a1 - 60-80%	grab (a2) 0-10 czer.zw.(a2) 5-30 lipa 0-10 klon zw. 0-10 wiąz szyp. 0-10 wiąz posp. 0-10		0-10
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	91F0	L1 (L1w) Typowa struktura drzewostanu Drzewostan dwu-, trzypiętrowy	wiąz posp.* 20-60 wiąz górski 0-10 wiąz szyp. 0-10 jesion* 20-60 dąb szyp. 5-10 czer.zw.(a2)* 20-30 grab 0-10 lipa 0-10 klon zw. 5-10 klon pol. 10-20 jabłoń 0-5 topola biał. 0-10 topola cz. 0-10 olsza cz. 5-10	Db- Wz- Js	Ip. Js 30-50, Wzs 10-30, Dbs 10-30, Wzg, Wzs, Ol, Lpd Klzw Tpb i inne 10 Iip. Wzs 50, Gb30 Tpb, Klp, Lpd i inne 20 IIip. Czmzw, Gb Lpd, Klzw Klp, Jb i inne

Do czasu ustąpienia procesu zamierania jesionu należy zastępować w odnowieniach ten gatunek innymi - głównie dębem szypułkowym, olszą czarną, wiązem szypułkowym- w mniejszym stopniu pozostałymi zgodnymi z docelowym składem gatunkowym upraw.

13.3 Typy drzewostanu dla zagospodarowania pasów biologicznych.

Pasy biologiczne należy zagospodarowywać stosując zasadniczo TD Brz, na siedliskach lasowych wskazane jest stosowanie TD złożonego z innych gatunków liściastych (w przypadku przebiegu wzdłuż dróg publicznych z szerszym wykorzystaniem Lp, Kl, Jw, Ak). Odstępuje się od rygorystycznego przypisywania TD do poszczególnych siedlisk i oceniania na tej podstawie zgodności z TD.

13.4 Wytyczne w sprawie cięć rębnych

Rodzaje rębni powinny zostać zaprojektowane zgodnie z ustaleniami NW z uwzględnieniem obowiązujących Zasad Hodowli Lasu oraz ustaleń Ogólnopolskiej Rady o Lasach.

W doborze rodzaju rębni powinny zostać uwzględnione potrzeby konkretnych drzewostanów, w nawiązaniu do warunków siedliskowych, typów drzewostanów, ich funkcji ochronnych lub społecznych oraz potencjału odnowieniowego.

Nawroty cięć:

- w gospodarstwie specjalnym i lasów społecznych, a także w lasach ochronnych na siedliskach wilgotnych - minimum 7 letni,
- w lasach ochronnych na siedliskach świeżych – minimum 5 letni,
- w lasach gospodarczych – zasadniczo 5 letni (w uzasadnionych przypadkach np. zachowanie ładu przestrzennego dopuszcza się nawroty 4 letnie).

Maksymalna powierzchnia działki zrębowej:

- przy rębni Ib w lasach ochronnych na siedliskach wilgotnych – maksimum 3 ha,
- pozostałe pozycje z Rb. Ib – 4 ha,
- rębnie częściowe IIa i III: zasadniczo do 6 ha (ZASTRZEŻENIE: w przypadku zaawansowanego rozwoju młodego pokolenia lub z uwagi na zły stan lasu dopuszczalnym jest użytkowanie całych pododdziałów o powierzchni nie przekraczającej 7 ha w Rb. IIIa, 9 ha w Rb. IIIb,c i IIa, rębnia IIb – do 4 ha.
- przy rębni IVd – całe pododdziały.

Nabór drzewostanów do użytkowania:

- wg wskazówek ustalonych na gruncie we wszystkich gospodarstwach (potencjalne pozycje rębne uzgodnione wcześniej do pozostawienia bez zabiegu lub przeznaczone do trzebieży, nie mogą być kameralnie kwalifikowane do planu cięć).

Wstępne wyznaczenie drzewostanów do planu cięć:

- w gospodarstwie odbudowy lasów niestabilnych i lasach gospodarczych (Z, P-Z): przebudowa A, drzewostany przeszłorębne, rębne oraz bliskorębne z jednej podklasy wieku jeśli wchodzi do pasa zrębowego z drzewostanami rębnymi,
- w pozostałych gospodarstwach tylko wg potrzeb hodowlanych i ochronnych, mających odzwierciedlenie we wskazaniach gospodarczych, z uwzględnieniem drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy A.

Okresy odnowienia i uprzątnięcia:

- okres odnowienia w przerębnowo-zrębowym sposobie zagospodarowania -15 lat,
- okres uprzątnięcia w KO – 10 lat.

Procent miąższości przewidzianej do pozyskania:

- w przypadku Rb. Ib przyjęcie do planu cięć 95% miąższości drzew na działce zrębowej (nie dotyczy zrębów sanitarnych, w których usuwa się drzewa będące żywicielem szkodnika, a także bloków upraw pochodnych, jeśli nie można wyznaczyć kępy złożonej z gatunku niekolidującego z selekcją),
- w przypadku cięć uprzątających w rębniach częściowych oraz gniazdowych przyjęcie do planu cięć odpowiednio zredukowany % miąższości drzew na działce zrębowej (co będzie odpowiadało min. 95% zasobności wg stanu sprzed rozpoczęcia rębni),
- w przypadku rębni retencyjnych (IB-R, IIIAU-R) – 85-90%.

Dodatkowe wytyczne:

- Prace w zakresie użytkowania rębego na obszarach lasów o zwiększonej funkcji społecznej należy projektować w oparciu o Wytyczne do Zarządzenia Nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 r. W lasach o zwiększonej funkcji społecznej (szczególnie w strefie intensywnego oddziaływania społecznego) należy kierować się zasadą minimalizowania użytkowania d-stanów. Rębnie złożone należy projektować wyłącznie w d-stanach niestabilnych, zagrażających trwałości istnienia lasu lub zdrowiu i życiu ludzkiemu. Wskazówki pozyskaniowe należy konsultować z Zespołem Lokalnej Współpracy na etapie uzgodnień planu cięć.
- Cięcia rębne należy projektować w ramach ostępów stałych. W przypadku występowania bloków drzewostanów rębnych należy stosować ostępy przejściowe.
- Należy dopuścić możliwość planowania użytkowania rębego drzewostanu rębnią IIIa,b,c na 2 pasach manipulacyjnych w 10-leciu, z zachowaniem 5 letniego nawrotu cięć uprzętających.
- Wykaz projektowanych cięć użytków rębnych powinien zostać sporządzony obrębami leśnymi, z podziałem na działki zrębowe - bez przydziału na lata.
- Przy drogach krajowych oraz wojewódzkich - w miarę możliwości - powinny być projektowane rębnie złożone, zaś na słabych siedliskach - rębnia zupełna z pozostawieniem pasów ochronnych o szerokości ok. 25 m. W przypadku prostopadłego przebiegu pasów zrębowych w stosunku do dróg, należy planować działki zrębowe do krawędzi drogi, w razie potrzeby redukując masę do pozyskania do 80-90%.

Powyższe nie ma zastosowania w d-stanach zagrażających bezpieczeństwu ruchu publicznego. Dotyczy to d-stanów w 4 st. stabilności czyli z uszkodzeniami powyżej 81%. W takich d-stanach wskazane jest stosowanie RB IB 100%
- W odległości 30 metrów od cieków i zbiorników wodnych, w myśl dobrych praktyk oraz wytycznych ONOL, należy odstąpić od cięć zupełnych w użytkowaniu rębnym drzewostanów. Obszar ten
 - w d-stanach przedrębnych, w których bufor OCP 2 jest większy niż 0,49 ha należy go wyodrębnić w oddzielny pododdział. Obszary mniejsze od pow. 0,49 ha wystarczy opisać w informacjach różnych OT wydzielenia w zasięgu którego występują. Sąsiadujące bufor o podobnych cechach należy łączyć w większe wydzielenia,
 - w d-stanach rębnych wokół naturalnych cieków i zbiorników osobne pododdziały OCP 2 należy wyodrębnić już od powierzchni 0,10 ha. Poza tymi buforami w dalszym sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych zaleca się projektowanie rębni złożonych,
 - granicę pomiędzy OCP_2 a resztą d-stanu prowadzić należy po naturalnym ukształtowaniu terenu, np.: po drodze, rowie, zasięgu TSL, szczycie skarpy itp., pamiętając o tym, aby 30 m było min. odległością.
- Nie planować użytkowania w drzewostanach wyznaczonych jako Obszary Cenne Przyrodniczo w kategorii 1 (OCP 1). OCP 1 jako obszary wyłączone z gospodarki leśnej należy opisać wskazówką „BRAK WSKAZAŃ”.

- W drzewostanach wyznaczonych jako Obszary Cenne Przyrodniczo w kategorii 2 (OCP 2), na których pozyskanie drewna będzie realizowane w sposób zmodyfikowany, należy nie planować rębni których elementami technicznymi są cięcia zupełne. Rodzaj rębni należy ustalić indywidualnie według potrzeb ochronnych.
- Przy projektowaniu działek zrębowych należy wykorzystywać przede wszystkim naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp.
- Rębnie gniazdowe należy projektować, jeśli kształt i powierzchnia pozycji zrębowych umożliwi zlokalizowanie gniazd zgodnie z Zasadami hodowli lasu (zasadniczo od ok. 2ha).
- Wykonawca PUL przeznaczy do usunięcia i opisz w wskazaniach gospodarczych, poszerzenie dojazdów pożarowych, zgodnie z opracowaniem docelowej sieci dróg w nadleśnictwie. Zostaną również wskazane i przeznaczone do przecięcia fragmenty nieczytelnych linii oddziałowych. W przypadku poszerzania dojazdów pożarowych i linii oddziałowych masa pochodząca z zabiegu będzie zaliczana do użytków rębnych niezaliczonych w poczet etatu powierzchniowego.
- Zagospodarowanie pasów biologicznych metodą zrębową w drzewostanach sosnowych należy rozpoczynać od wieku 71 lat.
- Projekt lokalizacji cięć rębnych należy uzgodnić protokolarnie z nadleśniczym i przedstawicielem RDLP, a także Zespołem Lokalnej Współpracy (w zakresie dotyczącym przede wszystkim lasów społecznych).
- W pasach ekotonowych z podrostami i drugi piętrami, przy drogach krajowych należy projektować różne etapy Rb II.
- Jeśli w trakcie taksacji zostanie zarejestrowany rodzaj powierzchni zręb to nie należy projektować w planie cięć dwóch działek manipulacyjnych w 10-leciu.

14 Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

Zadania z hodowli lasu należy opracować na podstawie wskazań gospodarczych określonych przy inwentaryzacji w kartach dokumentów źródłowych opisów taksacyjnych oraz na podstawie wykazu cięć w zakresie powierzchni planowanych do użytkowania rębego.

Podczas taksacji, dla każdego drzewostanu przedrębego należy określić rodzaj potrzebnego cięcia pielęgnacyjnego (CP, CP-P TW, TP) bez wyznaczania pozycji dwunawrotowych i zabiegów pilnych (o ewentualnej konieczności wykonania drugiego nawrotu zdecyduje nadleśniczy w trakcie realizacji PUL).

Zabiegi należy projektować mając na uwadze poniższe wytyczne:

- Dla drzewostanów przewidzianych do czyszczeń późnych zasadniczo należy projektować CP - jeśli zabieg będzie wykonany bez pozyskania masy. Natomiast w przypadku młodników przewidzianych do czyszczeń późnych, w których zarejestrowano grubiznę, należy zaprojektować CP-P (w wyniku zabiegu nastąpi pozyskanie masy drzewnej).
- CP-P należy projektować w młodnikach, po wykonanym zabiegu CP lub wtedy gdy występują duże kępy zasobnego gatunku (np. Md) lub jest to młodnik na gruntach porolnych (cechujące się dużą zasobnością grubizny). Jeżeli młodnik wykazuje miąższość,

ale nie wykonano jeszcze CP, to planujemy CP hodowlane, ponieważ zabieg będzie obejmował zasadniczo tylko drzewa wydzielające się.

- CW i CP należy projektować również w razie potrzeby w KO i dolesionych lukach (PNSW).
- W sytuacjach po świeżo wykonanym zabiegu CP, w okresie przejścia z fazy młodnika do fazy tyczkowiny należy projektować TW.
- W częściach wydzielen stanowiących fragmenty nieobjęte działkami zrębowymi, dla których przewiduje się inicjowanie odnowień naturalnych należy projektować TP.
- Powierzchnia pielęgnowania upraw dotyczyć będzie tylko upraw istniejących na gruncie, wg stanu na 1 stycznia 2028 r. W tabeli XVII IUL będzie rozbieżność na pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne (wg wskazań gospodarczych); jednak jako wiążąca do wykonania będzie określona jedna powierzchnia pielęgnowania upraw.
- Rozmiar miąższościowy użytków przedrębnych zostanie określony podczas NPP - globalnie dla poszczególnych obrębów leśnych na podstawie:
 - intensywności wykonania w okresie ubiegłym (5 i 10 lat poprzedniego planu),
 - z uwzględnieniem progu 50% przyrostu drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym w dziesięciolecie.

15 Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw

Decyzja o przyjęciu stosownego wariantu TD, dokonana zostanie przez taksatora wg szczegółowej tabeli przedstawionej w protokole NW. Tak ustalony TD będzie stanowił wzorcowy schemat docelowego składu gatunkowego drzewostanów i struktury pionowej. Występowanie na gruncie zamiennie Bk/Db, Db/Js, Wz/Js Ol/Js, itp. nie będzie skutkowało uznaniem drzewostanu za niezgodny z TD.

Dla prawidłowego określenia TD, Wykonawca wyposaży taksatorów - w ramach prac przygotowawczych - w wydruk bądź projekt na urządzeniu mobilnym zawierający warstwę siedlisk operatu siedliskowego, z uwzględnieniem rodzaju geologicznego siedliska. Taksator uwzględni również typy lasu dla siedlisk przyrodniczych.

Pozostałe wytyczne:

- w opisanym ogólnym należy przewidzieć możliwość zastępowania jesionu w orientacyjnych składach gatunkowych upraw zakładanych na siedliskach wilgotnych, zgodnie z pismem dyrektora RDLP w Zielonej Górze, zn.spr. ZZ-7120-7/2008 z dnia 19.12.2008 r.
- w uzasadnionych przypadkach dopuścić należy możliwość zamiennego stosowania gatunków dębów. Przy uwzględnieniu warunków mikrosiedliskowych, należy stosować zamiennie gatunki dębu, przestrzegając jednak zasady, by nie wprowadzać Dbb na siedlisku Lw Lł i OlJ oraz Dbs na siedlisku BMśw.
- podsadzenia produkcyjne należy projektować w ramach kryteriów przebudowy typu B.

- do dolesień należy planować luki, których zagospodarowanie jest zasadne (odpowiednio duża powierzchnia, warunki świetlne, żyzność siedliska) oraz luki wynikające z naruszenia stanu posiadania.
- poprawki projektować zasadniczo przy min. 20% stwierdzonych wypadów w uprawie (nie dotyczy ubytków placowych).
- rozmiar i lokalizacja zaprojektowanych podsadzeń i podszytów zostaną przedstawione na ostatecznym odbiorze prac terenowych, po wstępnym uzgodnieniu z nadleśnictwem i ostatecznym z RDLP.
- melioracje agrotechniczne należy planować dla zrębów zupełnych oraz na powierzchniach do odnowienia przy rębniach złożonych oraz przy podsadzeniach produkcyjnych (przy występującym podszycie lub silnie zadarnionej pokrywie).
- planując rębnie złożoną (II, IVd, IIIb) na siedlisku Bśw lub BMśw w trakcie której zakładane jest uzyskanie odnowienia naturalnego, każdorazowo należy dodać wskazówkę umożliwiającą mechaniczne przygotowanie gleby. Powyższe wynika z faktu, iż sama zrywka przy zwartych kobiercach czernicy lub mchów może być niewystarczająca do odnowienia lekkonasiennej sosny. Decyzję o konieczności zastosowania przygotowania gleby będą podejmowane indywidualnie, w zależności od warunków ekologicznych.
- bloki upraw pochodnych należy przyjąć zgodnie z załącznikiem do Zarządzenia Nr 17 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 11 kwietnia 2022 r (zn.spr.: ZG.7001.10.2018) w sprawie „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035”, opracowanego dla Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze.
- w trakcie terenowych prac urzędniowych na podstawie informacji zebranych przez taksatorów oraz wniosków leśniczych zostanie komisyjnie zweryfikowana lista GDN-ów, z uwzględnieniem nowych lokalizacji. Lista obiektów zawarta w elaboracie powinna zawierać dodatkowo informację o położeniu wysokościowym LMP (m n.p.m.).
- w trakcie terenowych prac urzędniowych na podstawie informacji zebranych przez taksatorów oraz wniosków leśniczych należy przygotować listę wydzieli - kandydatów na Wyłączone Drzewostany Nasienne, z uwzględnieniem nowych lokalizacji. Ww. obiekty zostaną przedstawione Krajowej Komisji ds. Uznawania WDN do oceny.
- zgodnie z zasadami IUL (§48), w PUL nie projektuje się cięć sanitarno-selekcyjnych w GDN-ach. Dla GDN-ów będą planowane trzebieże późne lub cięcia rębne. Odpowiednie ewidencjonowanie CSS w SILP odbywać się będzie na etapie realizacji cięć.
- nie należy opisywać jako KO zwartych drzewostanów II-III klas wieku z nieogrodzonym podsadzeniem lub podrostem dębu lub buka, jeśli młode pokolenie nie cechuje się dynamiką wzrostową i stabilnym pokryciem powierzchni.
- wykonawca PUL zinwentaryzuje i zestawii istniejące odnowienia naturalne określając cechę dla warstwy podrost. Pozostałe warstwy: nalot, pods. jednoznacznie wskazują na pochodzenie.
- dopuszcza się tolerowanie spontanicznie powstałych kęp robinii akacjowej oraz Dbc w uprawach leśnych, w formie domieszki biocenotycznej (do 10% powierzchni manipulacyjnej), za wyjątkiem obszarów chronionych oraz wnętrza większych kompleksów leśnych. Uwzględnia

się przy tym ustalenia dotyczące możliwej zwiększonej obecności Ak i Dbc w pasach biologicznych oraz w strefach ekotonowych oraz lasach o zwiększonej funkcji społecznej.

➤ orientacyjne wielkości poprawek, uzupełnień, pielęgnacji oraz czyszczeń wczesnych projektowanych upraw należy opisać ogólnie w elaboracie, bez przypisywania tych wskazań do konkretnych wydzieleń. Przy symulacji ich powierzchni należy uwzględnić % wykonania za ostatnie 10 lat (wg analizy gospodarki przeszłej) oraz zakres powierzchniowy:

- maks. 20% dla poprawek w wydzieleniach ze wskazówką ODN,
- ok. 50% dla czyszczeń wczesnych
- ok. 70% dla pielęgnacji gleby.

➤ w przypadku odnowień naturalnych dopuszczalne są modyfikacje realizacji TD w zależności od lokalizacji, formy, zmieszania i zagęszczenia odnowienia naturalnego. Odpowiednie uregulowania w tym zakresie powinny znaleźć się w zarządzeniu nadleśniczego dotyczącego uznawania odnowień naturalnych. W trakcie uznawania upraw z odnowieniem naturalnym należy zastrzec możliwość zmiany orientacyjnego składu gatunkowego. Ma to szczególne uzasadnienie w przypadkach gdy odnowienie naturalne jest rozsiane po całej powierzchni, a wprowadzenie odpowiedniej domieszki powierzchniowej wiązało by się ze zniszczeniem uzyskanego odnowienia.

Poza stosowaniem specjalnych składów odnowień dla siedlisk przyrodniczych należy uwzględniać, podczas wykonywania trzebieży i czyszczeń, stosowanie regulacji składu gatunkowego, polegające na usuwaniu nadmiernej ilości So, Św, Ol, Brz oraz gatunków obcych geograficznie, promując gatunki właściwe siedlisku – Db (9170, 9190), Bk (9110, 9130), Gb, Lp, Jw, Kl (9170), Wz i Js (91F0).

W stosunku do wszystkich siedlisk przyrodniczych położonych w granicach specjalnych obszarów ochrony siedlisk, działania ochronne należy podejmować w pierwszej kolejności w oparciu o ustanowione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. W dalszej kolejności obowiązują ustalenia przytoczone w rozdziale 13 niniejszego protokołu (tabela typu lasów dla siedlisk przyrodniczych).

Odbudowa i przebudowa drzewostanów

Wykonawca planu przedstawi na odbiorze prac terenowych, uzgodniony uprzednio z nadleśniczym, wykaz drzewostanów do przebudowy z podziałem na grupy drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy (A, B, C – zgodnie z § 41 ust. 7 IUL) oraz planowanymi sposobami ich przebudowy.

Przyjęto następujące kryteria:

Kategoria A – drzewostany do odbudowy lub pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębnego w bieżącym dziesięcioleciu będą zakwalifikowane lasy zaliczone do gospodarstwa lasów niestabilnych (stabilność 4):

Będą to zasadniczo drzewostany sosnowe IVa podklasy wieku i starsze, świerkowe (IIb i starsze) - na siedliskach porolnych, wilgotnych i świeżych w 2 wariantcie uwilgotnienia, gdzie obserwuje się obniżenie poziomu wód gruntowych, skutkujące nękaniem przez szkodniki pierwotne i wtórne

(zwłaszcza w zasięgu wzmożonego występowania kornika ostrożnego) oraz choroby grzybowe i jemiołę.

Drzewostany z utrwalonym, stabilnym odnowieniem podokapowym, złożonym z gatunków zgodnych z TD, należy uznawać za KO – a więc pozycje przebudowane, które nie wchodzą do pozycji wymagających przebudowy.

Przebudowa Ak nie będzie stosowana w przypadku występowania tych drzewostanów na granicach polno-leśnych, w pobliżu wsi, ekotonów wzdłuż dróg publicznych, na pasach biologicznych itp., a także w miejscach udostępnianych do okresowej lokalizacji pasiek (las o zwiększonej funkcji społecznej). Działania te wpisują się w stosowane w RDLP zasady popierania lokalnego pszczelarstwa.

Kategoria B – drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w bieżącym dziesięcioleciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych:

1. Drzewostany przedplonowe, będące w fazie rozwojowej, umożliwiającej inicjowanie odnowień podokapowych (do drzewostanów przedplonowych nie wchodzi I kl. wieku i d-stany rębne).
2. Wybrane drzewostany niestabilne w 3 stopniu stabilności, przede wszystkim:
 - drzewostany przedrębne niezgodne z TD na Lśw, porolne drzewostany So do III kl. wieku na siedlisku LMśw oraz drzewostany z panującą Brz (IIb, IIIa kl. w. na BMśw i żyzniejszych siedliskach świeżych).
 - drzewostany w IIb, III kl. wieku na porolnych BMśw i BMw uszkodzone w stopniu 2 i 3, przez patogeny korzeniowe i (lub) owadzie szkodniki wtórne.

Przebudowywać przy pomocy podsadzeń. Planowane podsadzenia mogą obejmować zredukowaną powierzchnię wydzielen.

Kategoria C – drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych:

1. Drzewostany stabilne, mieszane, częściowo zgodne z TD, z udziałem gatunków pożądaných (Db, Bk, Js, Kl, Lp, Wz, Jw, Jd) – przebudowa trzebieżą przekształceniową.
2. Drzewostany średnich klas wieku z warstwą sztucznie posadzonego lub spontanicznie powstałego podrostu złożonego z gat. zgodnych z TD (odsłanianie wartościowych płatów młodego pokolenia).

Pozostałe ustalenia

W opisanu ogólnym należy ująć, że na działkach zrębowych zróżnicowanych pod względem glebowym i wilgotnościowym, a opisanych jednym typem siedliskowym, przy rozmieszczaniu poszczególnych gatunków drzew należy uwzględniać niewyłączone małe powierzchnie siedlisk i mikrosiedlisk, nie kierując się proporcjonalnym rozmieszczeniem gatunków wynikających z TD. Istnienie mikrosiedlisk należy zasygnalizować w informacjach różnych OT danych wydzielen.

16 Propozycja przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych – do uszczegółowienia podczas obrad NU

Zgodnie z Zarządzeniem nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia "Instrukcji urządzania lasu" w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe należy przyjąć następujące wieki rębności dla gatunków panujących:

- Db – 150 lat;
- Js, Wz – 120 lat;
- Bk – 110 lat;
- So, Md, Kl, Jw., Dbc – 100 lat;
- Św, Dg, Gb, Brz, Ol, Lp – 80 lat;
- Os, Ak – 60 lat;
- Tp, Wb, Ols – 40 lat.

Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N) obejmuje lasy niestabilne (niezależnie od wieku), o których mowa w § 42 IUL, a których obecny stan i kondycja wskazują na zaawansowany proces rozpadu.

17. Określenie potrzeb w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego

Nadleśnictwo Świebodzin podczas ostatniej rewizji PUL zostało zaliczone do I, najwyższej kategorii zagrożenia pożarowego lasów. Plan ochrony przeciwpożarowej należy opracować zgodnie z:

- Instrukcją Urządzania Lasu będącej załącznikiem do Zarządzenia nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r., obowiązującego w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych od 1 stycznia 2024 r.
- Instrukcją Ochrony przeciwpożarowej lasu, wprowadzoną Zarządzeniem nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 23.12.2019 r.
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów,
- Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Należy ocenić lokalizację punktów czerpania wody i dojazdów pożarowych. Nadleśnictwo Świebodzin planuje modernizację 5 punktów czerpania wody na terenie leśnictw: Myszecin – 1 szt., Międzylesie – 2 szt. i Niedźwiedź – 2 szt. Poczynione kroki inwestycyjne mają na celu wypełnienie wymogów instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu, tj. zapewnienie ciągłej dostępności do wody oraz zapewnienie odpowiedniego zasobu wody do celów gaśniczych. Stwierdza się, że sieć dróg leśnych stanowiących dojazdy pożarowe w połączeniu z gruntowymi drogami publicznymi wymaga uzupełnienia celem dostosowania

do wymogów wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r., tj. 750 metrów od dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższej drogi wykorzystywanej jako dojazd pożarowy. Lokalizacje dojazdów pożarowych, które miałyby zapewnić wyżej wymienione parametry dostępu szczegółowo określono w opracowaniu docelowej sieci dróg, którym dysponuje Nadleśnictwo Świebodzin. Priorytetem na najbliższe dziesięciolecie, oprócz uzupełnienia sieci dojazdów pożarowych w leśnictwach Niedźwiedź i Jordanowo, jest sukcesywne poprawianie stanu i jakości istniejących dróg pożarowych, również przy współpracy z lokalnym samorządem. Pasy przeciwpożarowe uznane przez Nadleśnictwo za konieczne do utrzymania powinny być przedstawione w formie stosownego wykazu wraz z podaniem ich rozmiaru oraz lokalizacji w formie załącznika mapowego. Wszystkie elementy infrastruktury leśnej należy uzgodnić z Nadleśnictwem. Elementy liniowe LMN należy uzupełnić o atrybuty nazw i numerów inwentarzowych (dotyczy m.in. pasów p.poż., dojazdów pożarowych).

Plan z mapami przeglądowymi ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25 000, po zaopiniowaniu przez Komendantów Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej i w uzgodnieniu z Wydziałem Obronności i Ochrony Mienia RDLP w Zielonej Górze powinien zostać przedstawiony na Naradzie Urzędzeniowej, a następnie przedłożony do uzgodnienia Komendantowi Wojewódzkiemu PSP w Gorzowie Wlkp.

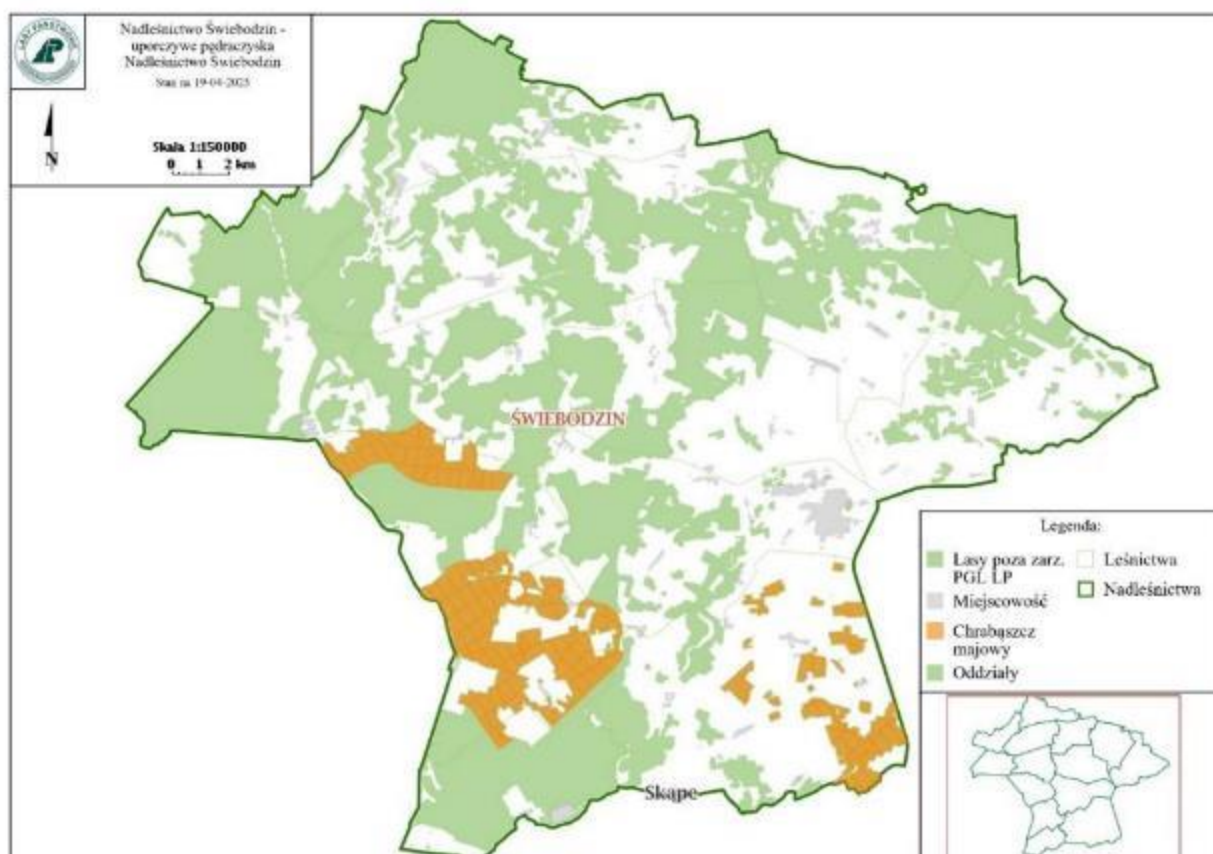
18 Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł itp.

18.1. Uporczywe pędraczyska

Na podstawie Decyzji nr 13 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 20.02.2007 r. (zn. spr.: ZZ-O-7201-1/07) na terenie Nadleśnictwa Świebodzin ustalono powierzchnie zagrożone występowaniem szkód od pędraków – określanych jako „stałe uporczywe pędraczyska”:

- Obręb leśny: Ołobok, leśnictwa Niedźwiedź, Ołobok, Międzyłesie, oddz: 1-3, 5-21, 23-31, 84-91, 95-106, 112-116, 122-129, 135-142, 150-160, 167-171, 179-184, 194-199, 209-215, 309-310, 327-337, 343-363 – o łącznej powierzchni **3127,71 ha**.

Lokalizacja „uporczywych pędraczysk” w Nadleśnictwie Świebodzin

Na terenie Nadleśnictwa Świebódzin w ostatnich latach przeprowadzono wielkoobszarowe zabiegi ochronne w kierunku zwalczania imago chrabąszcza majowego odpowiednio:

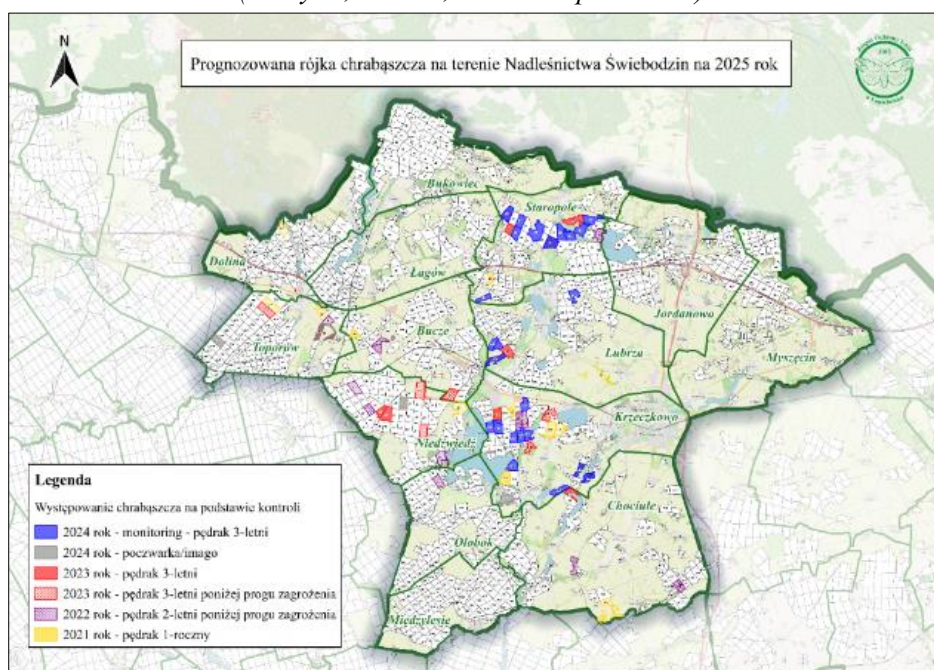
Zabiegi zwalczania chrabąszcza majowego na terenie Nadleśnictwa Świebódzin.

Gatunek owada	Rok zabiegu	ŚOR	Rodzaj zabiegu	Nr pola zabiegowego	Powierzchnia zakwalifikowana do zabiegu (HA)
Chrabąszcz majowy (<i>Melolontha melolontha</i>)	2021	Mospilan 20 SP	Naziemny	I Niedźwiedź	47,30
				II Bucze	53,08
				III Krzeczkowo	49,62
			RAZEM NAZIEMNY:		150,00
Chrabąszcz majowy (<i>Melolontha melolontha</i>)	2022	Mospilan 20 SP	Samolotowy	14-11 1	471,00
				14-11 2	127,00
				14-11 3	255,00
				14-11 4	208,00
			RAZEM SAMOLOTOWY:		1061,00
		Mospilan 20 SP	Naziemny	I Bucze	11,44
				II Krzeczkowo	61,25
				III Niedźwiedź	10,46
				IV Dolina	124,25
				V Chociule	17,60
			RAZEM NAZIEMNY:		225,00
Chrabąszcz majowy	2025	Mospilan 20 SP	Naziemny	I	21,00
				II	21,00

Gatunek owada	Rok zabiegu	ŚOR	Rodzaj zabiegu	Nr pola zabiegowego	Powierzchnia zakwalifikowana do zabiegu (HA)
<i>(Melolontha melolontha)</i>				III	8,38
				IV	28,65
				V	22,00
				VI	8,90
				VII	60,07
				RAZEM NAZIEMNY:	170,00
		Mospilan 20 SP	Samolotowy	I	861,18
				II	270,11
			RAZEM SAMOLOTOWY:		1131,29
		Los Ovados 200 SE	Doświadczalny samolotowy	I	151,50
				RAZEM DOŚWIADCZALNY:	151,50

Nadleśnictwo Świebodzin z uwagi na duże zagrożenie od pędraków, działając zapobiegawczo w dniu 10.03.2021 r. po zaopiniowaniu przez ZOL wprowadziło do stosowania „Program hodowlano-ochronny na lata 2021-2030 w zakresie ograniczania szkód od pędraków w obszarze uporczywych pędraczysk w Nadleśnictwie Świebodzin” (Zn. spr.: ZGO.7101.2.2021). Ze względu na historycznie występujące szkody od pędraków w uprawach leśnych oraz wykonywane zabiegi ograniczania populacji chrabąszcza w latach: 2021 i 2022, stwierdzono potrzebę weryfikacji obszaru uznanego za uporczywe pędraczysko i rozszerzenie go o oddziały spełniające kryteria pędraczysk. Wykonawca wyznaczy obszary szkód powodowane przez pędraki niezależnie od zasięgów uporczywych pędraczysk. Wskazując przyczynę uszkodzeń należy odnotować gatunek – chrabąszcz majowy.

Występowanie chrabąszcza majowego na terenie nadleśnictwa Świebodzin na podstawie wykonanych kontroli w latach 2021-2024 rok (P. Dyba, 2025 r., ZOL w Łopuchówku)

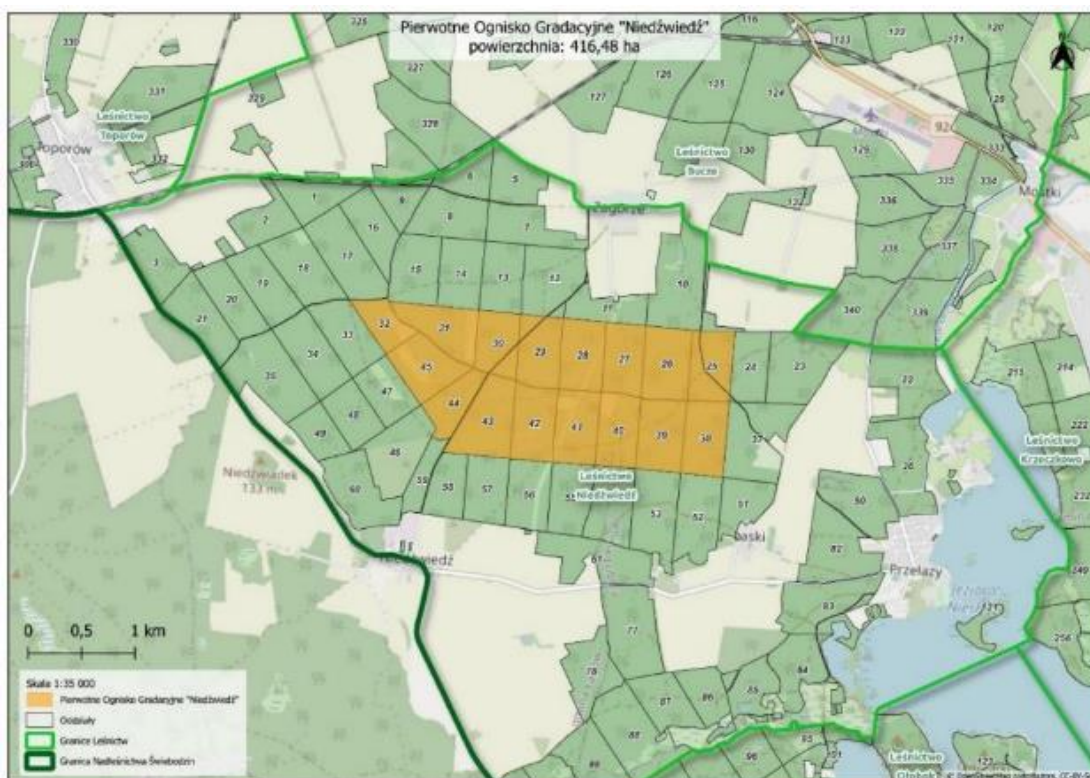
18.2. Pierwotne ogniska gradacyjne

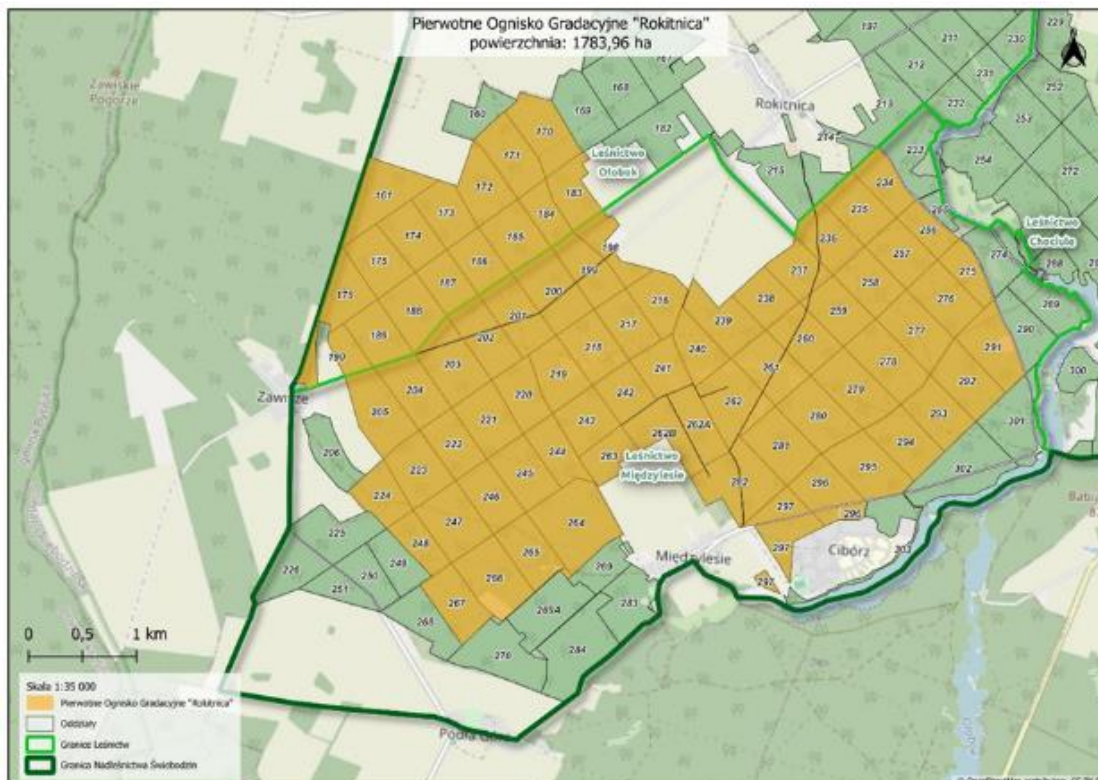
Na podstawie Decyzji nr 18 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 03.03.2022 r. „w sprawie uznania niektórych drzewostanów za pierwotne ogniska gradacyjne, na podstawie wieloletnich obserwacji i rejestracji miejsc, w których najczęściej dochodziło do masowego pojawu foliofagów” (Zn. spr.: ZG.700.3.2022) na terenie Nadleśnictwa Świebodzin za Pierwotne Ogniska Gradacyjne w skrócie „POG”, zostały uznane dwa obszary położone na terenie obrębu leśnego Ołobok:

Pierwotne ogniska gradacyjne na terenie Nadleśnictwa Świebodzin

Lp.	Nazwa	Obręb leśny	Leśnictwa	Powierzchnia (ha)
1	POG Niedźwiedź	Ołobok	Niedźwiedź	416,48
2	POG Rokitnica		Ołobok, Międzylesie	1783,96
Razem				2200,44

POG Niedźwiedź

Nadleśnictwo Świebodzin w roku 2025 uzgadnia z Zespołem Ochrony Lasu oraz RDLP w Zielonej Górze „Zasady kompleksowego zagospodarowania drzewostanów w pierwotnych ogniskach gradacyjnych w Nadleśnictwie Świebodzin”. Program zostanie przyjęty do stosowania w Nadleśnictwie Świebodzin decyzją Nadleśniczego w roku 2025 (Zn. spr.: ZGO.7100.3.2025).

Podczas prac urzędniowych w celu określenia stanu sanitarnego lasu wykonawca zinventaryzuje i opíše w kartach dokumentacji źródłowej wszystkich zaistniałych i stwierdzonych w taksowanych drzewostanach uszkodzeń, zgodnie z obowiązującymi instrukcjami ochrony lasu oraz urządzania lasu. Wszystkie dane zarejestrowane w trakcie prac taksacyjnych, jak również uzyskane z nadleśnictwa, w tym ogniska gradacyjne powinny zostać ujęte na mapie przeglądowej ochrony lasu, która będzie opracowana zgodnie z instrukcją urządzania lasu i omówiona w elaboracie.

18.3. Obszar Wzmożonego Występowania Kornika Ostrożębnego (OWWKO)

Z uwagi na rozproszony charakter występowania szkód obszary leśne Nadleśnictwa Świebodzin nie zostały ujęte w decyzji nr 70 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 02.09.2021 r. w sprawie ustanowienia Obszarów Wzmożonego Występowania Kornika Ostrożębnego na terenie wybranych nadleśnictwa RDLP w Zielonej Górze.

18.4. Obszary wzmożonego występowania szkód od zwierzyny łownej

Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin szkody wyrządzane w uprawach, młodnikach i drzewostanach przez zwierzynę płową stanowią istotny problem od wielu lat. Podejmowane działania zmierzające do ograniczenia uszkodzeń powodowanych przez jeleniowate to głównie grodzenia i stosowanie repelentów do zabezpieczenia upraw i młodników. W ostatnich latach ilość szkód zmalała na co wpływ miało wiele czynników m. in. wzrost presji gatunkowej wilka (*Canis lupus*) na wszystkie jeleniowate, przy istotnym spadku populacji dzików związanym z objęciem terenów Nadleśnictwa Świebodzin strefami występowania wirusa ASF (afrykańskiego pomoru świń).

Powierzchnia szkód od zwierzyny według fazy rozwojowej drzewostanów w latach 2018 - 2024 na terenie Nadleśnictwa Świebodzin (stan na dzień 2.05.2025 r.)

Rok wyst. szkody	Stadium rozwojowe drzewostanu									SUMA
	Uprawa			Młodnik			Drzewostan			
	Pow. szkód spowodowanych przez ssaki (ha)									
	11-30 %	31-60 %	>60 %	11-30 %	31-60 %	>60 %	11-30 %	31-60 %	>60 %	
2024	22,73	10,60	0,00	35,44	10,46	0,20	0,00	5,52	0,25	85,20
	21-40 %	>40 %	razem	21-40 %	>40 %	razem	>40 %	31-60 %	razem	
2023	15,85	6,04	21,89	15,71	0,20	15,91	0,00	0,00	0,00	37,80
2022	21,55	0,80	22,35	13,28	0,50	13,78	0,00	0,00	0,00	36,13
2021	22,20	14,17	36,37	59,57	6,89	66,46	3,14	0,00	3,14	105,97
2020	21,93	3,12	25,05	17,98	0,50	18,48	1,35	0,00	1,35	44,88
2019	17,52	3,17	20,69	27,77	6,40	34,17	0,25	0,50	0,75	55,61
2018	29,93	1,95	31,88	39,38	4,81	44,19	0,00	0,00	0,00	76,07

18.5. Obszary wzmożonego występowania szkód od jemioli

Występowanie jemioli na gatunkach drzew iglastych na terenie Nadleśnictwa Świebodzin, jej wpływ na stan sanitarny drzewostanów powyżej 20 roku życia oraz ich kondycję od kilku lat są obserwowane regularnie.

Powierzchnia ogólna zarejestrowanych uszkodzeń przez jemiolę w latach 2020 – 2024 na terenie Nadleśnictwa Świebodzin (stan na dzień 1.05.2025 r.)

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	Ogółem
Powierzchnia występowania (ha)	5,80	0,00	11,57	0,00	40,84	66,38

Wykaz powierzchni zarejestrowanych z uszkodzeniami przez jemiolę w latach 2020 – 2024 (stan na dzień 1.05.2025 r.)

Rok - powierzchnia występowania (ha)	Adres leśny	Powierzchnia całkowita	Powierzchnia uszkodzona	Stopień uszkodzenia
2024 r. 40,84 ha	14-11-3-15-228-a-00	5,20	3,20	2
	14-11-3-15-228-b-00	4,02	2,50	2
	14-11-3-15-248-i-00	2,55	2,55	1
	14-11-3-15-249-f-00	4,00	4,00	1
	14-11-3-15-254-i-00	3,01	3,01	1
	14-11-3-15-336-f-00	4,18	4,00	1
	14-11-3-15-338-j-00	2,76	2,76	2
	14-11-3-15-340-g-00	1,78	1,78	3
	14-11-3-15-221-a-00	2,33	2,33	1
	14-11-3-15-221-b-00	6,23	4,35	1
	14-11-3-15-221-c-00	6,28	6,28	1
	Leśnictwo Krzeczkowo	42,34	36,76	-
	14-11-1-05-203-g-00	4,81	0,15	2
	14-11-1-05-233-c-00	5,93	0,10	1
	14-11-1-05-233-d-00	5,63	0,30	2
	Leśnictwo Toporów	16,37	0,55	-
	14-11-2-08-101-n-00	2,41	2,41	2
	14-11-2-08-106-n-00	1,12	1,12	1
	Leśnictwo Ołobok	3,53	3,53	-
2022 r. 11,57 ha	14-11-3-12-10-a-00	11,57	11,57	1
	Leśnictwo Jordanowo	11,57	11,57	-
2020 r. 5,80 ha	14-11-2-08-123-a-00	4,45	4,45	3
	14-11-2-08-123-a-99	1,35	1,35	3
	Leśnictwo Ołobok	5,80	5,80	-

Uszkodzenia spowodowane przez jemiolę w roku 2025 odnotowano na łącznej powierzchni 8,17 ha w obrębie leśnym Ołobok, Leśnictwie Ołobok (stan na dzień 1.05.2025 r.).

Na wniosek Nadleśnictwa Świebodzin zostanie przeprowadzona szczegółowa inwentaryzacja występowania jemioli wraz ze sporządzeniem wykazu wydzieleni oraz podaniem planowanych wskázówek gospodarczych wynikających ze stopnia uszkodzenia drzewostanu. Dodatkowo należy zestawić warstwę LMN ze stopniami uszkodzeń oraz wyznaczyć obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód.

18.6. Obszary wzmożonego występowania bobra europejskiego

Na terenie Nadleśnictwa Świebodzin szkody spowodowane przez bobry (*Castor fiber*) w ostatnich latach istotnie rosną i są rokrocznie rejestrowane. Duża ilość terenów na których aktualnie bytują bobry znajduje się w ekosystemach referencyjnych oraz obszarach cennych przyrodniczo i tym samym zostały wyłączone z prac gospodarczych

Powierzchnia ogólna zarejestrowanych uszkodzeń przez bobry w latach 2019 – 2024 na terenie Nadleśnictwa Świebodzin (stan na dzień 1.05.2025 r.)

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Ogółem
Powierzchnia szkody (ha)	1,09	2,90	3,57	0,50	0,40	6,34	14,80

Nie zachodzi potrzeba rejestrowania szkód, których sprawcą jest bóbr.

19 Propozycja podziału na gospodarstwa, w tym potrzeby utworzenia gospodarstwa lasów niestabilnych oraz wyróżnienia jednostek kontrolnych w gospodarstwie przerębowym – do uszczegółowienia podczas obrad NU

Należy przyjąć następujący podział na gospodarstwa

1. Gospodarstwo specjalne (S),
2. Gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS),
3. Gospodarstwo zrębowe (Z),
4. Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (P-Z),
5. Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N).

Do gospodarstwa specjalnego (S) należy zaliczyć obszary pełniące funkcje specyficzne w nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych:

- siedliska przyrodnicze zachowane w stanie A,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- drzewostany zachowawcze,
- lasy na siedliskach suchych (Bs), bagiennych (Bb, BMb, LMb) i łęgowych (Lł),
- lasy stanowiące całoroczne ostoje zwierząt chronionych,
- siedliska bagienne (Ol, OIJ) w trzecim wariancie wilgotności,
- lasy na obszarach o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych.
- priorytetowe siedliska przyrodnicze: 91D0 (bory i lasy bagienne) i 91E0 (łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe),
- powierzchnie doświadczalne.
- Obszary Cenne Przyrodniczo (OCP 1) w tym starolasy.

Generalną zasadą w tym gospodarstwie jest zaniechanie pozyskania (głównie użytkowania rębego) wszędzie tam gdzie wymagają tego przepisy prawa, przyjęte założenia lub stan przyrody. Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do gospodarstwa specjalnego może w uzasadnionych przypadkach wykraczać poza przedstawione powyżej kryteria, dlatego podlegał on będzie zatwierdzeniu podczas NPP.

Gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS) obejmuje obszary lasów z intensywnym i zrównoważonym zagospodarowaniem rekreacyjnym i turystycznym. Są to tereny o szczególnym znaczeniu kulturowym dla lokalnej społeczności. Nadleśnictwo przeprowadziło wstępną analizę potencjalnych zasięgów lasów o zwiększonej funkcji społecznej. (Szczegółowy wykaz + mapa znajduje się w rozdziale 20). Wykaz oraz mapa zostaną zaktualizowane we współpracy z Zespołem Lokalnej Współpracy. Końcowe zestawienie zatwierdzone zostanie podczas NPP.

Do gospodarstwa zrębowego (Z) należy zaliczyć wszystkie drzewostany (oprócz tych, które weszły do gospodarstw S, OS, N), w których ze względu na typ siedliskowy lasu (Bśw, Bw, BMśw, BMw) oraz TD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania (rębnią zupełną).

Do gospodarstwa przerębowo-zrębowego (P-Z) należy zaliczyć wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych na siedliskach LMśw, LMw, Lśw, Lw, Lł, OLJ (oprócz tych, które weszły do gospodarstwa specjalnego), w których stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (rębiami częściowymi i gniazdowymi). Do tego gospodarstwa będą zaliczone również lasy na siedliskach borowych, w których realizuje się lub będzie planować zagospodarowanie rębiami złożonymi.

Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N) obejmuje lasy niestabilne (niezależnie od wieku), o których mowa w § 42 IUL, a których obecny stan i kondycja wskazują na zaawansowany proces rozpadu.

Będą tu zaliczane lasy w 3 i 4 stopniu stabilności. Zakłada się, że będą to lasy gospodarcze (bez gospodarstwa S, OS) spełniające łącznie następujące cechy:

- na siedliskach porolnych i siedliskach odwadnianych, głównie BMśw2, BMw, LMśw, LMw, Lśw, Lł,
- z panującą sosną w wieku +61 lat lub świerkowe w wieku +31 lat,
- uszkodzone w stopniu powyżej 60% (bierze się tu pod uwagę sumę bieżących i historycznych uszkodzeń, mierzonych ubytkiem drzew i spadkiem zadrzewienia).

Wejdą tu także lasy gospodarcze, niespełniające łącznie tych kryteriów, ale będące w fazie rozpadu (uszkodzenia na poziomie 80-100%).

Cecha stabilności drzewostanu zostanie określona wg stanu na gruncie, z wykorzystaniem danych bazy SILP, gdzie rejestrowano szkody spowodowane przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiołę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.). Wykorzystane zostaną również dane ZOL, RDLP i nadleśnictwa. RDLP w Zielonej Górze zestawia dane w postaci warstw geometrycznych, z uwzględnieniem symulacji wykonanych przez prof. Jarosława Sochę. Propozycję nadleśnictwa przedstawiono podczas obrad NW.

Ostateczny wykaz drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa odbudowy lasów niestabilnych, po kontrolach bieżących zostanie poddane ocenie podczas narady NPP.

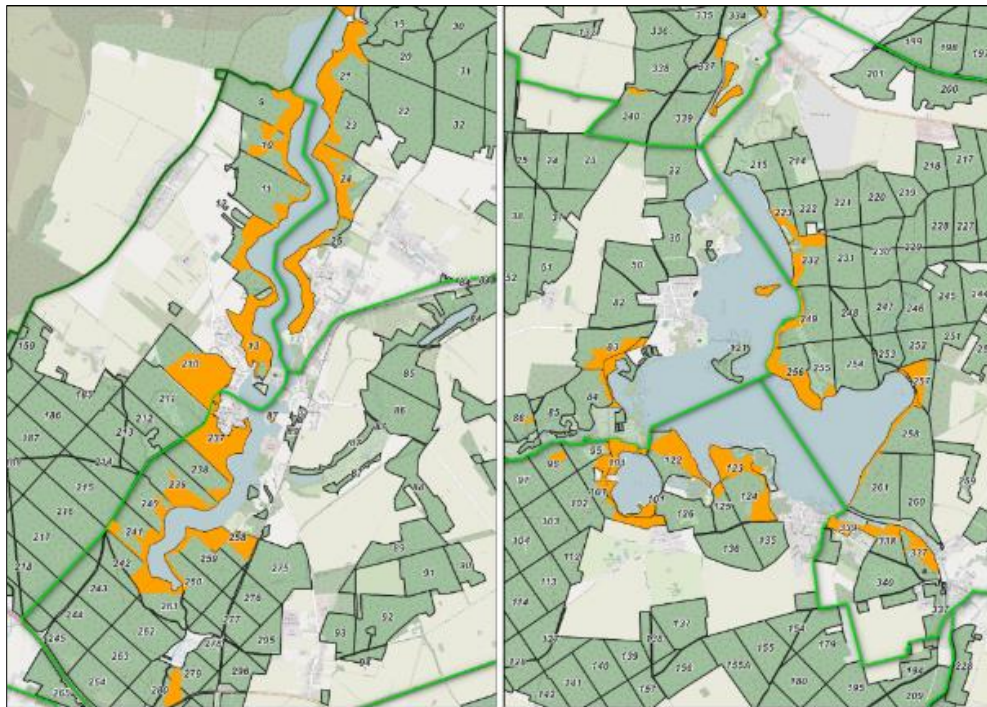
20 Wskazanie wstępnej propozycji obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności i potrzebie utworzenia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego

Wstępna propozycja Nadleśnictwa pozostaje zgodna z listą lasów HCVF w kategorii 6.1 – *lasów kluczowych dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności*, wyznaczonych zgodnie z Decyzją nr 103 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 5 października 2022 r. w sprawie wyznaczenia lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) na terenie RDLP w Zielonej Górze.

Dodatkowo, zgodnie z § 2 ust. 4, pkt. a) oraz b) *Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych*, wprowadzonych do stosowania Zarządzeniem DGLP nr 58 z dnia 5 lipca 2022 r. zakres ten został poszerzony o dodatkowe wydzielienia, na których zlokalizowane są obiekty dziedzictwa kulturowego, w tym

zabytki wpisane do Rejestru Zabytków, jak i nie wpisane do Rejestru tj. miejsca związane z obozami pracy przymusowej oraz drzewostany położone w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych. Łączna powierzchnia wstępnej propozycji Nadleśnictwa obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności wynosi **664,45 ha**.

Wstępna propozycja obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności (główne obszary)

Ostateczna lista wytypowanych wydziałów zostanie przekazana Wykonawcy po zakończeniu ustaleń w ramach Zespołu Lokalnej Współpracy.

21 Przedstawienie wstępnej listy interesariuszy procesu opracowywania projektu planu urządzenia lasu, tj. zespołu lokalnej współpracy

Zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji w odniesieniu do środowiska w procedurze sporządzenia projektu planu urządzenia lasu zapewnia się poprzez dostęp do informacji o środowisku oraz udział w konsultacjach i opiniowanie ustaleń projektu planu, w tym zaproszenie przez nadleśniczego przedstawicieli samorządów, instytucji i stowarzyszeń, przedsiębiorców leśnych oraz osób i organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody do prac w zespole lokalnej współpracy (§ 166 ust. 1 pkt 1 IUL).

Nadleśnictwo zaprosi do członkostwa w Zespole Lokalnej Współpracy przedstawicieli lokalnych gmin, stowarzyszeń lokalnych współpracujących dotychczas z nadleśnictwem w zakresie różnych inicjatyw wspólnych oraz organizacji zainteresowanych ochroną lasu i przyrody.

Zaproszenia zostaną wystosowane bezpośrednio po NW do wymienionych poniżej:

➤ ***Lokalnych grup społecznych***

- Urząd Miasta i Gminy Świebodzin,
- Starostwo Powiatowe w Świebodzinie
- Starostwo Powiatowe w Sulęcinie
- Urząd Gminy Lubrza
- Urząd Gminy Szczaniec
- Urząd Gminy Łagów
- Urząd Gminy Skąpe
- Urząd Miasta i Gminy Torzym
- Lubuski Związek Pszczelarzy
- Celowy Związek Gmin
- Lokalne szkoły.

➤ ***Członków Instytucji współpracujących z Lasami Państwowymi lokalnie związanych z Nadleśnictwem Świebodzin:***

- Klub Przyrodników
- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Ziemi Lubuskiej
- Komitet Ochrony Orłów, Region Wielkopolska i Ziemia Lubuska Katedra Zoologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu
- Polski Związek Łowiecki, przedstawiciele lokalnych kół łowieckich
- Polski Związek Wędkarski, Okręg Zielona Góra
- Stowarzyszenie Przedsiębiorców Leśnych im. Mieczysława Wierzbickiego Oddział Z. Góra
- Centrum Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych w Wędrzynie

➤ **osoby fizyczne, które interesują się tematyką leśną (chęć uczestnictwa jak dotychczas zadeklarowały 4 osoby)**

Nabór do Zespołu Lokalnej Współpracy będzie miał charakter otwarty; nadleśnictwo ogłosi informację o naborze do ZLW na stronie internetowej nadleśnictwa oraz w inny przyjęty w nadleśnictwie sposób komunikacji.

22 Przyjęcie wykazu map i formy ich przygotowania (zgodnie z zapisami § 84, 150, 151 i 160) oraz wskazanie formy oprawy opisów taksacyjnych, opisanie ogólnego, programu ochrony przyrody, a także ewentualnych dodatkowych opracowań

Mapy tematyczne należy wykonać zgodnie z zapisami określonymi w § 84, 150, 151 i 160 IUL.

Wyszczególnienie elementów planu w formie analogowej wraz z określeniem ilości niezbędnej dla poszczególnych podmiotów:

Element planu	Ilość	Uwagi
Część opisowa – oprawione wydruki		
Opisanie ogólne (elaborat z kieszenią na mapy).	2	Nadleśnictwo, RDLP
Opisy taksacyjne + tabele i wzory.	1x3	konieczne numery oddziałów na każdej stronie
Wykazy zadań gospodarczych i zestawienia zbiorcze zadań.	1x3	
Program ochrony przyrody.	2	Nadleśnictwo, RDLP
Prognoza oddziaływania na środowisko.	3	Nadleśnictwo, RDLP, RDOŚ
Część kartograficzna – wydruki map		
Mapy gospodarcze w skali 1:5 000 (format A1) wraz z podziałem na arkusze w skali 1:25 000.	1	Teczka
Mapy przeglądowe (tematyczne) w skali 1:25 000 dla obrębów (x3)		
Drzewostanów na płótnie.	4x3	składane do formatu A4, podklejone na płótnie, laminowane
Cięć rębnych na płótnie.	4x3	składane do formatu A4, podklejone na płótnie, laminowane
Typów siedliskowych lasu.	1x3	Rulon
Ochrony przeciwpożarowej.	3x3	Rulon
Ochrony lasu.	1x3	Rulon
Gospodarki łowieckiej.	2x3	Rulon
Obszarów chronionych i funkcji lasu.	3x3	Nadleśnictwo, RDLP, RDOŚ (jako załącznik do Prognozy oddziaływania na środowisko)
Zagospodarowania rekreacyjnego.	1x3	Rulon
Walogów przyrodniczo-kulturowych.	3x3	Nadleśnictwo, RDLP, RDOŚ (jako załącznik do POP)
Nasiennictwa i selekcji.	1x3	Rulon
Mapy czyste.	10x3	Rulon
Lokalizacji brakujących słupów oddziałowych.	1x3	Rulon
Zagrożenia pożarowego wg klas palności drzewostanów	1x3	Rulon
Mapy w skali 1:50 000		
Sytuacyjno-przeglądowa obszaru nadleśnictwa z nadaną kolorystyką leśnictw.	5 (+1)	Rulon + egzemplarz dla RDLP umieszczony w kieszeni elaboratu
Sytuacyjno-przeglądowa obszaru nadleśnictwa – czysta.	5	Rulon
Opracowania i mapy dla leśnictw		
Operaty dla leśniczych - opis taksacyjny oraz wykaz zadań gospodarczych	14	
Książki walogów przyrodniczo-kulturowych i monitoringu oraz bazy (BOP) dla Leśnictw oraz jeden- zbiorczy BOP dla nadleśnictwa.	14 + 1	
Mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów laminowane.	2x14	składane do formatu A4, podklejone na płótnie, laminowane
Mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć.	2x14	składane do formatu A4, podklejone na płótnie, laminowane
Mapy gospodarczo-przeglądowe walogów przyrodniczo-kulturowych.	14	Rulon
Mapy gospodarczo-przeglądowe leśnictw w skali 1:10 000 – czyste.	5x14	Rulon

Oprócz egz. wym. w powyższej tabeli wykonawca projektu PUL przedstawi do odbioru na dzień 1.09.2027 r. oprawiony na miękko egz. PONŚ oraz mapę funkcji lasu – do uzgodnień z RDOŚ.

Ze względu na brak konieczności wykonania dodatkowych opracowań niezawartych w IUL wszelkie nadmiarowe opracowania powinny być składane w ramach osobnego zamówienia przez Nadleśnictwo Świebodzin.

Na mapach gospodarczych i gospodarczo-przeglądowych, powinny znaleźć się wszystkie elementy obligatoryjne określone przez IUL oraz następujące elementy fakultatywne:

- kasowniki (dla wszystkich szczegółów liniowych niestanowiących granicy wydzielenia);
- granice działek zrębowych wraz z opisami (obrazujące poszczególne rodzaje rębni);
- szerokość pasa zrębowego wraz z opisem (dla map w skali 1:10 000);
- linie ostępowe stałe i przejściowe.

Ponadto na mapach przeglądowych tematycznych należy zamieścić następujące fakultatywne elementy:

•mapa obszarów chronionych i funkcji lasu:

- stanowiska roślin chronionych;
- źródła;
- użytki ekologiczne;
- powierzchnie badawcze;
- OCP

•mapa gospodarki łowieckiej:

- poletka łowieckie;
- stałe urządzenia łowieckie (wg lokalizacji wskazanych przez Nadleśnictwo);
- granice obwodów łowieckich;
- granice rewirów łowieckich dla obwodów 104 oraz 114 (wg lokalizacji wskazanych przez Nadleśnictwo).

•mapa ochrony lasu:

- stałe miejsca kontroli lotu (pułapki feromonowe) brudnicy mniszki;
- stałe partie kontrolne jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny;
- obszary intensywnego szkodnictwa leśnego wg rodzajów (wskazane przez nadleśnictwo);
- ogniska gradacyjne;

•mapa zagospodarowania rekreacyjnego:

- miejsca historyczne i obiekty pamięci narodowej;
- zabytkowe cmentarze;
- LoZFS

•mapa walorów przyrodniczych – kulturowych:

- drzewo lub grupa drzew pozostawiona do naturalnego rozpadu (kępy zrębowe);
- stanowiska roślin chronionych;
- stanowiska zwierząt chronionych (stanowiska zwierząt o znanej lokalizacji za wyjątkiem stref ochronnych);
- lasy i inne grunty wpisane do rejestru zabytków;
- użytki ekologiczne;
- bagna i tereny podmokłe;

- torfowiska.

Mapy sytuacyjno-przeglądowe i przeglądowe należy złożyć do formatu A4 i umieścić w sztywnych futerałach z opisem na froncie (logo LP, nazwa nadleśnictwa, nazwa obrębu, okres obowiązywania planu, MAPY PRZEGLĄDOWE), i grzbiecie (MAPY nazwa obrębu, okres obowiązywania planu).

Opisy na frontach opracowań opisowych: logo LP oraz:

- PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2028-2037 ELABORAT.
- PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2028-2037 OPIS TAKSACYJNY
- PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2028-2037 WYKAZ ZADAŃ GOSPODARCZYCH
- PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2028-2037 PROGRAM OCHRONY PRZYRODY.
- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO projektu PUL Nadleśnictwa Świebodzin na lata 2028-2037.

Opisy na GRZBIETACH opracowań opisowych:

- PUL Nadleśnictwa Świebodzin 2028-2037 ELABORAT.

Pozostałe w sposób analogiczny.

Mapa sytuacyjno-przeglądowa ma zostać umieszczona w kieszeni elaboratu.

Opisy taksacyjne należy wykonać w formacie A3 w układzie poziomym, operaty leśniczych w formacie A4 w układzie poziomym, pozostałe wydruki w formacie A4 w układzie pionowym.

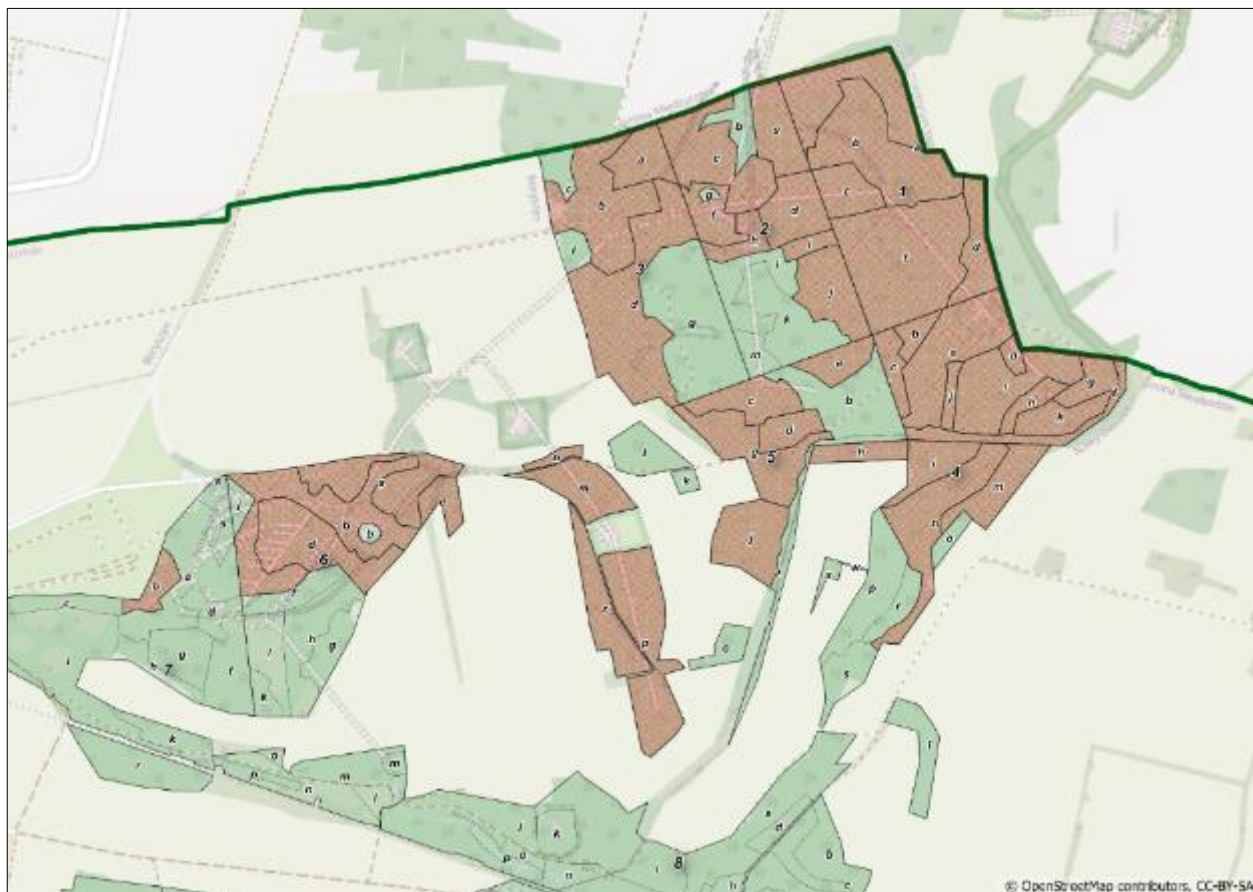
Egzemplarze map do zalaminowania i podklejenia na płótnie zostały wyszczególnione w tabeli powyżej.

Wykonawca prac urzędniowych wszystkie wymienione wyżej dokumenty (w tym mapy) przekaże również w formie elektronicznej (*.doc., *.jpg, *.pdf). Warstwy (shp) mapy numerycznej należy również umieścić na trwałym nośniku elektronicznym.

23 Inne istotne problemy dotyczące nadleśnictwa

W przypadku planowania działań gospodarczych w drzewostanach, na których stwierdzono obecność dławisza okrągłolistnego (*Celastrus orbiculatus*), należy przyjąć indywidualne podejście uwzględniające specyfikę występowania tego gatunku. Dławisz okrągłolistny, jako silnie ekspansywne pnącze obcego pochodzenia, może stanowić poważne zagrożenie dla stabilności i rozwoju naturalnych ekosystemów leśnych, szczególnie w młodszych i zrekultywowanych drzewostanach. Jego obecność wymaga dokładnej inwentaryzacji i dostosowania zabiegów gospodarczych – zwłaszcza cięć i działań odnowieniowych – tak, by ograniczyć jego dalsze rozprzestrzenianie się oraz minimalizować negatywny wpływ na trwałość lasu.

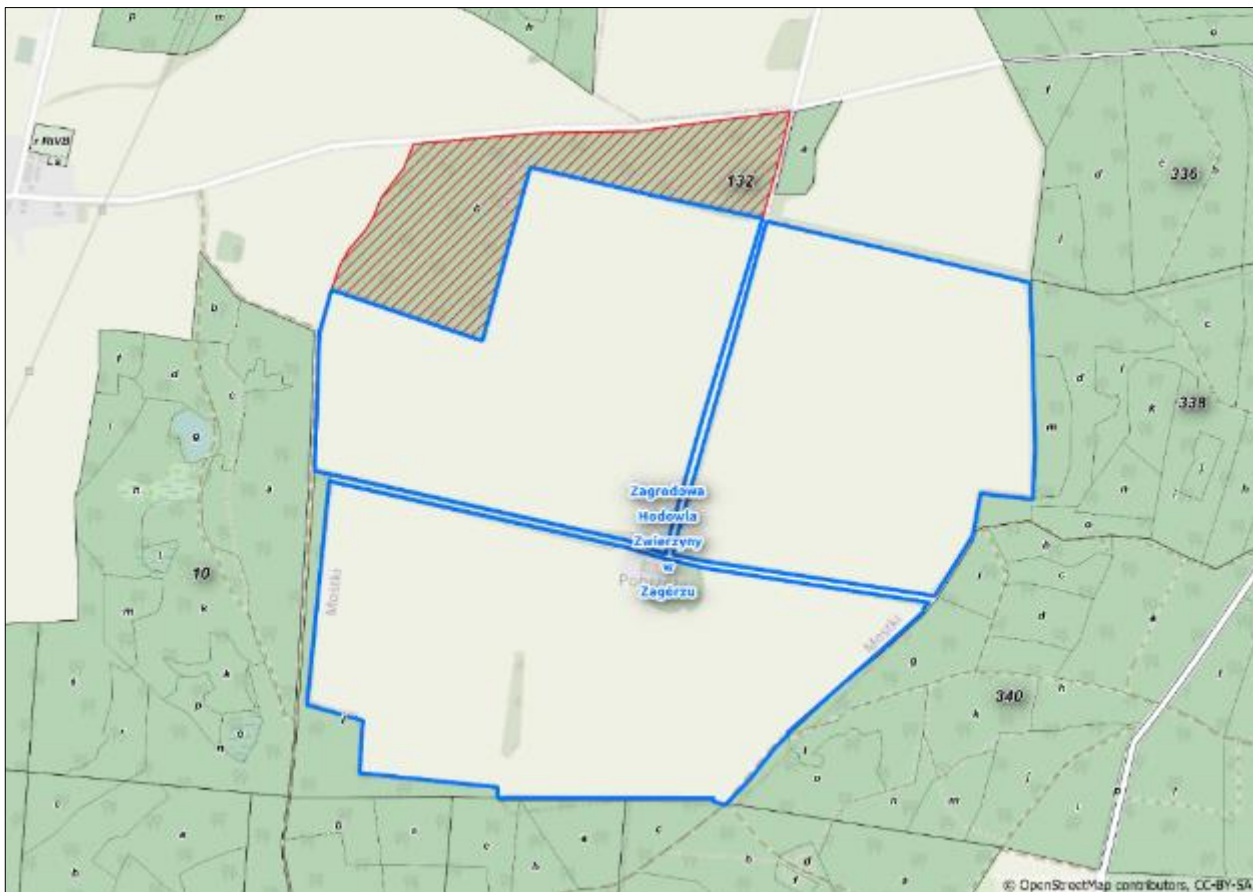
Mapa występowania dławisza okrągłolistnego (*Celastrus orbiculatus*)

W przypadku gruntów pokopalnianych, które zostały poddane rekultywacji, konieczne jest indywidualne podejście do planowania zabiegów gospodarczych. Ze względu na zróżnicowane warunki siedliskowe, niejednorodną strukturę gleb, a także ograniczoną zdolność do naturalnej sukcesji leśnej, standardowe schematy zagospodarowania mogą okazać się niewystarczające lub nieefektywne. Wymaga to przeprowadzenia szczegółowej analizy siedliskowej oraz uwzględnienia etapów rekultywacji i rodzaju zastosowanej roślinności w procesie planowania zabiegów pielęgnacyjnych, odnowieniowych i ochronnych.

W wydzieleniu 14-11-1-04-132-b, stanowiącym kwaterę VII Zagrodowej Hodowli Zwierzyny w Zagórze, nie należy planować zadań z zakresu użytkowania rębego ze względu na jego szczególne przeznaczenie.

Lokalizacja kwatery VII Zagrodowej Hodowli Zwierzyny

24 Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko, dokonywanej na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, otrzymane z właściwego RDOŚ oraz inne istotne zagadnienia z zakresu działania RDLP (na podstawie uprzedniego wystąpienia do RDOŚ naczelnika właściwego ds. urządzania lasu)

Na podstawie § 161 ust. 2 pkt 3) IUL dyrektor RDLP w Zielonej Górze wystąpił, w terminie do trzech miesięcy przed NW, z wnioskiem do regionalnego dyrektora ochrony środowiska o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko oraz obszary Natura 2000. Przedmiotowe uzgodnienie było przedstawione w trakcie obrad NW.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim pismem z dnia 23.01.2025 r., zn.: WPN.611.3.2025.MSZ, działając na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na skutek wniosku Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze z dnia 20 stycznia 2025 r. znak: ZS.6003.2.2025, uzgodnił zakres i stopień szczegółowości

informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Świebodzin, na lata 2028-2037, zgodnie z art. 51 ust. 2 z uwzględnieniem art. 52 ust. 1 i 2 w/cyt. ustawy.

RDOŚ wniósł o rozszerzenie szczegółowości Prognozy o następujące zagadnienia:

- do sporządzenia prognozy zaleca się zwrócenie szczególnej uwagi na aspekt identyfikacji zagrożeń, oceny ich istotności oraz możliwości ograniczenia lub eliminacji w odniesieniu do dziko występujących populacji gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty Europejskiej oraz chronionych gatunków ptaków i ich siedlisk w zasięgu oddziaływania projektu planu urządzenia lasu,

- dokonanie szczegółowej analizy zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z ustaleniami obowiązujących planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

25 Istotne dodatkowe elementy:

25.1 Potrzeba oznaczenia niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujawnienia w planie urządzenia lasu gruntów stanowiących współwłasność

Należy oznaczyć niewyraźne granice pododdziałów, szczególnie w przypadku, gdy sąsiadujące ze sobą pododdziały cechują się podobną budową pionową, składem gatunkowym, bądź są w podobnym wieku. Granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. W razie potrzeby należy je oznaczyć na załamaniach granicy, wylotach i skrzyżowaniach „obraczkami na czerwono”, wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi.

Jeżeli przebieg granic nieruchomości zarządzanych przez Lasy Państwowe na styku z gruntami innej własności jest niejasny (brak graniczników) Nadleśnictwo Świebodzin przed wykonaniem zabiegów gospodarczych – głównie rębni oraz odnowień - dokona geodezyjnego wznowienia granic.

Nadleśnictwo Świebodzin posiada grunty stanowiące współwłasność, wyszczególnione w poniższej tabeli:

Powiat	Gmina	Obręb ewid.	Numer działki ewid.	Rodzaj użytku	Obręb leśny	Wydzielenie	Powierzchnia (ha)	Udział Nadleśnictwa
Świebodziński	Lubrza	Lubrza	151/1	B	Świebodzin	151-r-00	0,3635	185/1000
Świebodziński	Ołobok	Skąpe	150/10	B	Świebodzin	337-x-00	0,2507	748/10000
Świebodziński	Świebodzin ob. wiejski	Rozłogi	236/4	B	Świebodzin	236A-jx-00	0,1345	7106/10000

25.2 Inne formy władania nieruchomościami

i. Grunty udostępnione dla Nadleśnictwa Świebodzin

Nadleśnictwo zarządza gruntami własności Skarbu Państwa, które zostały przekazane w trwały zarząd Lasów Państwowych Nadleśnictwa Świebodzin:

Powiat	Gmina	Obręb ewid.	Numer działki ewid.	Powierzchnia (ha)	Numer księgi wieczystej
Świebodziński	Lubrza	Mostki	552	40,6100	ZG1S/00053888/3
			553	37,7100	
			555	49,3200	
			8/4	15,7800	
			20/5	16,0600	

Aktualnie trwa procedura określenia sposobu ewidencjonowania gruntów będących w trwałym zarządzie LP.

ii. Grunty udostępnione przez Nadleśnictwo Świebodzin

Służebność przesyłu na rzecz:

- Enea Operator Sp. z o.o., na łączną powierzchnię 32,5210 ha;
- PSE S.A, na łączną powierzchnię 30,1168 ha.

Służebność drogowa w następujących lokalizacjach:

- 14-11-1-05-236-o-00, na powierzchni 0,0530 ha
- 14-11-3-12-101~a-00, na powierzchni 0,0953 ha.
- 14-11-3-15-232~a-00), na powierzchni 0,0393 ha;
- 14-11-3-15-235~a-00, na powierzchni 0,1398 ha;
- 14-11-3-15-237~a-00, na powierzchni 0,1014 ha;
- 14-11-3-15-238-l-00, na powierzchni 0,0070 ha;

Grunty oddane w użytkowanie:

- jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej, na potrzeby związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa, o łącznej powierzchni 1382,0374 ha;
- Ośrodkowi Transportu Leśnego w Świebodzinie, w cel utrzymania i funkcjonowania zakładu, o powierzchni 2,2844 ha.

Grunty oddane w dzierżawę:

- w celu użytkowania rolniczego, na łączną powierzchnię 18,1887 ha
- w celu prowadzenia gospodarki łowieckiej, na łączną powierzchnię 48,9257 ha
- w celu prowadzenia działalności gospodarczej, na łączną powierzchnię 39,2082 ha
- pozostałe na łącznej powierzchni około 139 ha

25.3 Zakres wykorzystania materiałów teledetekcyjnych do planu urządzenia lasu

Wykonawca wykorzysta aktualne dane w postaci ortofotomap udostępnianych przez Głównego Geodetę Kraju (geoportal) celem dokonania m.in. korekt przebiegu granic pododdziałów leśnych, PNSW, a także lokalizacji obiektów liniowych (drogi, rowy itp.).

Wykonawca zobligowany jest do bieżącego weryfikowania aktualności ortofotomap, na których pracuje tak, aby tworzone warstwy wektorowe powstawały w oparciu o najnowsze rastry.

Wykonawca zobowiązany jest wykorzystać do właściwej lokalizacji dróg i cieków także aktualny, dostępny w geoportalach obraz Numerycznego Modelu Terenu.

25.4 Uwzględnianie zwiększonej powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Przyjąć 10% zwiększenia powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń młodego pokolenia podczas ściarki i zrywki drzew oraz z tytułu innych uszkodzeń np. powodowanych przez zwierzynę za wyjątkiem cięć uprzętających w rębni IIIa.

25.5 Określenie zasad pomiarów drewna martwego (zgodnie z zapisami § 82)

Pomiaru należy dokonać na co piątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą statystyczną zgodnie z zapisami § 82 IUL.

25.6 Określenie terminów i sposobów kontroli prac urządzeniowych (okresowych, etapowych i końcowej).

Roboty urządzeniowe kontrolowane i odbierane będą na zasadach określonych w „Instrukcji Urządzania Lasu” oraz zgodnie z zarządzeniem nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 r. w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych. Terminy tych kontroli określone zostaną przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Zielonej Górze w SWZ do zamówienia.

Dla prawidłowego sporządzenia projektu PUL niezbędna jest również współpraca pomiędzy wykonawcą planu a nadleśnictwem.

Ramowy przebieg uzgodnień z nadleśnictwem w związku z tworzeniem projektu planu u.l.

1. Udostępnienie Wykonawcy p.u.l. całej dokumentacji źródłowej, niezbędnej do sporządzenia p.u.l. przed rozpoczęciem prac.
2. Bieżące konsultacje prac taksacyjnych na spotkaniach taksatorów i leśniczych oraz kierownika prac urządzeniowych z kierownictwem nadleśnictwa.
3. Po zakończeniu prac terenowych i wygenerowaniu próbnych opisów taksacyjnych oraz sporządzeniu map leśnictw, protokolarne uzgodnienia z udziałem taksatorów i leśniczych na sali narad nadleśnictwa. Opracowane leśnictwa będą wykonywane i przekazywane sukcesywnie w ramach postępu prac.
4. Uzgodnienia pozycji (AGROT, CW, CP, rębnie, TW, TP)* wykonanych w 9-10 roku starego planu u.l. oraz zrębów planowanych na pierwszy rok nowego planu ul.
5. Uzgodnienie planu cięć (wspólnie: Wykonawca, nadleśnictwo, RDLP, ZLW).
6. Z ostatecznych uzgodnień Wykonawca do dnia 15 grudnia 2026 r. sporządzi protokół na podstawie zweryfikowanego wykazu otrzymanego od służb nadleśnictwa. Dokument podpisany przez nadleśniczego oraz kierownika brygady urządzeniowej należy przekazać do wiadomości RDLP.
7. Końcowa kontrola kompletnego projektu planu u.l. przed wgraniem nowej bazy SILP. Nadleśnictwo po przeanalizowaniu ostatecznych danych (opisu taksacyjnego, map, itp.) prześle do RDLP w Zielonej Górze informacje o uwzględnieniu przez Wykonawcę wszystkich zaaprobowanych przez Zleceniodawcę uwag przedstawionych podczas uzgodnień cząstkowych. W przypadku jakichkolwiek braków Wykonawca zostanie zobligowany do ich bezzwłocznego uzupełnienia.

25.7 Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego.

Nadleśnictwo Świebodzin realizuje zadania z zakresu turystyki i edukacji. Obecnie na terenie Nadleśnictwa znajdują się 25 obiektów o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym: ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy „Leśnik” w Łagowie Lubuskim (1 szt.), ośrodki wypoczynkowe (5 szt.), kwatera myśliwska „Zagórze” (1 szt.), leśne pola biwakowe (5 szt.), obozowiska harcerskie (2 szt.), miejsca postoju pojazdów (1 szt.), miejsca historyczne (1 szt.), szlaki rowerowo - piesze (5 szt.), szlak nordic-walking (1 szt.), szlak konny (1 szt.), ścieżki dydaktyczne (2 szt.):

Obiekty turystyczne w Nadleśnictwie Świebodzin:

1. miejsce postoju pojazdów w leśnictwie Jordanowo;
2. miejsce turystyczno-rekreacyjne w leśnictwie Krzeczkowo;
3. szlak rowerowo - pieszy „Nad jeziorem Niesłysz” o dł. 5,50 km;
4. szlak rowerowo – pieszy „Nad jez. Wilkowskim” o dł. 6,57 km;
5. szlak rowerowo – pieszy „Złoty Potok” o dł. 4,50 km;
6. szlak rowerowo-pieszy "Szlakiem Nenufarów" o dł. 1,34 km;
7. szlak rowerowo – pieszy „Nad jeziorem Trześniowskim”;
8. szlak nordic-walking „Caritas” o dł. 11,50 km;
9. szlak konny zlokalizowany w leśnictwie Chociule o dł. 2,23 km;
10. letnie bazy harcerskie – ZHP Świdnica;

11. letnie bazy harcerskie – ZHP Zielona Góra;
12. własny ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy „Leśnik” w Łagowie Lubuskim;
13. ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy „Open Group” w Nowym Dworcu (teren dzierżawiony);
14. ośrodek wypoczynkowy w Lubrzy „Dzierżoniów” (teren dzierżawiony);
15. ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy „Tam gdzie zawsze” w Niesulicach (teren dzierżawiony);
16. ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy „Kormoran” w Niesulicach (teren dzierżawiony);
17. ośrodek wypoczynkowy „Relaks” w leśnictwie Krzeczkowo (teren dzierżawiony);
18. miejsce biwakowania "Leśne pole Biwakowe” zlokalizowane na terenie leśnictwa Krzeczkowo (tereny dzierżawione) – 5 pól biwakowych;
19. obszar programu "Zanocuj w Lesie" w leśnictwach: Staropole, Chociule i Ołobok;
20. Kwatera myśliwska „Zagórze”;
21. miejsce historyczne „Grodzisko” w leśnictwie Krzeczkowo.

Nadleśnictwo Świebodzin realizuje działania edukacyjne na różnych płaszczyznach. W placówkach edukacyjnych leśnicy prowadzą zajęcia oraz prelekcje, a także organizują wycieczki do lasu oraz lekcje terenowe. Podczas imprez plenerowych organizowanych lub współorganizowanych przez Nadleśnictwo Świebodzin funkcjonują tematyczne stoiska edukacyjno-promocyjne, w ramach których realizowane są warsztaty oraz aktywności edukacyjne skierowane do uczestników wydarzeń.

Kluczowym ośrodkiem edukacyjnym na terenie Nadleśnictwa Świebodzin jest Szkołka leśna w Ołoboku oraz Ośrodek Wypoczynkowy „Leśnik” w Łagowie, na których organizowane są liczne zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury.

Do najważniejszych wydarzeń o charakterze edukacyjno-promocyjnym, w których Nadleśnictwo Świebodzin aktywnie uczestniczy jako organizator lub partner merytoryczny, należą m.in.: Festiwal Muzyki Myśliwskiej i Dzikizny w Łagowie, Rajd MTB w Łagowie oraz Międzynarodowe Targi Leśne EKO-LAS.

Nadleśnictwo wspiera swoje działania edukacyjne filmami promocyjnymi oraz współpracą z wieloma instytucjami o zasięgu lokalnym i krajowym.

Nadleśnictwo Świebodzin zamierza zaadaptować na cele edukacyjne budynek gospodarczy znajdująca się w miejscowości Zagórze, gmina Lubrza, zlokalizowaną na działce ewidencyjnej 124/3 jak również zagospodarować, na powyższy cel, również teren sąsiadujący.

25.8 Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.

25.8.1 Użytkowanie uboczne

W poprzednim okresie gospodarczym Nadleśnictwo Świebodzin nie zakładało plantacji choinek ani krzewów na gruntach leśnych niezalesionych, znajdujących się w zarządzie jednostki. Działania tego typu nie były ujęte w obowiązującym operacie.

W nadchodzącym okresie planistycznym Nadleśnictwo przewiduje założenie plantacji choinek na wybranych powierzchniach niezalesionych. Inicjatywa ta ma na celu nie tylko zwiększenie różnorodności zagospodarowania terenów leśnych, ale również wzmocnienie potencjału gospodarczego poprzez produkcję materiału choinkowego, odpowiadającego rosnącemu zapotrzebowaniu lokalnego rynku

Lista potencjalnych lokalizacji plantacji choinkowych na terenie Nadleśnictwa Świebodzin.

Lp.	Obręb leśny	Leśnictwo	Wydzielenie	Powierzchnia w (ha)
1	Łagów	Bucze	14-11-1-04-125-c-00	Ok. 0,50
2	Łagów	Toporów	14-11-1-05-221-~m-00	0,17
3	Łagów	Niedźwiedź	14-11-1-06-56-b-00	Ok. 1,00
4	Ołobok	Ołobok	14-11-2-08-155A-~c-00	0,24
5	Ołobok	Ołobok	14-11-2-08-155-~c-00	0,06
6	Ołobok	Międzylesie	14-11-2-10-284-~h-00	0,22

25.8.2. Zagospodarowanie łowieckie

W granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Świebodzin znajduje się dziewięć obwodów łowieckich, w tym cztery obwody leśne oraz pięć obwodów polnych, dla których nadzór nad gospodarką łowiecką oraz zatwierdzanie rocznych planów łowieckich prowadzony jest przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Świebodzin.

Na terenie nadleśnictwa znajdują się również trzy obwody łowieckie dzierżawione, których większa część obwodów znajduje się w granicach administracyjnych sąsiednich nadleśnictw i dla których nadzór nad gospodarką łowiecką prowadzą nadleśniczowie Nadleśnictw ościennych.

Nadleśnictwo Świebodzin zarządza dwoma obwodami leśnymi - nr 104 i 114 wyłączonymi z wydzierżawiania stanowiącymi ośrodki hodowli zwierzyny Lasów Państwowych.

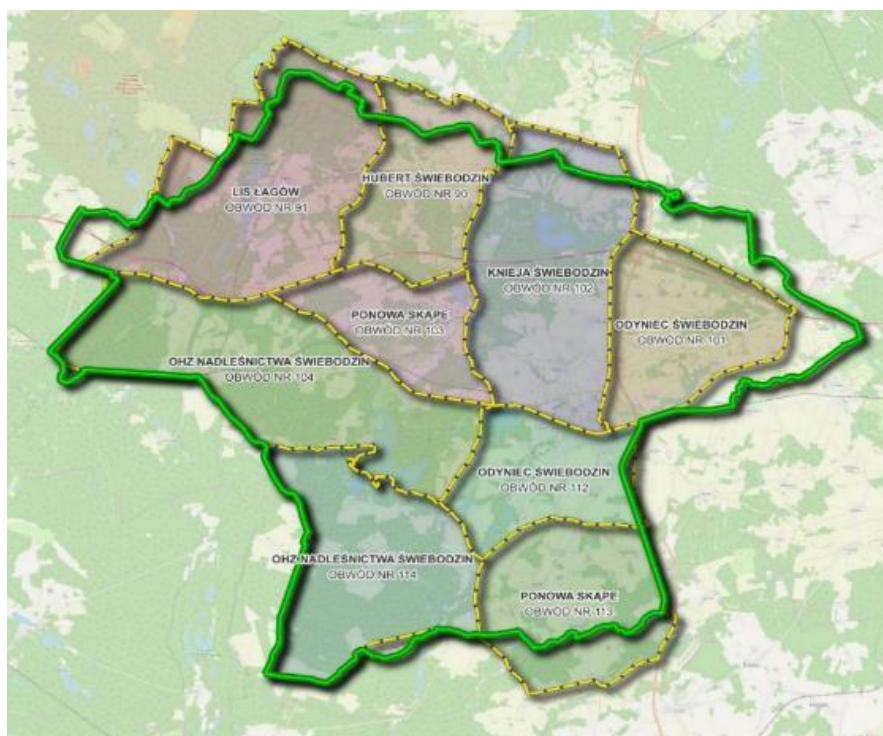
Zestawienie obwodów łowieckich w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Świebodzin

Obwody łowieckie wyłączone z wydzierżawiania							
Lp.	Nr obwodu łowieckiego	Zarządca łowieckiego	obwodu	Typ obwodu	Kategoria obwodu	Powierzchnia obwodu	
						Ogólna (ha)	Leśna (ha)
1	104	Nadleśnictwo Świebodzin	leśny	dobry	9404,51	5770,19	
2	114		leśny	dobry	7185,30	4789,01	
Razem					16589,81	10559,20	
Obwody łowieckie dzierżawione							
3	90	KŁ „HUBERT” w Świebodzinie	polny	średni	4922,30	1828,36	
4	91	KŁ „LIS” w Łagowie	leśny	bardzo dobry	9133,45	5475,65	
5	101	KŁ „ODYNIEC” Świebodzin	polny	bardzo słaby	5165,61	1275,25	
6	102	KŁ „KNIEJA” w Świebodzinie	polny	średni	8554,79	2968,39	
7	103	KŁ „PONOWA” Skąpe	leśny	średni	3614,11	1715,69	

8	112	KŁ „ODYNIEC” Świebodzin	polny	bardzo słaby	4246,25	843,67
9	113	KŁ „PONOWA” Skąpe	polny	średni	5804,22	1581,84
Razem					41440,73	15688,85
Obwody łowieckie dzierżawione, nadzorowane przez sąsiadujące Nadleśnictwa						
10	89	KŁ „ŻURAW” Brójce	leśny	średni	6572,36	2789,24
11	93	WKŁ „JODŁA” Warszawa	leśny	bardzo dobry	5039,71	4936,39
12	100	KŁ „DĄBROWA” Świebodzin	polny	średni	11602,03	2896,27

Kierunkowe wytyczne w sprawie gospodarki łowieckiej ujęte w Planie Urządzenia Lasu powinny uwzględniać założenia obowiązującego Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego dla Rejonu Hodowlanego II na lata 2023-2033, a w przypadku obwodów łowieckich wyłączonych z wydzierżawienia dodatkowo „Programu Funkcjonowania Ośrodka Hodowli Zwierzyny PGL Lasów Państwowych Nadleśnictwa Świebodzin dla obwodów łowieckich nr 104 i 114 sporządzonego na lata 2023-2033” (Zn. spr.: ZGO.7320.2.2023)

Obwody łowieckie na terenie Nadleśnictwa Świebodzin

Granice obwodów łowieckich należy przyjąć wg stanu na dzień sporządzania planu zgodnie z obowiązującą uchwałą sejmiku województwa lubuskiego „w sprawie podziału województwa lubuskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii”.

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy niezbędne mapy poglądowe, wykaz poletek łowieckich, wieloletni łowiecki plan hodowlany oraz program Funkcjonowania Ośrodka Hodowli Zwierzyny

25.9 Wytyczne w sprawie ujmowania w PUL zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.

W ramach tworzenia wydzieleń literowanych i nieliterowanych dla napowietrznych i kablowych linii energetycznych, należy dokonać aktualizacji ich szerokości i powierzchni w oparciu o dane zawarte w wykazach linii energetycznych stanowiących załączniki do zawartych umów o ustanowienie służebności przesyłu. Szerokości i powierzchnie linii energetycznych należy przyjąć zgodnie z tymi wykazami w taki sposób, że:

➤ jeśli szerokości istniejące są mniejsze od szerokości pasa wymaganego – to zgodnie z szerokością istniejącą (poszerzanie linii będzie wymagało zastosowania przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych),

➤ gdy szerokość linii energetycznych jest większa od wymaganej przez operatora – to zgodnie z szerokością wymaganą. Decyzja o przyjęciu wskazań gospodarczych dla pozostałej (okrajkowej) powierzchni zapadnie w uzgodnieniu z nadleśniczym - po zakończeniu inwentaryzacji.

W opisie taksacyjnym tych obiektów, w polu infrastruktura lub w informacjach dodatkowych, należy zawrzeć informacje o numerze linii oraz nazwie operatora, który ją użytkuje.

Analogicznie należy inwentaryzować grunty leśne (Ls) objęte umowami służebności przesyłu innych mediów (sieci teletechnicznych, gazowych, wodno-kanalizacyjnych).

Dla nieruchomości mieszkaniowych należy zweryfikować, wg wskazań nadleśnictwa, powierzchnię wydzieleń do areálu niezbędnego dla właściwego funkcjonowania nieruchomości.

Wykonawca zobowiązany będzie do poprawienia i uzupełnienia przebiegu cieków i rowów znajdujących się w stanie posiadania nadleśnictwa (w oparciu o NMT). Nazwy cieków należy przyjąć zgodnie z danymi Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Dane należy wprowadzić do tabeli atrybutów warstwy dedykowanej dla cieków, z dopuszczeniem możliwości wprowadzenia kodu – rów z uzupełnionym atrybutem „nazwa cieku”. Warstwa budynków, budowli i innych obiektów infrastruktury, w tym małej retencji zostanie przyjęta wg aktualnej LMN. Szlaki technologiczne nie będą inwentaryzowane i wnoszone na mapy.

25.10 Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Nie będzie się sporządzać specjalistycznej ekspertyzy ekonomicznej, zawierającej prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego nadleśnictwa.

25.11 Obszary z wyłączoną lub ograniczoną gospodarką leśną

25.11.1 Obszary Cenne Przyrodniczo

W związku z poleceniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 7.05.2024 r. (znak sprawy: OP.722.6.2024) dotyczącym wyznaczenia obszarów cennych przyrodniczo, a także w nawiązaniu do późniejszej korespondencji dotyczącej weryfikacji wytypowanych obszarów o zweryfikowane kryteria, Nadleśnictwo wyznaczyło drzewostany o łącznej powierzchni:

- **1667 ha** (7,08% powierzchni leśnej Nadleśnictwa) w kategorii I – obszary wyłączone z gospodarki leśnej, w tym 366,01 ha w kat 1-17 (starolasy);
- **1604 ha** (6,90% powierzchni leśnej Nadleśnictwa) w kategorii II – obszary, na których pozyskanie drewna będzie realizowane w sposób zmodyfikowany.

25.11.2 Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF)

Dyrektor RDLP w Zielonej Górze Decyzją nr 103 z dnia 5.10.2018 roku (zn.spr.: ZP.0152.2.2022) wyznaczył lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) o ogólnej powierzchni 65 477,69 ha na terenie RDLP w Zielonej Górze, w tym 3 799,23 ha na terenie Nadleśnictwa Świebodzin zgodnie z poniższą tabelą:

Tab. L. Kategorie lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) na gruntach Nadleśnictwa Świebodzin

Kod	Kategoria	Powierzchnia [ha]
HCVF 1.1.1	Rezerваты przyrody	189,78
HCVF 1.2	Ostoje zagrożonych i ginących gatunków	37,49
HCVF 3.1	Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące	12,36
HCVF 3.2	Ekosystemy rzadkie i zagrożone w skali Europy	1 098,74
HCVF 4.1	Lasy wodochronne	1 383,04
HCVF 4.2	Lasy glebochronne	1 374,38
HCVF 6.1	Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności	363,68
	SUMA*	3 799,23

*- suma wszystkich kategorii jest większa, od łącznej powierzchni lasów HCVF w Nadleśnictwie, co wynika z nakładania się niektórych kategorii.

25.12 Inne specyficzne zagadnienia

1. W wyniku przeprowadzonych prac urządzeniowych należy sporządzić dodatkowo następujące wykazy i zestawienia:
 - książkę walorów przyrodniczo-kulturowych i monitoringu (KOP) wraz z bazą danych w formacie Excel (BOP),
 - tabele stanowiące uszczegółowienie (poziom leśnictwa) informacji zawartych w instrukcyjnych tabelach XVI oraz XVII - w przypadku użytkowania głównego dotyczy:
 - rębnych etatów miąższościowych oraz powierzchniowych z rozbiem na poszczególne rębnie,
 - etatów miąższościowych użytków rębnych nie zaliczonych na poczet przyjętego etatu,
 - etatów miąższościowych oraz etatów powierzchniowych użytkowania przedrębego,

** wzór tabel zostanie przekazany Wykonawcy projektu PUL.*

2. Przy tworzeniu warstwy LMN dla wydzielen należy unikać stosowania multipoligonów,

3. Przy opisie działek ewidencyjnych w bazie SILP należy umieszczać (zachować) informację o: ustanowionych służebnościach; przeznaczeniu działki na cele nierolnicze i nieleśne w MPZP; wyłączeniu działki z produkcji leśnej; przekazaniu działki w użytkowanie, dzierżawę gruntu leśnego.

4. Cechy drzewostanów należy ustalać zgodnie ze słownikiem programu Web-Taksator. Nadleśnictwo dostarczy Wykonawcy planu wykazy drzewostanów ułatwiające identyfikację niektórych cech, w tym m.in.: drzewostany z odnowienia naturalnego czy z siewu. Odpowiednią cechę należy również przypisać wydzieleniom wchodzącym w skład Glebowych Powierzchni Wzorcowych (GPW). Obiekty nasiennictwa i selekcji zgodnie z IUL ujmowane są w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego (RLMP).

Cecha dotycząca pochodzenia niejednorodnych drzewostanów będzie ustalana wg przeważającego pochodzenia. Na pierwszym miejscu należy podać dla każdego gruntu leśnego zalesionego cechę przeważającego pochodzenia, w kolejnych rubrykach ew. inne cechy występujące w danym wydzieleniu.

PODSUMOWANIE

Narada Wstępna (NW) została zwołana w II kwartale ósmego roku obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu. Przewodniczył jej Zastępca dyrektora RDLP w Zielonej Górze pan Dariusz Miernik.

Protokół z posiedzenia NW stanowi etap prac przygotowawczych dotyczących sporządzenia projektu planu urządzenia lasu. Protokół zawiera informacje i założenia dotyczące najważniejszych zagadnień niezbędnych do sporządzenia projektu PUL oraz stanowi podstawę opracowania Specyfikacji Warunków Zamówienia (SWZ).

Protokół został sporządzony przez wydział właściwy ds. zarządzania lasu RDLP w Zielonej Górze na podstawie wystąpienia nadleśniczego oraz stanowiska naczelnika właściwego ds. zarządzania lasu.

Protokół z NW jest dokumentem wewnętrznym i nie podlega konsultacjom społecznym, ponieważ zawiera techniczne i branżowe ustalenia związane z przygotowaniem dokumentacji przetargowej i jest elementem postępowania w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Protokół został sporządzony i przekazany do zatwierdzenia przez Dyrektora RDLP w Zielonej Górze w założonym terminie do 30 dni od Narady Wstępnej.

Protokółował: *Michał Olech*

Sporządził:

Przewodniczący komisji:

Zatwierdzam

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze:

Załącznik:

1. Lista obecności z Narady Wstępnej z dnia 26.06.2025 r.